

Almg & Bedele
Sept. '2021

የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላችሁ ነውና።

በመልሳቸው መስፍን (ዶ/ር)

የቅጂ መብት - © መልሳቸው መስፍን - 1996
© Melisachew Mesfin - 2004

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
ይህን መጽሐፍ ለንግድ ወይም ትርፍ ለሚያስገኝ ሥራ በሙሉም ሆነ
በክፊል አባዝቶ መጠቀም አይፈቀድም። ሆኖም በደራሲው ፈቃድ
ለማስተማር አገልግሎት በጥቂትም ሆነ በብዙ አባዝቶ በነጻ
ማሰራጨትና መጠቀም ይበረታታል።

በክፍሉ ካልተጠቀሰ በስተቀር የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች የተወሰዱት
በኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር በ1962 ከታተመው አማርኛ
መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

የመጀመሪያ እትም - 1996 ዓ.ም.
First printing - 2004

በመጽሐፉ ላይ አስተያየት ቢኖርዎት ለጸሐፊው በፖ. ሳ. ቁጥር
31716፣ አዲስ አበባ ብለው መላክ ይቻላል።

ማስታወሻ

ይህንን መጽሐፍ

ለእኔና ለባለቤቴ እግዚአብሔር ለሰጠን ውድ ልጆቻችን

- ምሕረት መልሳቸው
- ሰላም መልሳቸው
- ጸጋ መልሳቸው
- ፍቅር መልሳቸው

አበረከታለሁ።



ማውጫ

መቅደም _____ 6

መግቢያ _____ 8

ምዕራፍ 1. እግዚአብሔር እርሱን በሚፈሩት ደስ ይለዋል _____ 10

1.1 እግዚአብሔርን መፍራት ምንድን ነው? _____ 10

1.2 እግዚአብሔርን መፍራት ለምን ያስፈልጋል? _____ 13

1.3 እግዚአብሔርን መፍራት እንዴት ይገለጻል? _____ 19

1.4 እግዚአብሔርን የመፍራት ውጤቱ ምንድን ነው? _____ 25

ምዕራፍ 2. ቅድስና እግዚአብሔርን ደስ ያስኘዋል _____ 28

2.1 ቅድስና ምንድን ነው? _____ 28

2.2 በነገር ሁሉ መቀደስ/ «ቅድስና ለእግዚአብሔር» _____ 32

2.3 የተቀደሰ ጋብቻ፣ እግዚአብሔርን የሚፈራ ቤተሰብ _____ 38

2.4 በቅድስና ማገልገል _____ 42

ምዕራፍ 3. ነውር የሌለበት መስዋዕት ለእግዚአብሔር ጣፋጭ

ሽታ ነው _____ 50

3.1 መስዋዕት ምንድን ነው? _____ 50

3.2 መስዋዕት በበሉይ ኪዳን _____ 50

3.3 ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም መስዋዕት _____ 62

3.4 መስዋዕት በአዲስ ኪዳን _____ 65

ምዕራፍ 4. እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘው መልካም ሥራ _____ 73

- 4.1 መልካም ሥራ ምንድን ነው? _____ 73
- 4.2 መልካም ሥራ የጽድቅ ፍሬ ነው _____ 75
- 4.3 «ለድሀ የሚራራ እግዚአብሔርን ያከብራል» _____ 77
- 4.4 መልካም ሥራ የክርስቶስን ፍቅር ይገልጻል _____ 79
- 4.5 ከእግዚአብሔር የሆነ በረከት _____ 80
- 4.6 እየሠሩ የገዛ እንጂራን መብላት _____ 85

ምዕራፍ 5. እግዚአብሔር በኃጢአት ያዝናል _____ 89

- 5.1 የኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ስርጭትና መተላለፊያ መንገዶች _____ 89
- 5.2 የእግዚአብሔር ኃዘንና ቁጣ _____ 92
- 5.3 የኤች. አይ. ቪ. ኤድስ መፍትሔ እግዚአብሔርን መፍራት ነው _____ 100
- 5.4 ኤች. አይ. ቪ. ኤድስን አስመልክቶ ቤተ ክርስቲያን ማድረግ የሚገባት _____ 103

ማጠቃለያ _____ 107

አባሪ 1 _____ 109

መቅደም

ቅድስና እግዚአብሔር ባሕርይውን ለእኛ ያስተዋወቀበት ዋነኛው መንገድ ነው። ከግብጽ ምድር ያወጣቸው ሕዝቦች በየዕለቱ ለእርሱ ተቀድሰው እንዲገኙ በተለያዩ መንገድ ጥሪ አድርጎላቸዋል። ይሁን እንጂ በነቢዩ ኢሳይያስ ዘመን ቅድስና በመንገድ ላይ ተጥሎ እንደተረገጠ የሚገልጥ መልእክት ተጽፎአል።

«ፍርድም ወደ ጌላ ተመልሶአል፤ ጽድቅም በሩቁ ቆሞአል፤ እውነትም በአደባባይ ላይ ወድቆአልና፤ ቅንነትም ሊገባ አልቻለምና። እውነትም ታጥቶአል ከክፉም የራቀ ሰው ለብዝበዛ ሆኖአል» (ኢሳ 59: 14-15)። ዛሬም ሰው ሁሉ የራሱ መጨረሻ ወሳኝ የሆነ ይመስል በፊቱ ደስ ያሰኘውን እያደረገ ፈሪሃ እግዚአብሔር በተለየውና ቅድስና-አልባ በሆነ ሕይወት በመመላለስ ላይ ይገኛል። «በዚያም ዘመን በእስራኤል ዘንድ ንጉሥ አልነበረም ሰው ሁሉ በፊቱ መልካም መስሎ የታየውን ያደርግ ነበር» (መሳ 21:25)።

በመሠረቱ ኅብረተሰብ ይህን የመሰለ ፈር የለሽ አቋም ላይ ሲደርስ ውድቀቱ በየአቅጣጫው የከፋ ይሆናል።

ለምሳሌ ቤተሰብ የሀገርና የቤተ ክርስቲያን መሠረት እንደሆነ ግልጽ ቢሆንም የቤተሰብን ጽናት የሚፈታተኑና ቅድስና የጎደላቸው በርካታ አካሄዶች በጉልህ መታየታቸው አልቀረም። ታዲያ ይህን ዓይነተኛ ተቋም በንዝህላልነት ማየት በአገሪቱ ላይ ሊያስከትል የሚችለውን አስከፊ አደጋ ከወዲሁ መገመት ፈጽሞ ያዳግታል።

ዛሬ በሀገራችን ከፍተኛ የሆነ የሞራል ውድቀት አለ። ከዚህም የተነሣ ከሰሐራ በስተደቡብ የሚገኙ ሀገሮችን በከፍተኛ ደረጃ እያጠቃ ያለው የኤች. አይ. ቪ/ ኤድስ ወረርሽኝ ወላፊኑ ሀገራችን ኢትዮጵያን በግንባር ቀደም እየጎዳ ይገኛል። እንደሚታወቀው ይህ ወረርሽኝ ከ15-49 ዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኙ አምራች ኃይሎችን በከፍተኛ ሁኔታ እያጠቃ ነው። በሌላ በኩል ለሥራ ፈጠራና ተነሳሽነት ያለን ወኔ የላሽቀ ሆኖ መገኘቱ የሞራል ውድቀታችን ምን ያህል አስከፊ እንደሆነ ይገልጣል። ይህም በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ ሆኖብናል። አንዱ ባመረተው ተመጽዋች ሆነን እጃችንን ለመረዳት የምንዘረጋ፤ የማይቆጩን፤ በውሃ ተፋሰሶች በልጽገን ሳለ መስኖ እርሙ ሆነን ተገኝተናል።

የተሰጠንን ኃላፊነት በትጋት፤ በታማኝነትና በቅንነት ለመፈጸም የተሳነን፤ በሥራ ሰዓት አጠቃቀም ግዴለሾች፤ የሚከፈለን ደምወዝ የማይበቃን ሙሰኞች አድርጎናል። ለዚህ ምክንያቱ ፈሪሃ እግዚአብሔር

ከኢትዮጵያ ምድር መጥፋቱ እንደሆነ መናገር ይቻላል። ምድራችን እግዚአብሔርን የሚጠሩ በርካታ ሃይማኖቶች ያሉባት፤ ሆኖም የእግዚአብሔር ቃል የማይከበርባት ምድር ሆናለች።

«ለውንም እነሆ እግዚአብሔርን መፍራት ጥበብ ነው፤ ከኃጢአትም መራቅ ማስተዋል ነው አለው» (ኢዮ 28:28)። ይህን እውነት ትንሹም ሆነ ትልቁ ቆም ብሎ ለማሰብ ያልቻለበትና አቅጣጫ እንደሌለው ጎርፍ ወደ ጥፋት እየገሰገሰ ያለበት ዘመን ላይ ደርሷል።

በዚህ ጊዜ «የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላችሁ ነውና» የሚልና በወቅቱ ሊታሰብበት የሚገባ ትምህርት በዚህ መጽሐፍ መዘጋጀቱ አዘጋጁ የነበረበት ተልዕኮ ይዘው መምጣታቸውን ያስገነዝባሉ።

የነነዌ ሕዝብ ነቢዩ ዮናስ የሰበከውን መልእክት ተቀብለው ወደ እግዚአብሔር ፈቃድ በመመለሳቸው ምክንያት እግዚአብሔር ሊያመጣቸው ካለው ፍርድ እጁን እንደሰበሰበ እንረዳለን። «እኔስ ቀኛቸውንና ግራቸውን የማይለዩ ከመቶ ሃያ ሺህ የሚበልጡ ሰዎችና ብዙ እንስሶች ላሉባት ለታላቂቱ ከተማ ለነነዌ አላዘንምን?» አለው (ዮና 4:11)።

የመጽሐፉ መልእክት ጥሪ የእግዚአብሔር ደስታ በሆነው መንገድ ማለትም በቅድስናና በእግዚአብሔር ፍርሃት ለመጓዝ ራሳችንን ብንሰጥ የበለጠ እየጠፋና እየበሰበሰ በመሄድ ላይ ያለውን የኅብረተሰብ አቅጣጫ እንለውጣለን። ያን ጊዜ፡-

እናንተ የምድር ጨው ናችሁ። ጨው አልጫ ቢሆን ግን በምን ይጣፍጣል? ወደ ውጭ ተጥሎ በሰው ከመረገጥ በቀር ወደ ፊት ለምንም አይጠቅምም። እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ። በተራራ ላይ ያለች ከተማ ልትሰወር አይቻላትም። መብራትንም አብርተው ከዕንቅብ በታች አይደለም እንጂ በመቅረዙ ላይ ያኖሩታል በቤት ላሉት ሁሉም ያበራል። መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ (ማቴ 5:13-16)

የሚለውም ምስክርነት በሕይወታችን ይታያል።

እንግዲህ ቅድስናና የእግዚአብሔር ፍርሃት ባልተለየው መንገድ ለአገርም ሆነ ለወገን ሕይወት መለወጥ ምክንያት በሚሆን እንዲሁም የሥራ ተነሳሽነትን በሚገልጸው የመጽሐፉ መልእክት እንታነጽበት።

መጋቢ ሥዩም ገ/ጻድቅ

የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያን ኅብረት ዋና ጸሐፊ

መግቢያ

ንጉሥ ዳዊት በመዝ 25:14 «እግዚአብሔር ለሚፈሩት ኃይላቸው ነው፤ ቃል ኪዳንንም ያስታውቃቸዋል» ብሎ ይዘምራል። እንዲሁም በመዝ 147:11 «እግዚአብሔር በሚፈሩት፤ በምሕረቱ በሚታመኑ ይደሰታል» ይላል። እግዚአብሔር የሚደሰተው እርሱን በሚፈሩት፤ በእርሱ በሚታመኑም ሰዎች ነው። እርሱን ለሚፈሩት፤ በምሕረቱ ለሚታመኑ፤ ፈቃዱን ለሚያደርጉ ሕዝብ የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላቸው፤ ጉልበታቸው፤ ብርታታቸው ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ 2ዜና 26:5 ላይ «እግዚአብሔርን መፍራት ባስተማረ በዘካርያስ ዘመን እግዚአብሔርን ይፈልግ ዘንድ ልብ አደረገ፤ እግዚአብሔርንም በፈለገ ጊዜ እግዚአብሔር ነገሩን አከናውነለት» ተብሎ የተጻፈለት ሰው ያዝያ የኖረው እግዚአብሔርን መፍራት ያስተማረው ዘካርያስ በነበረበት ዘመን ነው። ብዙዎች የነበሩ ነገሥታትና ሕዝብ እግዚአብሔርን መፍራት የተወብትና የረሱበት ዘመን ሆኖ ሳለ ያዝያ ግን ይህንን እግዚአብሔርን የመፍራት ትምህርት ልብ አደረገ። ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔርን ይፈልግ ጀመረ። እግዚአብሔርን መፍራት እግዚአብሔርን በመፈለግና የእርሱን ፊት በመሻት ይጀምራልና። እግዚአብሔር ደግሞ እርሱን ለሚፈልጉት መከናወን ይሰጣቸዋል። እርሱን ለሚፈሩት እግዚአብሔር ኃይላቸው ይሆናል፤ ደስታቸው ይሆናል።

የዚህ መጽሐፍ ዋና መልእክት እግዚአብሔርን ደስ እናሰኘው ዘንድ እርሱን እንፍራው የሚል ነው። እግዚአብሔርን በመውደድ ስንፈራው እግዚአብሔር ደስ ይለዋል፤ የእርሱ መገኘት በመካከላችን ይገለጣል፤ ክብሩንም እናያለን፤ የእግዚአብሔር ደስታ ለእኛ ኃይላችን፤ ሰላማችን፤ ጉልበታችን፤ ብርታታችን ነው።

ለዚህ መጽሐፍ መቅደም የጻፈውን ወንድማችንን መጋቢ ሥዩም ገ/ጻድቅ፤ በማንበብ አስተያየት የሰጠንን መጋቢ ኅሩይ ጽጌን እንዲሁም በኮምፒውተር ያስገባቸውን ራሔል አንበርብርን ክልብ አመሰግናለሁ። እግዚአብሔር ይባርካቸው። በተጨማሪም አስተያየታቸው በመጽሐፉ ጀርባ ሽፋን ላይ የተገለጸው ወገኖች፡- አታላይ አለም፤ አያልነሽ መንገሻ፤ ጌቱ አያሌው፤ በላይኑ አለማየሁ፤ ምሕረቱ ጴጥሮስና ዘለለው አርጋው ጊዜያቸውን ወስደው በማንበብ ስለሰጡኝ ገንቢ አሳቦች ሁሉ እግዚአብሔር ይባርካቸው። እዚህ ላይ መጽሐፉን በሚመለከት የሚነሡ

አስተያየቶች ቢኖሩ ተጠያቂ የሚሆነው ጸሐፊው ብቻ መሆኑን ለመግለጽ አወዳለሁ።

የዚህ መጽሐፍ አብዛኛው አሳብ የተወሰደው በጸሐፊው ለሕትመት በዝግጅት ላይ ካለ ሌላ መጽሐፍ ነው። ይህ መጽሐፍ አምስት ምዕራፎች አሉት። እነዚህም በቅደም ተከተል፡- እግዚአብሔር እርሱን በሚፈራት ደስ ይለዋል፤ ቅድስና እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘ ዋል፤ ነውር የሌለበት መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ጣፋጭ ሽታ ነው፤ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ መልካም ሥራ እና እግዚአብሔር በኃጢአት ያዝናል የሚሉ ናቸው። በመጨረሻ አጭር ማጠቃለያ ቀርቧል። በአባሪነት የተያያዘውና «ኤድስና ወጣቱ» የተሰኘው ጽሑፍ የተወሰደው በክርስቲያን ሐኪሞች ኅብረት በርዕሱ ላይ ከተዘጋጀ ጽሑፍ ነው።

አቤቱ እግዚአብሔር አባታችን ሆይ፡- ይህ ትውልድ እንተን የሚያውቅና የሚፈራ ትውልድ ይሆን ዘንድ በምሕረትህ ተመልከተን፤ ፊትህን አብራልን፤ መንፈስህ ያግዘን። እግዚአብሔር ሆይ በእኛ ደስ ይበልህ፤ የአንተ ደስታ ኃይላችን፤ ብርታታችን፤ ደስታችን ነውና። በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም። አሜን።

እግዚአብሔር እርሱን በሚፈራት ደስ ይለዋል

1.1 እግዚአብሔርን መፍራት ምንድን ነው?

እግዚአብሔርን መፍራት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብዙ ቦታ የምናገኘው ትምህርት ነው። እግዚአብሔርን ቅዱሳን ይፈራታል፤ አጋንንት ይፈራታል፤ ኃጢአተኞች ይፈራታል።

በያዕ 2:19 ላይ «አጋንንትም ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል» ይላል። አጋንንት የእግዚአብሔርን ታላቅነት ስለሚያውቁ ይፈራታል። ነገር ግን የአጋንንት መንቀጥቀጥና ፍርሃት ለሕይወት አይደለም፤ በሥራ የሚገልጹትም አይደለም። ግርማውን ይፈራታል እንጂ የሚፈራት ከፍቅር የተነሣ አይደለም።

ኃጢአተኞችም እግዚአብሔርን ይፈራታል። በዘፍ 3: 8-10 እንደምንመለከተው አዳምና ሔዋን ኃጢአት በሠሩ ጊዜ መጀመሪያ ያደረጉት ከእግዚአብሔር ፊት መሸሽ ነው። አዳምና ሔዋን በገነት ዛፎች መካከል ተሸሽጉ። ኃጢአተኞች በተለይም አስቀድመው እግዚአብሔርን ያውቁ የነበሩና ወደ ኋላ የተመለሱ ከሆኑ ታላቅነቱን ስለሚያውቁ እራቱትነታቸውም ስለሚገባቸው የሚቻላቸው ቢሆን መሸሸያ ፈልገው በዚያ ውስጥ ለመደበቅ ይሞክራሉ። ነገር ግን ሰዎች እግዚአብሔርን ከመፍራታቸው የተነሣ እየተሸሸጉ ቢቀመጡ ወደ እግዚአብሔር ለመመለስ እስካልሆነ ድረስ ይህ ፍርሃት ምን ይጠቅማቸዋል?

ከእኛ የሚጠበቀው እግዚአብሔርን እንድንወደውና እንድንፈራው ነው። ይህ መጽሐፍ የሚያስተምረው እግዚአብሔርን ከመውደድ የተነሣ ስለሚመጣው ፍርሃት ነው። እርሱን ስለምንወደው የእርሱን ባሕርይ ለመውረስ እንፈልጋለን። እርሱ የሚወደውን በመውደድ እርሱ የሚጠላውን ደግሞ በመጥላት በዚህ ለእርሱ ያለን ፍቅርና ፍርሃት ይገለጣል።

የሰው ሁሉ ሥራ በእግዚአብሔር ፊት የተገለጠ፤ የተራቆተ ነው። እግዚአብሔር በሰማይና በምድር ያለውን ሁሉ ያውቃል። በባሕር ውስጥ ቢሆን ወይም በአየር በየትኛውም ቦታ ሁሉንም ነገር/ፍጥረት እግዚአብሔር በሙላት ያውቀዋል። ስለሆነም እግዚአብሔርን መፍራት ማለት በየትኛውም ስፍራ፤ በማንኛውም ጊዜ፤ በቀን ቢሆን በሌሊት፤

በክረምት ቢሆን በበጋ፣ በቤት ውስጥ ቢሆን በውጭ በየትኛውም ጊዜና ሁኔታ እርሱ ያየኛል ማለትና በዚሁ በሚያየው በእግዚአብሔር ፊት በትሕትና መመላለስ ነው። እግዚአብሔርን መፍራት ኃጢአትን መሸሸግ አይደለም። አረም ተነቅሎ ሥሩ ለፀሐይ እንደሚሰጥ (እንደሚጋለጥ) እግዚአብሔርን መፍራትም ኃጢአትን ወይም የጨለማን ሥራ ወደ ብርሃን በማውጣት ንስሐ መግባትና የመንፈስ ፍሬ ማፍራት ነው።

እግዚአብሔርን መፍራት የእርሱን ማንነት በማወቅ ይጀምራል፣ እርሱን በመውደድና እርሱን በመፈለግም ያድጋል።

ስለሆነም ለክርስቲያን እግዚአብሔርን መፍራት የእውነተኛ ፍቅር መግለጫ ነው። እግዚአብሔርን መውደዳችንን የምናሳይበት መንገድ እርሱን በመፍራት የምናደርገው ጉዞና ሕይወት ነው። ይህን ዘርዘር አድርገን ስንመለከተው፡-

1.1.1 እግዚአብሔርን መፍራት ከኃጢአት መራቅ ነው (ዘጸ 20:20)።

ኃጢአት አመጽ ነው (ዘጸ 3:4)። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረው «እግዚአብሔርን መፍራት ክፋትን ይጠላል» (ምሳ 8:13)። እግዚአብሔርን መፍራት ከትዕቢት መራቅ ነው። ኃጢአተኞች (ሰነፎች) እግዚአብሔርን አይፈሩም። ከክፋት መመለስ ነው፣ አቅጣጫን መቀየር ነው (ምሳሌ 16:6)። አመጽን በመጥላት መጓዝ ነው (ምሳሌ 8:13)። ትዕቢትን፣ ዕብሪትን በማስወገድ በእግዚአብሔር ፊት በትሕትና መሆን ነው።

1.1.2 እግዚአብሔርን መፍራት ጥበብ ነው፣ ማስተዋል ነው (ኢዮ 28:28፣ መዝ 110:10)።

እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ ሁሉ መጀመሪያ ነው። ከማንኛውም ጥበብ የበለጠ ጥበብ፣ ከማንኛውም እውቀት የበለጠ እውቀትና ማስተዋል እግዚአብሔርን መፍራት ነው። ከጥበብ ሁሉ በላይ የሆነ ጥበብ እግዚአብሔር ሊፈራ እንደሚገባው ማወቅና እርሱን መፍራት ነው። ሌላውን እውቀት ሁሉ በትክክል መረዳት የሚቻለው ወይም ስለ እውቀት ምንነት ትክክለኛ ግንዛቤ የሚኖረው አስቀድሞ እግዚአብሔርን በመፍራት ነው።

በራስ ማስተዋል ላይ መተማመን እግዚአብሔርን ከማክበርና እርሱን ከመፍራት ያግዳል። ይህ ደግሞ ስንፍና ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በምሳ

3:5 ላይ «በፍጹም ልብህ በእግዚአብሔር ታመን፣ በራስህም ማስተዋል አትደገፍ» እንደሚል እንዲሁም «ለራሱ ጥበቡ የሚመስለው ሰው በእግዚአብሔር ዘንድ አላዋቂ ነው» (3:7) እንደተባለ። «የእግዚአብሔር ፍርሃት ንጹህ ነው፣ ለዘላለም ይኖራል» (መዝ 19:9) ደግሞ ይላል።

1.1.3 እግዚአብሔርን መፍራት አምልኮ ነው፣ ለእግዚአብሔር የሚቀርብለት መሥዋዕት ነው።

እግዚአብሔርን መፍራት ለእግዚአብሔር የሚቀርብለት መሥዋዕት ነው። በዕብ 12:28 ላይ «ስለዚህ የማይናወጥን መንግሥት ስለምንቀበል በማክበርና በፍርሃት እግዚአብሔርን ደስ እያሰንን የምናመልክበትን ጸጋ እንያገኝ» ይላል። እግዚአብሔርን ለማምለክ ጸጋ ያስፈልጋል። ወደ እግዚአብሔር ፊት ለመቅረብ ጸጋ ያስፈልጋል። ወደዚህ አምልኮ የምንገባው እግዚአብሔርን ስለ ጌትነቱ፣ አምላክነቱ፣ ገዢነቱ፣ ታላቅነቱ በማክበርና እርሱንም በመፍራት ነው። እግዚአብሔርን ለማምለክ የሚወድ ሰው እግዚአብሔርን በመፍራት ወደ እርሱ መቅረብ አለበት። በማሪው በመዝ 5:7 «እኔ ግን በምሕረትህ ብዛት ወደ ቤትህ እገባለሁ እንተን በመፍራት ወደ ቅድስናህ መቅደስ እሰግዳለሁ» እንዳለው። በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ ያለው ስግደት እርሱን በመፍራት የሆነ ስግደት ሊሆን ነው።

1.1.4 እግዚአብሔርን መፍራት ስሙን ማክበር ነው።

እግዚአብሔር ስለ ሌዊ በሚል 2:6 ሲናገር፡-

«ቃል ኪዳኔ ከእርሱ ጋር የሕይወትና የሰላም ቃል ኪዳን ነበረ ይፈራ ዘንድም እነርሱን ሰጠውት። እርሱም ፈራኝ ከሰሜን የተነሣ ደነገጠ። የእውነት ሕግ በአፋ ውስጥ ነበረች፤ በከንፈሩም ውስጥ በደል አልተገኘ በትም፤ ከእኔም ጋር በሰላምና በቅንነት ሄደ፤ ጠብ ሰዎችንም ከኃጢአት መለሰ»

ይላል። በሌላም ቦታ «የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ አትጥረው ዘጸ 20:7 እንደሚል። የእግዚአብሔር ስም ክቡር ነውና፣ የእግዚአብሔር ስም አጅግ ታላቅ ነውና ማንም እግዚአብሔርን አመልካለሁ የሚል ሰው ይህንን ክቡር ስም፣ ይህንን ታላቅ ስም ሊፈራና፣ ሊያከብር ያስፈልገዋል። ስለዚህ እግዚአብሔርን መፍራት፡- በታላቁ ጌታ በእግዚአብሔር ፊት በትሕትና መመላለስ ነው (ምሳ 15:33)።

1.2. እግዚአብሔርን መፍራት ለምን ያስፈልጋል?

እግዚአብሔርን ልንፈራው የሚገባው፡-

1.2.1 ፍቅርና ፍርሃት አብረው የሚገለጡ ስለሆኑ ነው፡፡

እግዚአብሔር ፍቅር ነው፡፡ እግዚአብሔር አስቀድሞ ወደደን፡፡ እኛ ሳናውቀው ገና ኃጢአተኞች ሳለን እግዚአብሔር እንደወደደን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል፡፡ የወደደን ከኛ መልካምነት ወይም ከበጎ ሥራችን የተነሣ አይደለም «ገና ኃጢአተኞች ሳለን ወደደን» (ሮሜ 5:8) ይላልና፡፡ ታዲያ ይህ አምላክ ፍቅር ከሆነ እግዚአብሔርን ለምንድን ነው የምንፈራው? እግዚአብሔርን ለምን እንደምንፈራው ለመረዳት የእግዚአብሔርን ማንነት ማለትም ባሕርይውን ማስተዋል ያስፈልገናል፡፡

የእግዚአብሔር ባሕርይ ፍቅር ብቻ አይደለም፡፡ የእግዚአብሔር ባሕርይ ብዙ ናቸው፡፡ ፍቅር፣ ቸርነት፣ ምሕረት፣ ፍርድ፣ ጽድቅ፣ ወዘተ፡፡ የእግዚአብሔር ባሕርይ የሚገለጡት አንዱ አንዱን ሳያሸንፍ/ሳይሸፍን ሁሉም በእግዚአብሔር በሙላት ይገለጣሉ፡፡ የእግዚአብሔር የፍቅር ባሕርይ የፍርድ ባሕርይውን አይውጠውም፤ የፍርድ ባሕርይው የምሕረት ባሕርይውን አይሰውጠውም፡፡ እግዚአብሔር ፍጹም መሐሪ ነው፡፡ እግዚአብሔር ደግሞ ጽድቅ ፈራጅ ነው፡፡

መዝ 97:2 «ደመና፣ ጭጋም በዙሪያው ናቸው፣ ጽድቅና ፍርድ የዙፋኑ መሠረት ናቸው» ይላል፡፡ እግዚአብሔር በተቀመጠበት ዙፋን ሥር ጽድቅ አለ፣ ፍርድም አለ፡፡ የእግዚአብሔር ዙፋን የተመሠረተው በጽድቅ ነው፣ በፍርድም ነው፡፡ እግዚአብሔር የሚፈርደው በጽድቅ ነው (መዝ 19:9፣ 139:137)፡፡

አብርሃም «በውኑ ጽድቁን ከኃጢአተኛ ጋር ታጠፋለህ? አምላ ጽድቃን በከተማይቱ ቢገኙ በውኑ ሁሉን ታጠፋለህ? ከተማይቱን በእርሷ ለሚገኙ ጽድቃን አትምርምን?» በማለት እንደ ጸለየው (ዘፍ 18:23-24) እግዚአብሔር ጽድቁን ከኃጢአተኛው ጋር አያጠፋም፡፡ ጌታ እግዚአብሔር ሲመልስ «እንግዲህስ ወደ እኔ እንደመጣች እንደጩኸትዋ አድርገው እንደሆነ ወርጄ አያለሁ፣ እንዲህም ባይሆን

አውቃለሁ»¹ ይላል፡፡ በሰዶምና ገሞራ ላይ እግዚአብሔር ከመፍረዱ በፊት በሰው አነጋገር «ወርጄ አያለሁ» ይላል፡፡ «አያለሁ» (ማለትም አጣራለሁ) ሲል በሰው ዓይነት አነጋገር (anthropomorphic speech) ይናገራል፡፡ እግዚአብሔር የሚፈርደው በጽድቅ ነው፡፡ እያንዳንዱን ሰው በማየት/በመመዘን ነው እንጂ በጅምላ አይደለም፡፡ ጽድቅ ፈራጅ እግዚአብሔር በእውነት ላይ የተመሠረተ ፍርድን የሚሰጥ አምላክ ነው፡፡ በእውነትና በጽድቅ ይፈርዳል፡፡

እርሱ ይወደናል፣ እኛም እንወደዋለን፡፡ እግዚአብሔርን መውደዳችንን የምንገልጽበት መንገድ ስሙን በማክበር፣ የእርሱ የሆነውን በማክበር፣ ለእርሱ በመታዘዝ ነው፡፡ ለእርሱ ያለን መውደድ ሲጨምር እግዚአብሔርን በመፍራት እናድጋለን ማለት ነው፡፡ እውነተኛ ፍቅር የሚወደውን ያከብራል፡፡ ስለዚህ መውደድና መፍራት አብረው የሚሄዱና የተያያዙ ናቸው፡፡ ይስሐቅ የሚፈራው እግዚአብሔር «የይስሐቅም ፍርሃት» (ዘፍ 31:42፣ 53) ተብሏል፡፡

በ1ዮሐ 4:18 ላይ «በፍቅር ፍርሃት የለም» ይላል፡፡ ይህም በዚያው ምዕራፍ በቁጥር 14 እንደምናነበው የፍርድን ቀን ስለሚፈሩት ሰዎች ነው ቃሉ የሚናገረው፡፡ በጌታ የሚያምኑ ሰዎች የፍርድን ቀን መፍራት የለባቸውም፤ ይልቁን የእግዚአብሔርን ፍቅር ማለብና በፍቅሩ መኖር እንጂ፡፡

እግዚአብሔር አባታችን ነው እኛም ደግሞ ልጆቹ ነን (1ዮሐ 3:1)፡፡ እግዚአብሔር አባታችን ወደናል (ኢሳ 63:16)፣ የልጅነት ሥልጣን ሰጥቶናል (ሮሜ 8:15)፣ ወራሾች ነን (ሮሜ 8:17)፣ አክብሮናል (ኤፌ 1:3)፡፡ እግዚአብሔር አባታችንን ስሙን ልንጠራ፣ ልናመልከው፣ ከእርሱ ጋር ጥብረት ልናደርግ ድፍረት ሆኖልናል (ዕብ 10:19)፡፡

የእግዚአብሔር ፍቅር ይህን ያህል ለእኛ ከተገለጸ ልጅ አባቱን እንዲያከብር በምድር እንኳን የሚጠበቅ ነው፡፡ ልጅ የሚወደውን አባቱን ሊያከብረው የተገባ ከሆነ እኛ የወደደንና የርስቱ ወራሽ እንድንሆን ያደረገንን አባታችን እግዚአብሔርን በእርሱነቱ ልናከብረው፣ በፊቱም እርሱን በመፍራት ልንሄድና ደስ የሚያሰኘውን ልናደርግ ምን ያህል ይገባን!!

¹ በአዲሱ መደበኛ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል፡፡ አድራጎታቸው እኔ ዘንድ እንደየረሰው ጩኸት መሆኑን ለማየት ወደዚያው አወርዳለሁ፤ እንደዚያ ካልሆነም በውቃለሁ፡፡

1.2.2 እግዚአብሔርን የምንፈራው ከማንነቱ የተነሣ ነው።

እግዚአብሔር ሊፈራ የሚገባው እጅግ ታላቅ አምላክ ነው። መጽሐፍ «አነሆ አሕዛብ በገንቦ እንዳለች ጠብታ ናቸው፤ በሚዛንም እንዳለች ትንሽ ትቢያ ተቆጥረዋል» ይላል (ኢሳ 40:15)። እያንዳንዱ ሰው ለራሱ ትልቅ ነው። ስለ እግዚአብሔር ታላቅነት ስንመለከት ግን ሕዝብ ሁሉ በአንድ ላይ በፊቱ እንደ ጠብታ ናቸው። እግዚአብሔር ልንገልጸው ከምንችለው በላይ ታላቅ ነው። እግዚአብሔር ከመረዳታችን በላይ ነው። እግዚአብሔር ሰማይ የማይችለው ምድር የእግሩ መረገጫ የሆነ አምላክ ነው (ኢሳ 66:1)። በምድር ያለ ሕዝብ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ትንሽ ትቢያ ነው።

ሕዝብ ሁሉ በፊቱ እንደ ጠብታ ከሆነ እግዚአብሔር ምን ያህል ታላቅ ነው? የእግዚአብሔር አሳብ ከሰው አሳብ እጅግ ይርቃል። ሰማይ ከምድር እንደሚርቅ እንዲሁ የእግዚአብሔር አሳብ፣ የእግዚአብሔር ማስተዋል፣ የእግዚአብሔር ጥበብ ከሰው አሳብ ይርቃል። ስለሆነም ምንም እንኳን ልጆቹ ብንሆንም ይህንን እግዚአብሔር ልንፈራው፣ ልናከብረው፣ በፊቱም ልንቀጠቀጥ ይገባናል።

ፍጥረት ሁሉ የእግዚአብሔር ነው። ዘፍ 1፡12-21 «አነሆ ሰማይ ሰማያትም ምድርም በእርሷ ያለው ሁሉ የአምላክ ነው» ይላል። ለእውቀቱና ለጥበቡ ልክና ወሰን የሌለው እግዚአብሔር የከዋክብትን ቁጥር የሚያውቅ እርሱ ብቻ ነው። «የከዋክብትንም ብዛት ይቆጥራል፤ ሁሉንም በየሰማቸው ይጠራቸዋል። ጌታችን ታላቅ ነው፤ ኃይሉም ታላቅ ነው፤ ለጥበቡም ቁጥር የለውም» (መዝ 147:4-5)። የእግዚአብሔር ታላቅነትና ጥበብ በአንደበት ተገልጦ የሚያልቅ አይደለም።

እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብጽ ባወጣ ጊዜ አማልክቶቻቸውን ቀጣ። በዘጸ 12:12 «እኔም በዚያች ሌሊት በግብጽ አገር አልፋለሁ። በግብጽም አገር ከሰው አስከ እንስሳ በኩርን ሁሉ እንድላለሁ። በግብጽም አማልክት ሁሉ ላይ እፈርድባቸዋለሁ» ይላል። በግብጽ አገር፣ ለሰማይ አምላክ አለው፣ ለአፈር አምላክ አለው፣ ለውኃ አምላክ አለው፣ ልጅ ለመውለድ (fertility) የሚያመልኩት አምላክ አላቸው። የተለያዩ አማልክት አሏቸው። ጌታ እግዚአብሔር ተአምራትን በሙሴ በኩል ባደረገ ጊዜ እያንዳንዱ ተአምር እያንዳንዱን አምላክ የሚለትን ነው የቀጣው። እንቁራሪትን ባመጣ ጊዜ፣ በረዶ ባዘነበ ጊዜ፣ ውኃው ወደ ደም በተቀየረ ጊዜ፣ ሌሎችንም ተአምራት ባደረገ ጊዜ አንድ በአንድ አማልክታቸውን እየቀጣ ነበር። ይህንም በማድረግ በሁሉ ላይ ጌታ የሆነው እርሱ እግዚአብሔር ብቻ እንደሆነ በግብጽ ምድር ገለጸ።

የአማልክት ሁሉ አምላክ እግዚአብሔር እጅግ ታላቅ አምላክ ነው። ስለዚህ ከማንነቱ የተነሣ ልንፈራው ይገባናል።

በኢያሱ 4:22-24

... እስራኤል ይህን የርዳኛስን በደረቅ ተሻገረ፤ እስክንሻገር ድረስ አምላካችሁ የኤርትራን ባሕር ከፊታችን እንዳደረቀ እንዲሁ እስክንሻገር ድረስ አምላካችሁ እግዚአብሔር የየርዳኛስን ውኃ ከፊታችሁ አደረቀ። ይኸውም የእግዚአብሔር እጅ ጠንካራ እንደሆነች የምድር አሕዛብ ሁሉ እንዲያውቁ አምላካችሁንም እግዚአብሔርን ለዘላለሙ እንድትፈሩ ነው ይላል።

በሙሴና በኢያሱ ዘመን የእግዚአብሔር እጅ ጠንካራ እንደሆነች ከተገለጠበት አንዱ መንገድ ባሕርንና የርዳኛስን በመክፈል ነበር። እግዚአብሔር በተፈጥሮ ላይ የበረታ ነው፤ በባሕር ላይ የበረታ ነው፤ በወንዝ ላይ የበረታ ነው። እግዚአብሔር ይህንን ያደረገው የምድር አሕዛብ ሁሉ እግዚአብሔር ብርቱ እንደሆነ እንዲያውቁ ነው።

ከዚህ ጥቅስና ከቀረው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት እግዚአብሔር ድንቅና ተአምራት ሲያደርግ ቢያንስ በሁለት ዋና ምክንያቶች እንደሆነ እናያለን። በአንድ በኩል የማያምኑት ሰዎች ስለ እግዚአብሔር እንዲያውቁ ነው። እግዚአብሔር ብርቱ ነው፤ እግዚአብሔር ጠንካራ ነው እንዲሉ ነው። በሌላ በኩል ተአምራት የተደረገላቸው ሰዎች እግዚአብሔርን ለዘላለሙ እንዲፈሩት ነው።

እንግዲህ እግዚአብሔር ታላቅ ነው። ሰማየ ሰማያት ሁሉ የእግዚአብሔር ነው። እርሱ የአማልክት ሁሉ አምላክ ነው። እርሱ ጻድቅ ፈራጅ ነው፤ እርሱ በተፈጥሮ ላይ ታላቅ ነው። እግዚአብሔር እንዲህ ታላቅ ነውና ከአንተ የሚጠበቀው ልትፈራው፣ ልትወደው፣ ልታመልከው፣ ትእዛዙን ልትጠብቅ ነው። ኅብረትን የሚያበላሽን ነገር ሁሉ በማጥፋት ከእግዚአብሔር ጋር የቀረበ ኅብረት እንድታደርግ ነው።

በራእ 15:3-4፡-

ሁሉን የምትገዛ ጌታ አምላክ ሆይ ሥራህ ታላቅና ድንቅ ነው። የአሕዛብ ንጉሥ ሆይ መንገድህ ጻድቅና እውነተኛ ነው። ጌታ ሆይ የማይፈራራህና ስምህን የማያከብር ማን ነው? አንተ ብቻ ቅዱስ ነህና የጽድቅም ሥራህ ስለ ተገለጠ አሕዛብ ሁሉ ይመጣሉ በፊትህም ይሰግዳሉ።

በሰማይ የሚደረገው አምልኮ የእግዚአብሔርን ንገርነቱን፤ አምላክነቱን፤ ሥራውን በመናገር፤ አስፈሪነቱን በማወጅ ነው። እግዚአብሔር ታላቅ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር ጻድቅ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር ፈራጅ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር ጌታ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር የአሕዛብ ሁሉ ንጉሥ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር አምላክ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ ሊከበርና ሊፈራ ይገባል።

እንግዲህ እንፈራው ዘንድ እግዚአብሔር ማን ነው? ለሚለው ጥያቄ መልሱ በአጭሩ እግዚአብሔር ታላቅ አምላክ ነው የሚል ይሆናል። ይህንን ታላቅ የሆነውን እግዚአብሔርን ልጁን የላከልንን፤ የወደደንን፤ ልጆቹ ብሎ የጠራንን እግዚአብሔር ልናከብረውና ልንፈራው ይገባናል። ከፊቱ ይልቅ የበለጠ ልናከብረው፤ ለስሙ ልንጠነቀቅ፤ ለሥራው ልንጠነቀቅ፤ የእርሱ ለሆነው ሁሉ እርሱን ከመውደዳችን የተነሣ ልንጠነቀቅና ልንፈራ የእግዚአብሔር ቃል ያስተምረናል።

ለዚህ ታላቅ እግዚአብሔር የምናደርገው እርሱን መውደድ፤ እርሱን ማምለክ፤ ሥርዓቱን መጠበቅ ነው። መውደድ፤ ማምለክ፤ ሥርዓት መጠበቅ የሚሉት ቃላት እግዚአብሔርን መፍራት ከሚለው ቃል ጋር ተዛማጅ ቃላት ናቸው። አምልኮ እግዚአብሔርን በመፍራት ነው። እግዚአብሔርን የምንወደው ከሆነ ሥርዓቱን እንጠብቃለን። ለማምለክ አስቀድመን የምናመልከውን ማወቅና መውደድ አለብን። ከወደድነው እንፈራዋለን፤ ከወደድነው ሥርዓቱን እንጠብቃለን። ስለዚህ መውደድ፤ ማምለክ፤ ሥርዓት መጠበቅና መፍራት የተያያዙ ወይም ተዛማጅ ቃላት ናቸው። እየወደድን የምናመልከው፤ ሥርዓቱን የምንጠብቅለትና/የምንፈራው እግዚአብሔር አባታችን የተባረከ ይሁን።

1.2.3 እግዚአብሔርን በመፍራት ያልተኖረ ኑሮ ወይም ሕይወት ከንቱ ስለሆነ ነው።

በመክ 11:9

«አንተ ንገዝ በጉብዝናህ ደስ ይበልህ። በጉብዝናህም ወራት ልብህን ደስ ይበለው፤ በልብህም መንገድ ዓይኖችህም በሚያዩት ሂደት። ዳሩ ግን ስለዚህ ነገር ሁሉ እግዚአብሔር ወደ ፍርድ እንዲያመጣህ እወቅ ... አፈርም ወደነበረበት ምድር ሳይመለስ ነፍሱም ወደሰጠው ወደ እግዚአብሔር ሳይመለስ ፈጣሪህን አስብ»

የሚል ተጽፎ እናነባለን። ይህ ክፍል ሁሉንም ሰው ወደ መረዋከው መንገድ መሄድ አትከለክልም፤ ልሂድ ባልከበትም መሄድ ትችላለህ፤ ዳሩ ግን አንድ ነገርን አውቀህ አድርገው የሚል መልእክት ይሂል።

ይኸውም ላደረከው ነገርና ለሄድክበት ጎዳና ሁሉ እግዚአብሔር ወደ ፍርድ ያመጣሃል፤ ተጠያቂ ያደርግሃል ብሎ የሚያስጠነቅቅ ነው።

«ከንቱ፤ ከንቱ፤ የከንቱ ከንቱ፤ ሁሉ ከንቱ ነው» (1፡2) ብሎ የሚጀምረው መጽሐፈ መክብብ፤ «እግዚአብሔርን ፍራ» (12፡13) ብሎ ይጨርሳል፤ ምክንያቱም «እግዚአብሔር ሥራን ሁሉ፤ የተሰወረውንም ነገር ሁሉ፤ መልካምም ቢሆን ክፉም ቢሆን፤ ወደ ፍርድ ያመጣዋልና» (12፡14)። ስለዚህ በኑሮህ፤ በአካሄድህ በየትኛውም መንገድህ እግዚአብሔርን ፍራ፤ ትእዛዙንም ጠብቅ።

እግዚአብሔርን መፍራት ኑሮን ከንቱ ከሚያደርግ አካሄድ (በሽታ) መድኃኒት ነው። ሰው 70 ወይም 80 ዓመት ቢኖርና ብዙ ሀብት ቢኖረው፤ ትልቅ ደረጃ ቢደርስ፤ በጣም ታዋቂም ቢሆን እግዚአብሔርን እስካልፈራ ድረስ ይህ ሁሉ ከንቱ ነው። ከንቱ ሕይወት ይሏል ይህ ነው። እግዚአብሔርን በመፍራት ያልተኖረ ኑሮ ከንቱ ነው። የትም አገር እንሂድ፤ ምንም ደረጃ ላይ እንቀመጥ፤ ምንም ያህል ሀብት እናግኝ፤ የፈለግነውን እንሁን እግዚአብሔርን በመፍራት ካልሆነ ያ ኑሮ በእግዚአብሔር ዓይን ከንቱ ነው። ስለዚህ ኑሮንና ሕይወትን ከከንቱነት የሚታደግ እግዚአብሔርን መፍራት ነው። እግዚአብሔርን መፍራት ለሕይወት ትርጉም ይሰጣል። እግዚአብሔርን በመፍራት የሆነ ሕይወት በዓላማ የተኖረ፤ እግዚአብሔርን የሚያከብር፤ ውጤት ያለውና መጨረሻው የማረ ሕይወት ይሆናል።

እግዚአብሔር ከንቱ የሆነን ኑሮ ይለውጣል፤ እግዚአብሔርን መፍራት ኑሮን ይቀይራል። ኑሮን ጣፋጭ፤ ዓላማ ያለው ሕይወት የሚያደርገው እግዚአብሔርን መፍራት ነው።

እግዚአብሔርን በመፍራት ያልተገኘ ሀብት እውነተኛ በረከት አይደለም። ብዙ ሀብት ብናከማች እግዚአብሔርን በመፍራት ካልሆነ በቀር እውነተኛ ሀብት አይደለም። በምሳ 15:6 «በጻድቅ ሰው ቤት ብዙ ኃይል አለ የኃጥእ ሰው መዝገብ ግን ሁከት ነው» ይላል። መዝገብ ሀብት ነው። ብዙ ሀብት ሊኖር ይችላል። ነገር ግን በኃጢአት የተገኘ ሀብት ሰላም የለበትም፤ የነፍሱን ክላት ያመጣል። በኢሳ 33:6 «የዘመንህም ጸጥታ የመድኃኒት ብዛት ጥበብና እውቀት ይሆናል። እግዚአብሔርን መፍራት መዝገብ ነው» እንደሚል የሰው ሀብቱ እግዚአብሔርን መፍራቱ ነው።

በአጠቃላይ እግዚአብሔርን መፍራት እርሱን የመውደድና የማክበር መግለጫ ነው።² እግዚአብሔርን በመፍራት ያልሆነ ሕይወት ሁሉ ከንቁ ስለሆነ ከከንቱነት ራሳችንን ለማዳን እግዚአብሔርን እንፈራዋለን። እግዚአብሔርን ብንፈራ ሕይወታችን ትርጉም አለው፤ ዓላማ አለው፤ ደስታችን ፍጹም ይሆናል።

1.3 እግዚአብሔርን መፍራት እንዴት ይገለጻል?

1.3.1 እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ከኃጢአትና ከበደል ይሸሻል።

በዘፍ 39:9 እንደምናነበው እግዚአብሔርን የሚፈራው በየዕለቱ ለኃጢአት ለምትገፋፋው ሴት የሴፍ «እንዴት ይህንን ትልቅ ክፉ ነገር አደርጋለሁ። በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ኃጢአትን እሠራለሁ» አላት። ለየሴፍ በሕይወቱ ትልቁ ቁም ነገር በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአትን ላለማድረግ መጠንቀቁ ነው።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ሁል ጊዜ በሁሉም ቦታ እግዚአብሔር እንደሚያየው ሆኖ ይመላለሳል። ሰው ቢኖር ባይኖር፣ በጉባኤ ውስጥ ቢሆን ወይም ለብቻው ከፍ ባለው ዙፋን ላይ የተቀመጠ፣ ሁልጊዜ የሚያይ እግዚአብሔር እንዳለ ያውቃል። ስለሆነም እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ከኃጢአት ይሸሻል፤ የእግዚአብሔርም ጸጋ እንዲያመልጥ ያስችለዋል።

በአሳብ ቢሆን በተግባር የሚደረገው ነገር ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት የተገለጠ እንደሆነ ማወቅ ይገባል። ዘሌ 19:14 «ደንቆሮውን አትስደብ በዕውሩም ፊት ዕንቅፋትን አታድርግ ነገር ግን አምላክህን ፍራ» ይላል። ደንቆሮውን ብትስደብ አይሰማህም፤ በዕውሩም ፊት ዕንቅፋት ብታኖር አያይህም። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ግን ደንቆሮውን አይስደብም፤ በዕውሩም ፊት ዕንቅፋትን አያኖርም። ለምን? ለደንቆሮው እግዚአብሔር ይሰማለታል፤ ለዕውሩም እግዚአብሔር ያይለታል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ያ ስለሚያይ ወይም ስለማያይ፣ ይህ ስለሚሰማ ወይም ስለማይሰማ፣ ያኛው አቅም ስለሌለው በሚል ግፍ ወይም በደል አይፈጽምም። እርሱ አቅም ቢኖረውም ባይኖረውም፣ ዘመድ ቢኖረውም ባይኖረውም፣ እግዚአብሔር ለዚህም ለዚያም ዘመዱ ያይለታል።

² በትዳር እንኳን ሚስቶቻቸውን የሚወዱ ባሎች ሚስቶቻቸውን ያከብሯቸዋል። እንዲሁም ሚስቶች ለባሎቻቸው ከፍቅር ጋር አክብሮት አላቸው።

ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ያየኛል ብሎ የሚሄድና አቅመ ደካማውን የማይበድል ሰው እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ነው።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው እግዚአብሔር ሁልጊዜ እንደሚያየው አሳቡንም እንደሚረዳ ልቡንም እንደሚመረምር ያስተዋለ ሰው ነው። እንዲሁም በእግዚአብሔር ጸጋ ከኃጢአት የራቀ፣ የሸሸ ሰው ነው።

1.3.2 እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን ተስፋ ባለመጠራጠርና እግዚአብሔርን ፈጽሞ በመከተል እምነቱን ይገልጻል።

እግዚአብሔር ለሰጠው ተስፋ ዓመታት ቢያልፉም ሁኔታዎች ወደ ተስፋው የሚያደርሱ ባይመስሉም እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ግን ያንን ተስፋ ይጠብቃል። እግዚአብሔርን አይጠራጠረውም። ለምሳሌ በዕብ 11:7 «ኖኅ ገና ስለማይታየው ነገር ተረድቶ እግዚአብሔርን እየፈራ ቤተ ሰዎቹን ለማዳን መርከብን በእምነት አዘጋጀ» ይላል። ኖኅ የተሰጠው ተስፋ እስኪፈጸም የጠበቀው መቶ ሃያ ዓመት ያህል ነው። ከተረዳበት ጊዜ ጀምሮ የጥፋት ውሃ እስከሚመጣ ጊዜ ድረስ የኖኅ አጠባበቅ ሁኔታ እግዚአብሔርን እየፈራ ነበር፤ እያገረመረመ አይደለም፤ እያማረረ አይደለም።

እግዚአብሔርን የሚጠብቅ ሰው እርሱን እየፈራ መሆን አለበት። እግዚአብሔር መጠበቁን እንዲያከብርለት ባለመጠራጠርና በእምነት በመበርታት እንጂ በትካዜ ሆኖ አይደለም። የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ለሚጠብቅ ሰው እግዚአብሔርን የመፍራት ምልክቱ አለማገረምረሙ ነው፤ አለመጠራጠሩ ነው። እግዚአብሔር በትልቅነቱ ከተናገረ የተናገረውን በራሱ ጊዜ ያደርገዋል ብሎ መጠበቅ ከኖኅና ከሌሎችም የእግዚአብሔር ሰዎች የምንማረው ባሕርይ ነው።

እግዚአብሔርን መፍራት የሚገለጠው እርሱ የሰጠውን ትዕዛዝ በመፈጸም ወይም በመታዘዝ ነው። አብርሃም «በብላቴናው ላይ እጅህን አትዘርጋ አንዳችም አታድርግበት፤ አንድ ልጅህን ለእኔ አልከለክልህምና፤ እግዚአብሔርን የምትፈራ እንደሆንክ አሁን አውቄያለሁ» ተብሏል (ዘፍ 22:12)። አብርሃም በብዙ ተስፋ የተቀበለውን አንድ ልጁን፣ የተስፋ ልጁ ቢሆንም የተናገረው እግዚአብሔር እስከሆነ ድረስ የሰጠኝ እግዚአብሔር ነው በማለት ለእርሱ መልሶ ለመስጠት በእግዚአብሔር ፊት ያቀረበው እግዚአብሔርን ስለሚፈራ ነበር። እግዚአብሔርን ስለሚፈራው አብርሃም በሮሜ 4:20 ላይ «በእምነቱ ሳይደክም ተመለከተ

ለእግዚአብሔር ክብርን እየሰጠ የሰጠውን ተስፋ ደግሞ አጥብቆ እየተረዳ በእምነት በረታ እንጂ ባለማመን ምክንያት አልተጠራጠረም» ይላል።

እንግዲህ እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው በመንገዱ ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር እየሰጠ ይጠብቃል። ማግረምረም ወይም መጠራጠር እግዚአብሔርን መናቅ ነው። እግዚአብሔርን ተስፋ የሚያድርግ ሰው ለእግዚአብሔር ክብር እየሰጠ መንገዱን ይቀጥላል። ከቀን ወደ ቀን እግዚአብሔርን ያከብራል፤ ታላቅ ስሙን ከፍ ያደርጋል።

1.3.3 እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ከእርሱ ጋር ይጣበቃል።

በዘጸ 10:20 «እርሱንም አምልክ ከእርሱም ተጣበቅ» ይላል። እንዲሁም «አምላካችሁን እግዚአብሔርን ተከተሉ፤ እርሱንም ፍሩ፤ ትእዛዙንም ጠብቁ፤ ቃሉንም ስሙ፤ እርሱንም አምልኩ፤ ከእርሱም ጋር ተጣበቁ» ተብሎ ተጽፎአል (ዘጸ 13:4)። መጣበቅ የበለጠ ወደ እርሱ መጠጋት ነው። ክፍተት እንዳይኖር መጠንቀቅ ነው። ይህም ከእግዚአብሔር አሳብ ጋር መስማማት፤ ወደ እርሱ መቅረብና፤ መታዘዝ ማለት ነው።

1.3.4 እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ከሰው ይልቅ እግዚአብሔርን ይታዘዛል።

በዘጸ 1:17 የእግዚአብሔር ቃል፡- «አዋላጆች ግን እግዚአብሔርን ፈሩ የግብጽ ንጉሥም እንዳዘዛቸው አላደረጉም» ይላል። የግብጽ ንጉሥን ትእዛዝ እንዳይፈጽሙ ያደረጋቸው እግዚአብሔርን መፍራታቸው ነው። ቅጣት ሊኖረው ይችላል፤ ሰይፍም ያስከትል ይሆናል። ሐዋርያትም ያሉት ይህንኑ ነው። «እግዚአብሔርን ከመስማት ይልቅ ሐዋርያትም ያሉት ይህንኑ ነው። «እግዚአብሔርን ከመስማት ይልቅ እናንተን እንሰማ ዘንድ በእግዚአብሔር ፊት የሚገባ እንደ ሆነ ቁረጠ፤...» (ሐዋ 4:19)። ንጉሥ ወይም በሥልጣን ላይ የሉት ይከበሩ ዘንድ የእግዚአብሔር ቃል ይናገራል (ሮሜ 13:1-7) ። ልክቱ፡ ነገር ግን እግዚአብሔርን መፍራት በጽድቅ መንገድ መሄድ ስለሆነ፤ የንጉሥ ትእዛዝ የእግዚአብሔርን አሳብ የሚቃረን ሆኖ ሲገኝ ፍጹምና ጻድቅ፤ የንጉሥታት ንጉሥ የሆነውን እግዚአብሔርን መታዘዝ ይገባል።

እንዲሁም በ1ነገ 18:4 የእግዚአብሔር ቃል ስለ አብድዩ እንዲህ ይላል። «ኤልዛቤልም የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ እርሱ መቶውን ነቢያት ወስዶ አምላ አምላውን በዋሻ ውስጥ ሸሽጎ እንጀራና ውኃ ይመግባቸው ነበር።» እግዚአብሔር ኤልያስን ሸሽጎት ነበር።

አብድዩ የአከፃብ የቤት አዛዥ ደግሞ የእግዚአብሔርን ነቢያት ሸሽጎ ነበር። በ1ነገ 18:12 አብድዩ ለኤልያስ እንዲህ ይለዋል።

«እኔም ከአንተ ጥቂት ራቅ ስል የእግዚአብሔር መንፈስ እንሥቶ ወደማላውቀው ሥፍራ ይወስድሃል፤ እኔም ገብቼ ለአከፃብ ስናገር፤ ባያገኝህ ይገድለኛል፤ እኔም ባሪያህ ከትንሽነቴ ጀምሮ እግዚአብሔርን አፈራ ነበር። ኤልዛቤል የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ፤ መቶውን የእግዚአብሔርን ነቢያት ወስጀ፤ አምላ አምላውንም በዋሻ ውስጥ ሸሽጎ፤ እንጀራና ውኃ የመገባታቸው ይህ ያደረግሁት ነገር በውኑ ለጌታዬ አልታወቀህምን?»

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው አብድዩ ምንም እንኳን የሚያስፈራ ጊዜ ቢሆንም በስደት ላይ ያሉ የእግዚአብሔር ነቢያትን ያስጠጋ፤ ያስጠለለ እንጀራና ውኃን የሰጠ ሰው ነበር። እግዚአብሔርን መፍራት ሰውን (ንጉሥን) ከመፍራት ይልቅ የበለጠ ነውና።

1.3.5 እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ማማለጃን አይቀበልም፤ ሥልጣኑን በአግባቡ ይጠቀማል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው የተሰጠውን ሥልጣን በአግባቡ ይጠቀምበታል። ነህምያ 05:15 «ከእኔ አስቀድመው የነበሩት አለቆች ግን በሕዝቡ ላይ አክብረው ነበር ስለ እንጀራውና ስለ ወይኑ አርባ ሰቅል ብር ይወስዱ ነበር ሎሌዎቻቸውም ደግሞ በሕዝቡ ላይ ይሠለጥኑ ነበር። እኔ ግን እግዚአብሔርን ስለ ፈራሁ እንዲህ አላደረግሁም» ይላል። እነዚህ አለቆች ሥልጣናቸውን በአግባቡ አልተጠቀሙም። ለራሳቸው ምቹትና ጥቅም አዋሉት። ድሆችንም የበለጠ አደኸዩ።

በነህ 7:1-2 ነህምያ ሰዎችን በኃላፊነት ቦታ የመደበበትን መመዘኛ እናገኛለን። «... ወንድሜን አናኒንና፤ የግንቡን አለቃ ሐናንያን በኢየሩሳሌም ላይ ሾምኋቸው፤ እርሱም እውነተኛ፤ ከሌሎችም ይልቅ እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ነበር» ይላል። ነህምያ ወንድሙን ለዚህ ትልቅ ኃላፊነት የሾመው እግዚአብሔርን በመፍራት መለከድ መዝና ነው። በዝምድና መለኪያ አይደለም። አናኒ በአሳቡ፤ በአካሄዱ፤ በእርምጃው፤ በአካባቢው ካሉት የበለጠ («ከሌሎች ይልቅ») እግዚአብሔርን ይፈራ ነበርና።

እዚህ ላይ እውነተኛነትና እግዚአብሔርን መፍራት የተያያዙ መሆናቸውንና እግዚአብሔርን በመፍራት ማደግ እንዳለም ማስተዋል ይጠቅማል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ማማለጃን አይቀበልም። ማማለጃ ከአንድ ሰው (ባለ ሥልጣን) ፍርድን ለማግኘት፤ ወይም ፍርድን በማጣመም ወደ ራሱ አሳብ እንዲፈረድለት ለማባበል፤ ወይም ሌላውን ለመጉዳት፤ ወይም የማይገባውን ለማግኘት ሲባል የሚሰጥ ገንዘብ ወይም ስጦታ ነው። የእግዚአብሔር ቃል «በአንቺ ውስጥ ደምን ያፈሱ ዘንድ ጉቦን ተቀበሉ» (ሕዝ 22:12) እንደሚል። የሳሙኤል ልጆች ጉቦ እየተቀበሉ ፍርድን ያጣምሙ ነበር (1ኛው 8:3)።

የፍልሥጥኤማውያን መኳንንት የደለላን ልብ ያገኙት በገንዘብ ነው። «የፍልሥጥኤማውያንም መኳንንት ወደ እርሷ መጥተው እርሱን ሽንግለሽ በእርሱ ያለ ታላቅ ኃይል በምን እንደ ሆነ እኛስ እርሱን ለማዋረድ እናስረው ዘንድ የምናሸንፈው በምን እንደሆነ እውቁ። እኛም እያንዳንዳችን ሺህ አንድ መቶ ብር እንሰጥሻለን» አሏት (መሳ 16:5)። እንዲሁም ሊቀ ካህናት የአስቆሮቱ ይሁዳን የደለሉት በገንዘብ ነው (ማቴ 26:15፤ 27:3-9፤ ማር 14:11፤ ሉቃ 22:5)። ይሁዳ በገንዘብ (በስጦታ ወይም ጉቦ) ጌታውን አሳልፎ ሰጠ።

እንዲህ ዓይነቱን ስጦታ የእግዚአብሔር ቃል ይቃወመዋል። በአሞጽ 5:12 «ጻድቁን የምታስጨንቁ ጉቦንም የምትቀበሉ በብሩም አደባባይ የችጋረኛውን ፍርድ የምታጣምሙ እናንተ ሆይ በደላችሁ እንዴት እንደ በዛ ኃጢአታችሁም እንዴት እንደ ጸና እኔ አውቃለሁና። ስለዚህ ክፉ ዘመን ነውና ... » ብሎ ይናገራል። እንዲሁም 2:6 «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ጻድቁን ስለ ብር ችጋረኛውንም ስለ አንድ ጥንድ ጫማ ሽጠውታል። ስለ ሦስት ወይም ስለ አራት የእስራኤል ኃጢአት መቅሰፍቱን ከማድረግ አልመለስም» ይላል።

ይህ ስጦታ ወይም ጉቦ የኃጢአተኝነት ባሕርይ ነው። መዝ 26:10 «በእጃቸው ተንኮል አለባቸው ቀኛቸው መማለጃ ሞልታለች» እንደሚል። የእግዚአብሔር ቃል ግን በግልጽ የሚያስተምረው «አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ በአገርህ ደጅ ሁሉ በየገንዶችህ ፈራጆችንና አለቆችን ሸም። ለህዝቡም ቅን ፍርድ ይፍረዱ። ፍርድን አታጣምም ፊት አይተህም አታድላ ጉቦ የጥበበኞችን ዓይን ያሳውራልና የጻድቃንንም ቃል ያጣምማልና ጉቦ አትቀበል» (ዘጸ 16:18-19) በማለት ነው። (እንዲሁም ዘጸ 23:8ን ይመልከቱ)። ስለሆነም ሳሙኤልም ሲናገር «በማንስ ላይ ግፍ አደረግሁ? ዓይኖቼንስ ለማሳወር ከማን እጅ ጉቦ ተቀበልሁ?» (1ኛው 12:3) ብሎአል።

ስለዚህ የጉቦ ዓይነተኛ ውጤቱ ዓይንን ማሳወር ነው። የሚታየውን እና ትክክል የሆነውን እንደማይታይ አድርጎ መቁጠር ቅን የሆነውን ነገር በዚያ መሠረት እንዳይፈርዱ የፈራጆችን ልብ ማጣመም ነው።

ጉቦ የሚፈልግ በአነስተኛ የሥራ ደረጃ ያለ ወይም የወር ገቢው አነስተኛ የሆነ ሰው ብቻ አይደለም። ጉቦን መፈለግ የኃጢአተኝነት ባሕርይ በመሆኑ በሥልጣን ላይ ያሉ በአለቅነት ላይ ያሉ በፈራጅነት ቦታ ላይ ያሉ ሁሉ እግዚአብሔርን ካልፈሩ በስተቀር ጉቦን ይፈልጋሉ። «አለቃውና ፈራጁ ጉቦን ይፈልጋሉ» (ሚኪ7:3)።

አገረ ገዢ የነበረ ፊልክስ ጳውሎስን ከእስር ከመፍታት የዘገየውና ያጉላላው ጉቦ በመፈለግ እንደ ነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። በሐዋ 24:26 «ያን ጊዜም እንዲፈታው ጳውሎስ ገንዘብ ይሰጠው ዘንድ ተስፋ አደረገ። ስለዚህም ደግሞ ብዙ ጊዜ እያስመጣ ያነጋግረው ነበር። ሁለት ዓመት ከሞላ በኋላ ጳውሎስን እንደታሰረ ተወው» ይላል። ፊልክስ ከሥልጣኑ እስኪሻርና እስኪቀየር ድረስ ለዚያን ያህል ጊዜ ጳውሎስን በእስር ቢተውውም ጳውሎስ መታሰር የሚገባው አለመሆኑን ግን ያውቅ ነበር። ነገር ግን ጳውሎስ ገንዘብ ወይም ጉቦ ስላልሰጠው ነበር። ስለዚህ እግዚአብሔርን የማይፈሩ ሁሉ ትክክል የሆነውን አያውቁ ጉቦ ይፈልጋሉ።

በተመሳሳይ ሁኔታ የአይሁድ ጠላት ሆኖ የተነሳው ሐማ በአይሁድ ያሰበው ሴራ ይፈጸም ዘንድ «ንጉሡም ቢፈቅድ እንዲጠፋ ይጻፍ እኔም ወደ ንጉሡ ግምጃ ቤት ያገቡት ዘንድ አሥር ሺህ መክሊት ብር የንጉሡን ሥራ በማሰሩት እጅ እመዝናለሁ አለው» ይላል (አስ 3:9)። ሐማ የሚሠራው ሥራ ትክክል እንዳይደለ ራሱ ሐማም ያውቃል። ሐማ ወደዚህ ዓይነት አመጽና ክፋት የሄደው የአይሁድን ሕዝብ ስለ ጠላና መርዶኪዮስም ለእርሱ ስላልሰገደለት ብቻ ነው።

እንግዲህ በአጠቃላይ ጉቦ አድላዊ መሆኑን ያመጣል። ጉቦ የዓይነትነት ዓይን ያሳውራል። ጉቦ ፈራጅ በትክክል እንዳይፈርድ ልቡን ያሳውርበታል። ሆኖም መጽሐፍ «የጉቦ ተቀባዮች እጅ በእሳት ትበላለች» (ኢዮ 15:34) እንደሚል ጉቦ ተቀባዮች ለጊዜው ያተረፉ ቢመስልም እግዚአብሔር ግን በጊዜው እነርሱን የሚቀጣበት ጊዜ አለው።

እግዚአብሔርን በመፍራት ለሚኖሩ ራሳቸውን ከጉቦ ወይም ከሙስና የሚጠብቁ ለእነዚህ መታሰብ ከእግዚአብሔር ዘንድ ይሆንላቸዋል የሚበሉትም አያጡም።

በጽድቅ የሚሄድ ቅን ነገርንም የማናገር፤ በሽንገላ የሚገኝ ትርፍን የሚገኝ፤ መማለጃን ከመጨበጥ እጁን የሚያራግፍ፤ ደም ማፍሰስን ከመስማት ጆሮቹን የሚያደናቁር፤ ክፋት ከማየት ዓይኖቹን የሚጨፍን ነው። እርሱ ከፍ ባለ ስፍራ ይቀመጣል፤ ጠንካራ አምባ መጠጊያው ይሆናል፤ እንጂራም ይሰጠዋል፤ ውሃውም የታመነች ትሆናለች» (ኢሳ 33:15)።

«እንግዲህ አምላካችሁ እግዚአብሔር በፍርድ የማያደላ መማለጃን የማይቀበል ነውና» (ዘፃ 10:17) የእግዚአብሔርን ባሕርይ ለመምሰል ከጉቦ ወይም ከመማለጃ ባጠቃላይ ልንርቅ ይገባናል።

እንግዲህ እግዚአብሔርን መፍራት በአንድ ሰው ሕይወት ሊታይ፤ ሊገለጽ የሚችል ነገር ነው። ይህም ከኃጢአት በመሸሽ ይገለጻል፤ ባለመበቀልና ፍርድን ለእግዚአብሔር በመተው ይገለጻል። እግዚአብሔርን መፍራት፡- እርሱ የሰጠውን የተስፋ ቃል ባለመጠራጠርና በእምነት በመጠበቅ፤ ከእግዚአብሔር ጋር የበለጠ በመጣበቅ፤ እግዚአብሔርን ከአለቆች ይልቅ በመፍራት፤ ሥልጣንን በአግባቡ በመጠቀም፤ ጉቦ ወይም መማለጃ ባለመቀበል ይገለጻል።

1.4 እግዚአብሔርን የመፍራት ውጤቱ ምንድን ነው?

እግዚአብሔርን መፍራት ውጤት አለው፤ ጥቅም አለው። የሚከተሉት ከውጤቶቹ ጥቂቶቹ ናቸው። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው፡-

1.4.1 ከእግዚአብሔር የሆነ በረከት ይበዛለታል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው የእግዚአብሔርን በረከት ያገኛል (መዝ 34:9፤ 112:1፤ 115:13፤ 128:1-4)። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው የእግዚአብሔር ምሕረት ይበዛለታል። የእግዚአብሔር ጥበቃ ይበዛለታል (መዝ 103:11-17፤ 34:7)። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ሕይወት፤ ደኅንነት ይበዛለታል፤ ዘመኑም ትረዝማለች (መዝ 8:12-13፤ ምሳ 19:23፤ 14:27)።

1.4.2 እግዚአብሔር ያስተምረዋል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው በእግዚአብሔር ለመማር የተዘጋጀ ሰው ነው (መዝ 25:12)። እግዚአብሔር እርሱን የሚፈራውን ሰው በሚመርጠው መንገድ ያስተምረዋል።

እግዚአብሔር አስተማሪ ነው። እግዚአብሔር የሚያስተምረው ሰው ከእርሱ ለመማር የተዘጋጀ ሰው መሆን አለበት። እግዚአብሔርን መፍራት ከሌለ ለመማር አስቸጋሪ ይሆናል። ለመማር የሚፈልግ ሰው የተዘጋጀ ሰው ነው። እግዚአብሔር የሚፈራውን ሰው ሲያገኝ ለማስተማር ይመቸዋል፤ በሚመርጠውም መንገድ ያስተምረዋል። ዘማሪው እንዳለው፡- «እግዚአብሔር ለሚፈሩት ኃይላቸው ነው ቃል ኪዳኑንም ያስታውቃቸዋል» (መዝ 25:14) ከእግዚአብሔር የመማሪያው መንገድ እግዚአብሔርን መፍራት ነው።

1.4.3 እግዚአብሔርን ደስ ያሰኛል።

እግዚአብሔርን ለማስደሰት ለሚፈልግ ሰው እግዚአብሔር የሚደሰተው እርሱን በሚፈሩት እንደሆነ ማስተዋል ይገባዋል። መጽሐፍ እግዚአብሔር እርሱን በሚፈሩት በምሕረቱም በሚታመኑት ይደሰታል» መዝ 147:11 ይላል።

እግዚአብሔርን ለማስደሰት የሚጥር ሰው የማስደሰቻው መንገድ በአንደበት ወይም በንግግር የሚገለጽ መፍራት አይደለም። እግዚአብሔር የሚፈሩትን ያውቃል። ደስ የሚሰኘው እርሱን በተግባራቸው በሚፈሩት፤ በምሕረቱም በሚታመኑት ሰዎች ነው። እግዚአብሔርን መፍራት፤ በፍቅርና በአክብሮት በመታዘዝና በፊቱ በንጹሕ ኑሮ በመመላለስ ይገለጻል።

ስለ ጌታ ኢየሱስ በነቢዩ ኢሳይያስ በኩል፡- «እግዚአብሔርን የመፍራት መንፈስ ያርፍበታል። እግዚአብሔርን በመፍራት ደስታውን ያያል» (11:2-3) ይላል። እግዚአብሔርን መፍራት የኢየሱስ ክርስቶስ ባሕርይ ነው።

እግዚአብሔርን የሚፈራ በእርሱ የተወደደ ነው (ሐዋ 10:35)፤ ምሕረትም ይበዛለታል (ሉቃ 1:50)፤ የጽድቅ ፀሐይ ትወጣለታለች (ሚል 4:2)። እግዚአብሔርን መፍራት የጥበብ መጀመሪያ ነው (ምሳ 1:7)፤ «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው ቅዱሱንም ማወቅ ማስተዋል ነው» (ምሳ 9:10) እንደሚል። እግዚአብሔርን

መፍራት የሕይወት ምንጭ ነው (ምሳ 14:27)። «እግዚአብሔርንም መፍራት ሰውን ከክፋት ይመልሳል» (ምሳ 16:6)።

ቤተ ክርስቲያን የምትባዛውና የምትታነጸው እግዚአብሔርን በመፍራት ነው (ሐዋ 9:31)። አብርሃም የተሰፋውን ልጁን ይስሐቅን ለእግዚአብሔር መስዋዕት አድርጎ ያቀረበው እግዚአብሔርን በመፍራቱ ነው (ዘፍ 22:12)። ዮሴፍ ከዝሙት የሸሸውና ወንድሞቹን ያልተበቀላቸው እግዚአብሔርን ስለሚፈራ ነበር (ዘፍ 39:9፤ 42:18)። ከእነዚህ የእምነት አባቶች የዛሬው ትውልድ እግዚአብሔርን መፍራት ሊማር ይገባል።

በአጠቃላይ እግዚአብሔር እርሱን በሚፈሩት ደስ እንደሚለው በዚህ ምዕራፍ ተመልክተናል። እግዚአብሔርን ሌላ ደስ የሚያሰኘው መቀደሳችን እንደሆነ ወደሚገልጸው የሚቀጥለው ምዕራፍ እንዝለቅ።

ምዕራፍ 2 ቅድስና እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘዋል

2.1 ቅድስና ምንድን ነው?

ቅድስና³፣ ከዓለም ማለትም ከሥጋ ምኞት፣ ከዓይን አምሮትና ስለ 7ንዝብ ከሆነ መመካት (1ዮሐ 2:15) በመለየት፣ የኢየሱስ ክርስቶስን መልክ በመምሰል ማደግና (ሮሜ 8:29) የመለኮት ባሕርይ ተካፋይ መሆን ነው (ዘሌ 19:2፤ ዕብ 12:10፤ 2ጴጥ 1:4)።

ቤተ ክርስቲያን መሽራዋን እንደምትጠብቅ መሽራት ያለ ነውር በቅድስና ልትኖር ተጠርታለች (2ቆሮ 11:2፤ ኤፌ 5:27)። ስለዚህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ለእኛ መቀደስን እንድንፈልግ (ዕብ 12:14)፣ እንድንቀደስና (1ተሰ 4:3) በመቀደስም እግዚአብሔርን እንድንመስል ነው (1ጴጥ 1:15-16)። ያለ ቅድስና እግዚአብሔርን ሊያይ የሚችል ማንም የለም (ዕብ 12:14)።

መቀደስ በአጭር ቃል መለየት ማለት ሲሆን፣ መቀደስን በሁለት ክፍሎች ማየት ይቻላል።

- መቀደስ - መለየት ነው
- መቀደስ - እግዚአብሔርን መምሰል ነው

ቅድስና መምሰልና አለመምሰል ነው። መምሰል እግዚአብሔርን ሲሆን አለመምሰል ደግሞ ዓለምን ነው። መቀደስ ተዛምዶን ያመለክታል። ከዓለም መለየትንና ወደ እግዚአብሔር መቅረብን።

³ ቅድስና--holiness (HB: godesh GK: hagiosune) - separation or setting apart. ቅዱስ (ቅዱስ፣ ቅድስና፣ መቀደስ) የሚለው ቃል ከማንኛውም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ይልቅ በብዛት የሚገኘው በዘሊዋውያን መጽሐፍ ነው። በዘሊዋውያን እንደተገለጸው ቅድስና መስዋዕት በሚቀርብበት ሰዓት ወይም ወደ መገናኛው ድንኳን ሲገባ ብቻ የመታጠብ ወይም የመንጸት ሕግ ሳይሆን፣ ቅድስና የኑሮ ዓይነት፣ የሕይወት ፍልስፍና፣ አኗኗር፣ በቀን ለ24 ሰዓት የሚታሰብ ወይም የሚደረግ ሕይወት ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ቅዱስና ተንኮል፤ ነውርም የሌለበት ከኃጢአተኞች የተለየ» (ዕብ 7:26) ነው። ጌታ ከኃጢአተኞች ጋር ይበላና ይጠጣ ነበር (ማር 2:15-16)። የኃጢአተኞች ወዳጅ (ማቴ 11:19) ተብሏል። ግን «ከኃጢአተኞች የተለየ» ነበር። በዓለም ውስጥ ነበር ከዓለም ግን አልነበረም። መለየት በኃጢአት አለመተባበር ነው (ራእ 18:4)።

መቀደስ ከሥጋዊ ምኞት መራቅ ነው (1ጴጥ 2:11)። «ከምድርም አሕዛብና ከእንግዶች ሴቶች ተለየ» (ዕዝ 10:11) እንደሚል። ሥጋዊ ምኞት ነፍስን ይዋጋል ስለዚህ መሸሽ ያስፈልጋል።

ለወችን ሁሉ የሚያድን የእግዚአብሔር ጸጋ ተገልጦአልና ይህም ጸጋ ኃጢአተኝነትንና ዓለማዊ ምኞትን ክደን የተባረከውን ተስፋችንን እርሱም የታላቁን የአምላካችንንና የመድኃኒታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ክብር መገለጥ እየጠበቅን ራሳችንን በመግዛትና በጽድቅ እግዚአብሔርን በመምሰል በአሁኑ ዘመን እንድንኖር ያስተምረናል። መድኃኒታችንም ከዓመጽ ሁሉ እንዲቤዝን መልካሙንም ለማድረግ የሚቀናውን ገዝበም የሚሆነውን ሕዝብ ለራሱ እንዲያነጻ ስለ እኛ ነፍሱን ሰጥቶአል (ቲፑ 2:12-14)።

እግዚአብሔርም በልጁ የሚያምኑትን ሁሉ ልጁን እንዲመስሉ አስቀድሞ ወስኗል (ሮሜ 8:28)። ይህ ልጁን መምሰል የልጁን ባሕርይ መያዝ ነው። ልጁን መምሰል በትንሣኤ ጊዜ ደግሞ የማይበሰብስ አካል መልበስ ነው።

2.1.1 መቀደስ - መለየት ነው።

ሙሴ ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ «በምድርም ፊት ካለው ሕዝብ ሁሉና ሕዝቡም የተለየ እንሆን ዘንድ» (ዘጸ 33:16) እንዳለው ከሌላው ሕዝብ ሁሉ ለእግዚአብሔር የተለየ መሆን ነው። ከእርሱስት መለየትና የክብር ዕቃ መሆን ነው (2ጢሞ 2:21)። ጌታ እግዚአብሔርም ሲናገር «እኔ እግዚአብሔር ቅዱስ ነኝና ለእኔም ትሆኑ ዘንድ ከአሕዛብ ለይቻችሁለሁና ቅዱሳን ትሆኑልኛላችሁ» (ዘላ 20:26) ብሏል።

«ከመካከላቸው ውጤትና የተለያችሁ ሁኑ ርኩሱንም አትንኩ» (2ቆሮ 6:17) እንዲሁም (ኢሳ 52:11)። የሚለው ትእዛዝ የተመሠረተው በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ከሚኖረው (ካለው) ግንኙነት የተነሣ ነው። መለየት ግንኙነት የሚያስከትለው እርምጃ ነው። መለየት ጣዖትን ከሚያመልኩ፣ ከዓለምና በእግዚአብሔር ሚዛን ከተጠላ ነገር ጋር የቀረበ ግንኙነት አለማድረግ ነው። የመለየት ውጤቱ

እግዚአብሔር የሚቀበለው ሰው መሆን ነው። «እኔም እቀበላችኋለሁ፣ ለእናንተም አባት እሆናለሁ፣ እናንተም ለእኔ ወንድ ልጆቼና ሴት ልጆቼ ትሆናላችሁ» (2ቆሮ 6:18) ይላል። መለየት «ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አለመጠመድ»፣ «ከዓመጽ ጋር ተካፋይ አለመሆን» (ቁ14) ሁሉ ነው።

ጣዖትን ከማምለክ፣ ከጥንቆላ፣ ከስካር፣ ከዝመት፣ ከዘፋኝነት ወዘተ መለየት ብቻውን መቀደስ አይሆንም። እነዚህን አለማድረግ በጣም ጥሩ ነው፤ ግን ቅዱስ አያደርግም፤ ይህ የሞራል ሰው ወይም ሃይማኖተኛ መሆን ነው። «እሳችኋለሁና ጽድቃችሁ ከጸፎችና ከፈሪሳውያን ጽድቅ ካልበለጠ ...» (ማቴ 5:20) ብሎ ጌታ እንዳስተማረው የፈሪሳውያን ጽድቅ በሃይማኖተኝነት ላይ የተመሠረተ ሕግን (ሥርዓትን) የመጠበቅ ኑሮ ነበር።

መቀደስ ዓለምንና የዓለም የሆነውን አለመውደድ «ሲደመር» እግዚአብሔርን መምሰል ነው። ስለዚህ ከምን እንደተለየን ማወቁ ብቻ አይበቃም ወደ ማን እንደተለየን እንጂ።

መቀደስ = ከዓለም በመለየት + ለእግዚአብሔር መሆን ነው።

2.1.2 መቀደስ እግዚአብሔርን መምሰል ነው

መቀደስ ከሥጋ ሥራዎች መለየትና እግዚአብሔርን መምሰል ነው። እግዚአብሔርን መምሰል ደግሞ በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ዳግመኛ ከመንፈስ መወለድና የመንፈስ ፍሬ ማፍራት ነው።

መቀደስ የፍጹምነት ደረጃ መድረስም አይደለም። ጉዞን ሳያቋርጡና ፍጥነት ሳይቀንሱ ሁልጊዜ ወደ ፍጹምነት መገስገስ ነው። የቅድስና ጉዞ በሥጋና በመንፈስ መካከል ባለው መቀዋወም ውስጥ እግዚአብሔር በሚሰጠው ጸጋ አሸንፎ የመንፈስን ፈቃድ ማድረግ ነው። «ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ» (ገላ 5:17) ተብሎ እንደተጻፈ ሥጋ እግዚአብሔርን በመምሰል የሚገኘውን መንፈሳዊነት አይፈልግም። ዓለምን ማሸነፍ የሚቻለው ዓለምን ላሸነፈው ለክርስቶስ በመታዘዝና ለእርሱ ፈቃድ በመግዛት ነው (ዮሐ 5:3-4)።

እግዚአብሔርን መምሰል እርሱን በማወቅ ማደግና የባሕርይው ተካፋይ መሆን ነው (ማቴ 5:48፣ 2ጴጥ 1:4)። ይህም በውስጥ ያለውን ኃጢአት በማጥራት (ሉቃ 11:39-41)፣ ኃጢአትን ተናዝዞ በመተባበር በብርሃን በመመላለስ (1ዮሐ 1:7-10)፣ እግዚአብሔር የሚጠሳውን የተደባለቀና ከዓለም የተመሳሰለ ኑሮ በመጥላት (ዕዝ 9:1-2) ነፃ

13:24)ነው። እግዚአብሔርን መምሰል በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ሁሉ ፊት በሥራና በቃል ብርቱ ነቢይ እንደነበረው እንደ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ (ሉቃ 24:19) የእርሱን ምሳሌነት በመከተል ንግግርንና ተግባርን በማመሳሰል (ማቴ 5:19)፣ የመንፈስ ፍሬ በማፍራት (ገላ 5:22-23) ይገለጻል።

- እግዚአብሔርን መምሰል፡- እግዚአብሔርን በማወቅ፣ ከእርሱ ጋር ኅብረት በማድረግና በመፍራትም የሚገኝ የቅድስና ሕይወት ነው። የመለኮታዊ ባሕርይ ተካፋይ መሆን ነው።
- እግዚአብሔርን መምሰል የሚገለጸው እርሱን በመውደድና በመፍራት ነው።
- እግዚአብሔርን መምሰል፡- ለምድራዊ ሕይወትና ለዘላለማዊ ሕይወት ይጠቅማል። እግዚአብሔርን መምሰል ክርስቲያን ከቀን ወደ ቀን እየተለማመደ የሚያድግበትና የሚጠነክርበት መንገድ ነው (1ጢሞ 4:7-8)።
- እግዚአብሔርን መምሰል፡- የእርካታ ሕይወት (ያለኝ ይበቃኛል) ማለት ሲሆን፣ ከገንዘብ ፍቅርና ከዓለማዊነት መሸሽ ነው (1ጢሞ 6:6-11፤ ዕብ 13:5)።
- እግዚአብሔርን መምሰል፡- ነፍስን ከሚዋጋ ሥጋዊ ምኞት በመራቅ (1ጴጥ 2:11)፣ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የሆነው ሥጋችን ለእግዚአብሔር የተዋጀ የእግዚአብሔር ንብረት መሆኑን አውቆ ክርኩሳት በመጠበቅና በሚገባ ልብስ በመሸለም (1ቆሮ 6:19፤ 1ጢሞ 2:9)፣ ራስን በመግዛት (ቲቶ 2:4-6 13) ይገለጻል። የቀደመውን ኑሮ በመተውና መንፈስ ቅዱስን ባለማሳዘን (ኤፌ 4:30) ይገለጻል።

እርሱን ለመምሰል የሚያስፈልገውን መለኮታዊ ኃይል እርሱን በማወቅ በኩል እንድናገኘው እግዚአብሔር አድርጓል። ይህም ሆኖ ክርስቲያኑ ደግሞ እግዚአብሔርን ለመምሰል ራሱን ማስለመድና መትጋት አለበት። እግዚአብሔርን ለመምሰል ኃይሉ ከእግዚአብሔር ነው፣ ተጋቱና በዚህ ሕይወት መኖሩ ደግሞ ከአማኝ ነው (2ጴጥ 1:3-7)። የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን መመለስ የሚጠበቅ ሰው «በቅዱስ ኑሮ እግዚአብሔርንም በመምሰል» ይመላለሳል (2ጴጥ 3:11)። ሐዋርያው ጳውሎስ ለወጣቱ ለጢሞቴዎስ የሚጽፍለት «እግዚአብሔርን ለመምሰል ግን ራስህን አስለምድ። ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ ለጥቂት ይጠቅማልና፤ እግዚአብሔርን መምሰል ግን የአሁኑን

የሚመጣው ሕይወት ተስፋ ስላለው ለነገር ሁሉ ይጠቅማል»⁴ (1ጢሞ 4:7-8) ብሎ ነበር።

ክርስቲያኖች በኑሮአቸው ሁሉ እንደ ጨው ጣዕም የሚሰጡ እንደ ብርሃን ጨለማን የሚያጠፉ በመሆን እንዲኖሩ የጌታ ቃል ያስተምራል። እግዚአብሔርን በሚመስል አኗኗራቸው ምክንያት በአካባቢያቸው ያሉትን ሰዎች ሁሉ በመደነቅ ጥያቄ እንዲጠይቁ የሚያደርጋቸው ዓይነት መልካም የክርስትና ሕይወት በመኖር በሁሉም ሰው የሚነበቡ «ደብዳቤዎች» (2ቆሮ 3:2) እንዲሆኑ የጌታ ፈቃድ ነው።

በመቀደስና ባለመቀደስ መካከል ግልጽ የሆነ ልዩነት አለ። ከእንስሳት «ዕውር ወይም ሰባራ ወይም ጉንድሽ ወይም የሚመግል ቁስል ያለበት ወይም እከካም ወይም ቋቋቻም ቢሆን እነዚህን ሁሉ ለእግዚአብሔር አታቅርቡ፤ እነዚህንም ለእሳት ቁርባን በመሠዊያው ላይ ለእግዚአብሔር አታሳርጉ» (ዘሌ 22:22) ይላል። ነውር ያለበት ለእግዚአብሔር የማይቀርብ ነው። እንዲሁም «የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው፤ እርሱም ዝሙት፣ ርኩሳት፣ መዳራት፣ ጣዖትን ማምለክ፣ ምዋርት፣ ጥል፣ ክርክር፣ ቅንፃት፣ ቁጣ፣ አድመኝነት፣ መለያየት፣ መናፍቅነት፣ ምቀኝነት፣ መግደል፣ ስካር፣ ዘፋኝነት ይህንም የሚመስል ነው» (ገላ 5:19-21)።

2:2 በኑሮ ሁሉ መቀደስ/ «ቅድስና ለእግዚአብሔር»

የእግዚአብሔር ቅድስና ኃጢአትን መጥላቱ ነው (ዕን 1:13፤ ኢሳ 6:5)። በቅድስና እርሱን የሚመስል የለም። «በቅዱሳኑ ስንኳ አይታመንም፤ ሰማያትም በፊቱ ንጹሐን አይደሉም» (ኢዮ 15:15)። «መላእክቱንም ስንፍና ይከስሳቸዋል» (4:18)። ቅዱስ እግዚአብሔር ብቻ ነው (1ሳሙ 2:2፤ ራእ 15:4)። የፍጹምነት ደረጃው የእግዚአብሔር ፍጹምነት ነው (ማቴ 5:48፤ 1ጴጥ 1:16)።

ለክርስቲያን የመቀደሱ ሁለት ዋና ምክንያቶች፡-

⁴ «ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ» የሚለው ለዓለማዊ ነገር ማለት ሳይሆን «ለአካል ብቃት» እንደ ማለት ነው። «for bodily exercise is profitable for a little» (ASV) «physical exercise has some value (GNB) «Traning the body helps a little» (GW) «for bodily exercise profiteth little» (KJV) ይህ ዘመን ጅምናስቲክ በግሪኮች ዘንድ እጅግ የተወደደበት ዘመን ነበር። ይሁን እንጂ ለአካላዊ ብቃት (ጅምናስቲክ) ራስን ማስለመድ ጥቅሙ ጥቂትና ምድራዊ ነው። እክሊል ይለያል፤ ግን የሚጠፋ አክሊል ነው።

▪ አንደኛ፣ ቅዱስ እግዚአብሔር አምላኩ ስለሆነ (ዘሌ 11:44-45፤ ዘሌ 19:2፤ 1ጴጥ 1:15)

▪ ሁለተኛ፣ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ስለሆነ (2ቆሮ 6:16፤ 1ቆሮ 3:16፤ 6:19-20፤ 1ተሰ 4:3-8) ነው። ቅዱስ እግዚአብሔር በሕዝቡ ውስጥ ስለሚኖር፣ በመካከሉ ስለሚመላለስ ሕዝቡ መቀደስ አለበት።

ለሰው የመቀደስ ምክንያቱ መነሻው የእግዚአብሔር ቅድስና ነው። ሙሴ ሲጻልይ «በምድርም ፊት ካለው ሕዝብ ሁሉ እኔና ሕዝብህ የተለየን እንሆን ዘንድ» (ዘዳ 33:16) ብሏል።

የሚቀድስ፡-

- እግዚአብሔር ዘሌ 20:8፤ 21:8፤ 15:23
- ኢየሱስ ክርስቶስ 1ቆሮ 1:2-30፤ 6:11፤ ዕብ 2:11፤ 10:10-14
- መንፈስ ቅዱስ ሮሜ 15:16፤ 2ተሰ 2:13-14
- የክርስቶስ ደም ዕብ 9:14፤ 13:12
- እውነት ዮሐ 17:17-18
- ኃጢአትን መናዘዝ 1ዮሐ 1:9 ነው።

ቤተ ክርስቲያን እስከ ጊዜው በምድር ያለች ከምድር ግን ያልሆነች ሰማያዊ ማኅበር ነች። ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ በተወሰነ ዕቃ ያሉ ሰዎች ኅብረት (ማኅበር) ብትሆንም በምድር ግን መጻተኛ ነች፤ እስከ ጊዜው ያለች መነጠቅዋን የምትጠባበቅ ሕያው አካል ነች። ስለሆነም ሐዋርያው ጴጥሮስ «ወዳጆች ሆይ ነፍስን ከሚዋጋ ሥጋዊ ምኞት ትርቁ ዘንድ እንግዶችና መጻተኞች እንደ መሆናችሁ አለምናችኋለሁ» (1ጴጥ 2:11) ይላል። ክርስቲያኖች በምድር ላይ እንግዶች ናቸው፤ ምድር ለዘላለም ለመኖሪያቸው አልተሰጠችም። ንጉሥ ዳዊት እንዳለው «አባቶቻችንም ሁሉ እንደ ነበሩ እኛ በፊትህ ስደተኞችና መጻተኞች ነን ዘመናችንም በምድር ላይ እንደ ጥላ ናት አትጸናም» (ዘኪና 29:15) እንዲሁም «በዚህ የምትኖር ከተማ የለችንምና ነገር ግን ትመጣ ዘንድ ያላትን እንፈልጋለን» (ዕብ 13:14)።

ካህኑ አሮን ለአገልግሎት በሚሰጠው ልብስና በግንባሩ በሚያደርገው ላይ «ቅድስና ለእግዚአብሔር» የሚል ይጻፍበት ነበር። ይህም እግዚአብሔር ቅዱስ መሆኑን፣ አሮንም ለእግዚአብሔር የተቀደሰ መሆኑን ይመሰክራል።

ቅዱስ ተብሎ የሚጠራ ሰው፣ ቦታ ወይም ማንኛውም ነገር ከእግዚአብሔር ጋር ካለው ግንኙነት የተነሣ ነው። «ቅድስት ከተማ» (ማቴ 4:5)፤ «ቅዱስ ኪዳን» (ሉቃ 1:72)፤ «ቅዱሳን መጻሕፍት» (ሮሜ 1:2)፤ «ቅዱስ ሕግ» (ሮሜ 7:12)፤ «ቅዱሱ ተራራ» (2ጴጥ 1:18)፤ «ቅዱስ ሕዝብ» (1ጴጥ 1:29)፤ «ቅዱሳን ሰዎች» (ቆላ 3:12፤ 1ቆሮ 1:2)።

2.2.1 መቀደስ በሥጋና በመንፈስ

ሥጋን የሚያረክሱ (የሚያሳድፉ፣ የሚያቆሽሱ) ነገሮች በልብ የታሰቡና በሥጋ የሚፈጸሙ፣ የሥጋ ሥራዎች ናቸው (ገላ 5:19-21)። «ከልብ ክፉ አሳብ፣ መግደል፣ ምንዝርነት፣ ዝሙት፣ መስረቅ፣ በውሽት መመስከር፣ ስድብ ይወጣሉና። ሰውን የሚያረክሰው ይህ ነው» (ማቴ 15:19) እንደሚል መንፈስን የሚያረክሱ ኃጢአቶች ከልብ የሚወጡ ክፉ አሳቦች ናቸው። እንዲሁም ቅንዓት፣ በቀል፣ ትዕቢት፣ በክፉ መመኘት፣ ሽንገላ (መዝ 32:2) እነዚህ ሁሉ ከልብ የሚወጡ መንፈስን የሚያረክሱ ኃጢአቶች ናቸው።

ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመዱ ጽድቅ ከአመፅ ጋር ምን ተካፋይነት አለው? ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ኅብረት አለው? ክርስቶስ ከቤልሆር ጋር ምን መስማማት አለው? ወይስ የሚያምን ከማያምን ጋር ምን ክፍል አለው? የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስም ከጣዖት ጋር ምን መጋጠም አለው? እኛ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነንና፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ተናገረ እንዲህ ሰል፡- በአነርሱ እኖራለሁ በመካከላቸውም እመላለሳለሁ፤ አምላካቸውም እሆናለሁ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ። ስለዚህም ጌታ፡- ከመካከላቸው ውጤትና የተለያችሁ ሁኑ ርኩስንም አትንኩ ይላል፤ ሁሉንም የሚገዛ ጌታ፡- እኔም አቀበላችኋለሁ ለእናንተም አባት እሆናለሁ እናንተም ለእኔ ወንድ ልጆችና ሴት ልጆች ትሆኑልኛላችሁ ይላል (2ቆሮ 6:14-18)።

እንዲሁም በ7:1 ላይ «እንግዲህ ወዳጆች ሆይ የዚህ ተስፋ ቃል ካለን በእግዚአብሔር ፍርሃት ቅድስናን ፍጹም እያደረግን ሥጋንና መንፈስን ከሚያረክስ ሁሉ ራሳችንን እናንጸ» ብሎ ይናገራል። ቅድስና ፍጹም የሚሆነው በእግዚአብሔር ፍርሃት ነው።

የምንቀደሰው ሥጋንና መንፈስን ከሚያረክስ ነገር በማንጸት ነው። የሚቀደሰው ሥጋችን ነው፤ መንፈሳችንም ነው። ቅድስና የሥጋ ነገር ብቻ አይደለም፤ ቅድስና የውስጥ የአሳብ፣ የሰሜት፣ ነገር ነው።

በ6:14 ላይ «ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመድ ይላል»፤ መጠመድ ማለት ሁለት በሬዎች በአንድ ላይ ለአንድ ዓላማ ለአንድ ተግባር ለአንድ መስመር ተጠምደው እንደሚሄዱ በማይመች አካሄድ ደግሞ፤ በኑሮ ሁሉ ለምሳሌ በጋብቻ ከማያምኑት ጋር አትያያዙ ብሎ ይናገራል። የማይገባ ኅብረት (unholy alliance) ነው።

የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያምን ሰው ከምታምን ሴት ጋር ወይም የምታምን ሴት ከሚያምን ወንድ ጋር ብቻ እንዲጋቡ ያስተምራል። ትዳር አንድ ላይ ተጠምዶ ለቀሪው ዕድሜ ዘመን ሁሉ በአንድ ላይ መጓዝ ነውና የሚያምን ከምታምን ብቻ መሆን አለበት። ሐዋርያው ይህንም ሲገልጽ የሚያወዳድራቸው ቃላት ጽድቅን ከአመጽ፣ ብርሃንን ከጨለማ፣ ክርስቶስን ከቤልሆር፣ የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ከጣዖት ጋር ነው።

የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የተለየ የእግዚአብሔር ማደሪያ ነው። ይህ ቦታ ለእግዚአብሔር አልፎ ተሰጥቷል፤ ተቀድሷል። በዚህ ውስጥ ጣዖት ቢመለክ መቅደሱን ያረክሰዋል። ሁለቱ አብረው አይሄዱም። እግዚአብሔር ለእርሱ በተለየው፣ በተቀደሰው ውስጥ ይገኛል። ክርስቲያኖችም የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ወይም የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያዎች ናቸው።

በእኛና በአምላካችን መካከል ያለው ግንኙነት የቅድስና ግንኙነት ነው። እኛን «ሕዝቤ» ብሎ ይጠራናል፤ እርሱንም ደግሞ «አምላካችን» ብለን የምንጠራው «አምላካቸው እሆናለሁ» ስላለ ነው። በእኛ ውስጥ አድራሰሁ ስላለ ነው።

ስለሆነም በ7:1 ላይ «እግዚአብሔርን በመፍራት ቅድስናን ፍጹም እያደረጋችሁ» ሲል እነዚህን ኅብረት፣ መጋጠም የሌላቸውን ነገሮች፣ አብረው የማይሄዱ ነገሮች በሕይወታችን፣ በእናደራችን እየለየንና ከእነርሱ እየራቅን ለእግዚአብሔር ራሳችንን የበሰጠ አያቀረብን እንድንሄድ ነው። ይህም ማለት ከአመጽ መራቅ ነው። ከጨለማ መራቅ ነው። የቤልሆር ከሆነ ነገር ሁሉ መራቅ ነው።

ለእርሱ ከተለየ ሕዝብ ጋር እግዚአብሔር የተለየ ዝምድና አለው። የተለየ ሕዝብ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ግንኙነት የአባትና የልጅ ግንኙነት ነው። 6:18 «እኔ አባት እሆናችኋለሁ፤ እናንተም ለኔ ወንድ ልጆችና ሴት ልጆች ትሆናላችሁ» ይላል።

የ2ቆሮ 6ን ዐውድ ስንመለከት ክፍሉ የሚናገረው ስለ ትዳር ብቻ ሳይሆን በአጠቃላይ በኑሮ ሁሉ ሊኖር ስለሚገባ ቅድስና ነው።

«ውጡ አትንኩ» የሚለው ቃል ጠቅላላ ከዓለም ተለይቶ አንድ ቦታ መኖር ማለት አይደለም። በዓለም ውስጥ እያሉ ከዓለም አለመሆን እንጂ። ጌታ ኢየሱስ «ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም እኔ ከዓለም እንዳይደለሁ እነርሱም ከዓለም አይደሉም በእውነትህ ቀድሳቸው ቃልህ እውነት ነው» ብሎ በዮሐ 17:15-17 እንደጸለየው። ይህም ከክፉ መጠበቅ ነው፤ ከክፉት ጋር፣ ከጨለማ ጋር፣ ከቤልሆር ጋር፣ ከኃጢአት ጋር አለመተባበር ማለት ነው።

2.2.2 መቀደስ በዓለም ከሚገኝ ጉድፍ ራስን ማንጸት

በሌላ በኩል ደግሞ ጌታ ደቀ መዛሙርቱን «ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ» እንዳለ ክርስቲያኖች ወደ ዓለም ሁሉ የተላከን ሰዎች ነን። በዓለም ውስጥ ከማያምኑ ጋር የምንኖር ሰዎች ነን፤ ግን ከዓለም አይደለንም፤ ከጨለማም አይደለንም፤ የአመጽ ሰዎችም አይደለንም፤ እግዚአብሔርን የምናከብር የእርሱ አሳብ የሚገለጥብን እርሱ አባታችን ሊሆን የወደደ እኛን ደግሞ ልጆቹ ብሎ የሚጠራን ወንድና ሴት ልጆቹ ነን። ስለሆነም የእግዚአብሔር የሆነውን ነገር እየወደድን በዓለም ውስጥ እየኖርን ሳለ ከዓለም ጋር ሳንሆን እንድንኖር የእግዚአብሔር አሳብ ነው። ለእግዚአብሔር መቀደስም ይኸው ነው።

በብሉይ ኪዳን ርኩስ ነገር መንካት በደል ስለሆነ ከዚህ መንጸት ይገባል (ዘሌ 5:2፤ 16:19 ዘኁ 19:11-12)። የዚህም መሠረታዊ ትርጉም በውጫዊ ነገር ወይም ሥርዓት ላይ ሳያበቃ «ንጹሕ ልብን» (መዝ 51:10) ለማመልከት ነው። እጆቹ የነጹ፣ ልቡም ንጹሕ የሆነ፣ ነፍሱን ለከንቱ ያላነሣ» (መዝ 24:4) ለመሆን ነው። ከኃጢአት መንጸት ነው (ኤር 33:8፤ ሕዝ 36:33)።

በአዲስ ኪዳንም ጌታ ኢየሱስ ዋናው መንጸት የሰው የልቡ ጉዳይ መሆኑን አስተምሯል (ማቴ 23:25-26)። ደቀ መዛሙርቱን «እናንተም ንጹሐን ናችሁ» (ዮሐ 13:10)፤ እናንተ ስለነገርኋችሁ ቃል አሁን ንጹሐን ናችሁ» (15:3) አላቸው። ቃሉ ያነጻል፤ ደሙ ያነጻል (1ዮሐ 1:7-9)።

አለመንጸት ማለት እግዚአብሔርን ለማምለክ፣ ወደ መቅደሱም ለመግባት ያልተገባ ሆኖ መገኘት ነው። ነቢዩ ኢሳይያስ «እኔም፡- ከንፈሮቼ የረከሱብኝ ሰው በመሆኔ፣ ከንፈሮቻቸውም በረከሱባቸው ሕዝብ መካከል በመቀመጤ ዓይኖቼ የሠራዊት ጌታ ንጉሡን እግዚአብሔርን ስላዩ ጠፍቻለሁና ወዮልኝ» (6:5) አለ።

ርኩስ ነገር «ተላላፊ» ነው። ርኩሱ ካልነጸ ሌላውንም ያረክሳል (ዘሌ 19:22)። በገሊላ ቃና ሠርግ ለማንጸት «ስድስት የድንጋይ ጋኖች» ነበሩ (ዮሐ 2:1-11)። ግን አይሁድ መንጸት ወግ ሆኖባቸው (ማቴ 15:3-20) ሰውን የሚያረክሰው ከውስጡ የሚወጣው መሆኑንና ውስጣቸውን ማንጸት እንዳለባቸው ረስተውና የመታጠብን ዋና ዓላማ ዘንግተው ነበር።

2.2.3 መቀደስ በአለባበስ

አለባበስ በተቻለ ሁሉ የክርስትና እምነት አክብሮት እንዲያገኝ የሚያደርግ፣ በኅብረተሰቡ ዘንድ በክፉ ሥራቸው ወይም በኃጢአት መንገዳቸው ከሚታወቁት አለባበስ የራቀ መሆን አለበት። «የጋላሞታ ልብስ የለበሱት፣ ነፍሳትን ለማጥመድ የተዘጋጁት» (ምሳ 7:10) እንደሚል ይህ ዓይነት አለባበስ ለጥፋት ነው። ክርስቲያን ከእንዲህ ዓይነት አለባበስ የራቀ መሆን ይገባዋል።

ቤተ ክርስቲያን ባላችበት አገር በተለይም ባላችበት ሰፈርና አካባቢ የሚኖረው ሕዝብ ስለ አለባበስ ያለውን አስተሳሰብ ማወቅና በዚያ ባህል ውስጥም ለክርስቲያን «የሚገባ ልብስ» መልበስ እግዚአብሔርን መፍራት ነው። የእግዚአብሔር ስም እንዳይለደብ መጠንቀቅ ነው። ክርስትና «ጎላ ቀርነት» አይደለም፤ ክርስትና «የንጽሕና ኑሮ ምሳሌነት» ነው።

አለባበስ በውስጥ ሕይወት ያለውን እግዚአብሔርን መፍራት ወይም አለ መፍራት የሚያሳይበት ገጽታ አለው። አለባበስ ራስን የመግዛት ኑሮ አመልካች ይሆናል። ራስን መግዛት ዋናው የልብ ጉዳይ ቢሆንም እንኳን «በእግዚአብሔር ፊት ዋጋው እጅግ የከበረ ... ልብስ ለብሰ የተሰወረ የልብ ሰው» (1ጴጥ 3:4) መሆን ይገባል።

የእግዚአብሔር ቃል ሴቶች፡- «በሚገባ ልብስ ከእጅግ ራሳቸውን ከመግዛት ጋር ሰውነታቸውን ይሸልሙ» (1ጢጊ 2:9-10) ሲል የማይገባ ልብስ መኖሩን ያመለክታል። «እናረተ» የሚለው ቃል የአካባቢው ሕዝብ የሚሰጠውን ግምትና ትርጉም ያጠቃልላል። ፊትን

⁶ በአዲሱ መደበኛ ትርጉም በሚገባ ልብስ የሚለውን «በጤላማነትና ራስን በመግዛት ተገቢ የሆነ ልብስ ይልበሱ»። በተለይ ቅጂዎች፡- «adorn themselves in modest apparel with shamefastness and sobriety» (ASV), «to wear modest and sensible clothes» (CEV) «by dressing in appropriate clothes that are modest and respectable» (GW), «proper clothing with modest and sensibleness» (LITV), «to dress modestly, with decency and propriety» (NIV) ይሉታል።

መሸፈን ጋላሞታ የሚያስመስልበት ጊዜ ነበር (ዘፍ 38:14-15)፤ የኤልዛቤል ዓይነት አለባበስም አለ (2ነገ 9:30)።

2.2.4 የእግዚአብሔር ክብር ይቀድሳል።

ክብሩ ያረፈበት ቦታ ወይም ሰው የተቀደሰ ይሆናል። እግዚአብሔር በሰዎች መካከል እንዲኖር፣ ሰዎችም ከእግዚአብሔር ጋር እንዲገናኙ የመገናኛው ድንኳን እንዲሠራለትና መሥዋዕት እንዲቀርብበት ሊያዝዝ «ከእስራኤልም ልጆች ጋር በዚያ እገናኛለሁ፤ ድንኳኑም በክብሪ ይቀድሳል። የመገናኛውንም ድንኳን መሠዊያውንም እቀድሳለሁ፤ በክህነትም ያገለግሉኝ ዘንድ አሮንንና ልጆቹን እቀድሳለሁ» (ዘጸ 29:43-44) ይላል።

በእግዚአብሔር ፊት የተቀደሰ ሕዝብ የእግዚአብሔርን ክብር ያያል፤ ክብሩ በተገለጠበት ቦታ መቀደስ አለ፤ ጫማን ማውለቅ፣ እርሱንም መፍራት አለ። የክብሩ መገለጥ የእግዚአብሔር ደስ መስኘትና በሕዝቡ መካከል የመገኘት ትልቁ መግለጫ ነው። «ደመናውም የመገናኛውን ድንኳን ከደነ፣ የእግዚአብሔርም ክብር ማደሪያውን ሞላ» (ዘጸ 40:34) እንደሚል። በመቀደስ የእግዚአብሔርን ክብር ማየት አለ።

2.3 የተቀደሰ ጋብቻ፣ እግዚአብሔርን የሚፈራ ቤተሰብ

ጋብቻ በእግዚአብሔር የተመሠረተ በአንድ ወንድና በአንዲት ሴት መካከል የሚደረግ፣ አባትንና እናትን በመተውና እርስ በርስ በመጣበቅ አንድ ሥጋ የመሆን ሥርዓትና ኑሮ ነው (ዘፍ 2:24)። የተቀደሰ ጋብቻ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ዳግመኛ በተወለዱ አንድ ወንድና አንዲት ሴት መካከል ለዕድሜ ዘመን የሚደረግ ቅዱስ ኅብረት ነው።

እስራኤል እግዚአብሔርን የሚያመልክ ለእግዚአብሔር የተለየ ሕዝብ ነው። በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔርን የሚያመልክ ሕዝብ የእግዚአብሔር እስራኤል ነው። አምላኩ እግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔርን የሚያመልክ ሰው ለሌላ አምላክ ያደረገን ወይም ሌላ አምላክ የምታመልክን ሴት ሚስት አድርጎ ሲወስድ የሌላ አምላክ ልጅ ማግባቱ ነው። «እግዚአብሔር የወደደውን መቅደስ ይሁዳ አርክሷልና የእንግዳውንም አምላክ ልጅ ሚስት አድርጎ እግብቷልና ይሁዳ አታልሷል። በእስራኤልና በኢየሩሳሌም ውስጥ ርኩሰት ተሰርቷልና» (ሚል 2:11) ብሎ ይናገራል።

ይህ በሰለሞን እንደሆነው አይነት ሁኔታን ያመጣል። ሰለሞን በ1ነገ 11:4 እንደምናየው ልቡ ተሰረቀበት ልቡ እንደቀደመው ዘመን መሆን አቃተው እንዲያውም ሌሎችን አማልክነት መከተል ጀመረ።

ስለዚህ ሁኔታ በነህ 13:26 «የእስራኤል ንጉሥ ሰለሞን በዚህ ነገር ኃጢአት አድርጎ የለምን? በብዙ አሕዛብም መካከል እንደእርሱ ያለ ንጉሥ አልነበረም በአምላኩም ዘንድ የተወደደ ነበር። እግዚአብሔርም በእስራኤል ሁሉ ላይ አንግሦት ነበር። እርሱንም እንኳ እንግዶች ሴቶች አሳቱት። በውኑ ይህን ሁሉ ታላቅ ክፋት እንሠራ እንግዶችንም ሴቶች በማግባት አምላካችን እንበድል ዘንድ እናንተን እንስማ?» ተብሏል።

ስለሆነም እንግዶች ሴቶችን ማግባት እግዚአብሔርን መበደል ነው። ቃል ኪዳንን አለማክበር የእርሱን አባትነትንና አምላክነቱን አለማክበር ይሆናል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊው ጋብቻ ለወንድም ለሴትም በድንግልና የሚደረግ ጋብቻ ነው። ሁለቱም ከጋብቻ በፊት በንጽሕና፣ ከተጋቡም በኋላ በታማኝነት የሚኖሩበት የተቀደሰ ሥርዓት ነው። በእግዚአብሔር ቃል መሠረት የቤተሰብ ሕግ የሚመራው በፍቅርና በቅድስና ነው። አንደኛው ለሌላኛው የሚኖርበት፣ ባል ሚስቱን እንደ ራሱ የሚወድበት ሚስትም ባልዋን የምታከብርበት፣ አንዱ ለሌላው በፍቅር የሚገዛበት (ኤፌ 5:21) የትሕትና ሕይወት ነው።

ጋብቻ በፍቅር የሚመሠረት በፍቅር የሚመራ የዕድሜ ልክ ኅብረት ነው። የጋብቻ መስማማት የሚለካው በተደረሰበት የኑሮ ደረጃ ወይም የኅብረት ብዛት ሳይሆን በመካከላቸው በሚኖረው በፍቅር መጠን ነው። «የጉመን ወጥ በፍቅር መብላት፣ የሰባ ፍሪዳ ጥል ባለበት ዘንድ ከመብላት ይሻላል (ምሳ 15:17)። ባልና ሚስት በመዋደድ፣ እርስ በእርስ በመደማመጥ፣ በመከባበርና በንጽሕና፣ በኑሮአቸውም ባል በመውደድ ሚስት ደግሞ በመገዛት ሊኖሩ የኔታ ትእዛዝ ነው (ኤፌ 5:21-31፣ ቆላ 3:18-19፣ ዕብ 13:4፣ 1ጴጥ 3:7)።

ባልና ሚስት በኑሮአቸው አንዱ ሌላውን የሚያዳምጥ እርስ በርስ የሚግባቡ ሊሆኑ ያስፈልጋል። እግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሚስቱን በማያከብርና በሚያታልል ላይ ምስክር ሆኖ ይነሣል። ለሚስቱ ታማኝ ያልሆነ ባል በእግዚአብሔር ፊት አታላይ ነው (ሚል 2:14-16)።

«እግዚአብሔር፡- ሕዝቡን ወደ እኔ ሰብስብ በምድርም በሕይወት በሚኖሩበት ዘመን ሁሉ እኔን መፍራት ይማሩ ዘንድ፣ ልጆቻቸውንም ያስተምሩ ዘንድ ቃሌን አለማቸዋለሁ... ነፍስህንም በትጋት ጠብቅ

ለልጆችህም ለልጅ ልጆችህም በትጋት አስታውቃቸው» (ዘጳ 4:9-10፣ 6:7፣ 20-25) እንዳለ፣ ልጆች እግዚአብሔርን መፍራት ከወላጆቻቸው ሊማሩ ይገባል። እግዚአብሔር ያደረገውን ተአምራት ማዳኑንና ቅጣቱንም ሳይቀር ለልጆችና ለልጅ ልጆች ማስተላለፍ ይገባል (ዘጸ 10:2፣ 12:27፣ ኢዮ 1:3)።

በእግዚአብሔር ፊት የወላጆች አካሄድ የልጆችን የወደፊት ኑሮ (destiny) መርገምና በረከት ይወስናል። «ጻድቅ ሰው ለልጅ ልጆቹ ያወርሳል፣ የኃጢአተኛ ብልጥግና ግን ለጻድቅ ትጠበቃለች» (ምሳ 13:22)።

ወላጆች ልጆቻቸውን ሊወዷቸው በኔታ ምክርና በተግሣጽ ሊያሳድጓቸው (ኤፌ 6:4፣ ቆላ 3:21) ይገባል። ዓሣ ውጋን እንደሚፈልግ ቤተሰብም ፍቅርን ይሻል። ግብዝነት የሌለበት ሕይወትና ቤተሰብ በመልካም ምሳሌነት ልጆችን ለማሳደግ እጅግ አስፈላጊ ነው።

ልጆችም አባትና እናታቸውን ሊያከብሩ ምክራቸውንም ሊያዳምጡ ሊታዘዙላቸውም (ምሳ 1:8፣ ኤፌ 6:1-3፣ ቆላ 3:20)፣ ብድራትም ሊመልሱላቸው (1ጢሞ 5:4) ይገባል። ልጆች ለወላጆቻቸው የሚታዘዙትና ምክራቸውን የሚያደምጡት ይህ የእግዚአብሔር ሥርዓት ስለሆነና እንዲሁም ወላጆች በዕድሜ ዘመናቸው የተማሩት እውቀትና ያገኙት ጥበብ ለልጆች እጅግ ስለሚጠቅማቸው ነው። «ልጄ ሆይ፣ የአባትህን ምክር ስማ፣ የእናትህንም ሕግ አትተው፤ ለራስህ የሞገስ ዘውድ፣ ለአንገትህም ድሪ ይሆንልሃልና» (ምሳ 1:8-9)።

ለቤተሰቡ የሚጠነቀቅ የእግዚአብሔር የሆነውን ለቤተሰቡ የሚያስተምር ሰው ነው (1ሳሙ 3:13)። እግዚአብሔርን በማወቅና በመፍራት የሚኖር ልጆቹንም በመልካም ምሳሌነት የሚያስተዳድር ቤተሰብ የተባረከ ነው። ለኅብረተሰብና ለአገርም በረከት ይሆናል።

ወላጆች የልጆቻቸው ልብ እንዳይዝል በትካዜና በታናሽነት ስሜት እንዳይያዙ፣ እንዳይበላጩ በማቅረብና በመውደድ መምከርና መገሠጽ ያስፈልጋል። ወላጆች ልጆቻቸውን በእግዚአብሔር ቃል መሠረት የማስተማርና የመምከር እንዲሁም በስህተት መንገድ ሊታዩ የመገሠጽና የማቅናት ኃላፊነት አለባቸው። ወላጆች ለልጆቻቸው ሊጸልዩላቸው (ኢዮ 1:5) ከእግዚአብሔር የተሰጡ በረከቶች ስለሆኑ መልሰው ለእግዚአብሔር ሊያስረክቡአቸው (1ሳሙ 1:27)፣ ሊራሩላቸው (መዝ 113:13) ያስፈልጋል።

ልጅን መግሠጽ ስንፍናን ለማራቅ ነው። «ስንፍና በሕጻን ልብ ታስርክል፤ የተግሣጽ በትር ግን ከእርሱ ያርቃል» (ምሳ 22:15) ይላል። ምክንያቱም «ሕጻን ቅንና ንጹሕ መሆኑ በሚያደርገው ሥራ ይታወቃል» (ምሳ 20:11)። እግዚአብሔር ልጆቹን ይገሥዳል፤ ይቀጣል ይህ የአባትነት ሥልጣኑ ነው፤ የፍቅሩም መግለጫ ነው፤ «ጌታ የሚወደውን ይቀጣዋልና» (ዕብ 12:5-8)።

እንዲሁ ለወላጆች ልጆቻቸውን መግሠጽና ሥርዓት ማስያዝ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው። «እግዚአብሔር የወደደውን ይገሥዳልና፤ አባት የሚወድደውን ልጅን እንደሚገሥድ» (ምሳ 3:12)። እንግዲያውስ ቅጣት የፍቅር መግለጫ መንገድ ነው። «በበትር ከመምታት የሚራራ ሰው ልጁን ይጠላል፤ ልጁን የሚወድድ ግን ተግባሩ ይገሥዳል» (ምሳ 13:24)፤ ይህም ከክፋት ለመታደግ ነው። «ሕጻንን ከመቅጣት ቸል አትበል፤ በበትር ብትመታው አይሞትምና» (ምሳ 23:13)፤ ጥበብም ያገኛል። «ልጅህን በሚሄድበት መንገድ ምራው፤ በሽመገለም ጊዜ ከእርሱ ፈቀቅ አይልም» (ምሳ 22:6) ተብሎ እንደተጻፈ ለማስተካከል ቀናውን መንገድ እንዲከተል ለማድረግ ይረዳል።

ልጅን መውደድ ትክክል ሆኖ ሳለ ለልጅ የሚኖረው ፍቅር (መንገዱም) ገደብ አለው። ምንም ቢሆን ለክርስቶስ ሊኖር ከሚገባው ፍቅርና መሰጠት ጋር እንዳይወዳደር ማስተዋልና መጠንቀቅ ይገባል። ጌታ «ከእኔ ይልቅ አባቱን ወይም እናቱን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም ከእኔ ይልቅም ወንድ ልጁን ወይም ሴት ልጁን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም» (ማቴ 10:37) እንዳለ።

ልጆችም ወላጆቻቸውን ማክበር የእግዚአብሔር ትእዛዝ መሆኑን ጠንቅቀው ማወቅ ይገባቸዋል። እግዚአብሔር ባበዛላቸው ጸጋ መጠን ወላጆቻቸውን መታዘዝና ማስደሰት ይጠበቅባቸዋል። የእግዚአብሔር ቃል «የወለደህን አባትህን ስማ፤ እናትህም ባረጃች ጊዜ አትናቃት። እውነትን ግዛ አትሸጣትም፤ ጥበብን ተግማጽን ማስተዋልንም። የጻድቅ አባት እጅግ ደስ ይለዋል፤ ጠቢብንም ልጅ የወለደ ሐረጉን ያገኛል። አባትህና እናትህ ደስ ይበላቸው፤ አንተንም የወለደች ደስ ይበላት» (ምሳ 23:22-25) ይላል።

ልጆች ለወላጆቻቸው ሲታዘዙ እግዚአብሔር ደስ ይለዋል። በእንጻሩ አባቱን ወይም እናቱን የማያክብር ልጅ ርጉም ነው (ዘፃ 27:16)፤ ሰነዩ ነው (ምሳ 15:5)፤ ፌዘኛ ነው (ምሳ 13:1)።

2.4 በቅድስና ማገልገል

ካህኑ ዘካርያስ በሉቃ 1:75 ላይ «... በዘመናችን ሁሉ ያለ ፍርሃት በቅድስናና በጽድቅ በፊቱ እንድናገለግለው ሰጠን» በማለት ይናገራል። የተጠራው በቅድስናና በጽድቅ እንድናገለግለው በመሆኑ፤ «ራሱን ከዓመጸ ያነጻ ለክብር አገልግሎት የሚውል ዕቃ ይሆናል» (2ጢሞ 2:21)። ስለሆነም በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ፊት ያልተከፋፈለ ዓላማ፤ ያልተሸራረፈ ሕይወት ሊኖረን ይገባል።

የካህናት ዋና ዋና ተግባሮች፡-

ሀ. መሥዋዕት ማቅረብ፡፡

ራሳቸውን ለእግዚአብሔር የቀደሱ ካህናት ለሕዝቡ የሚሆነውን መሥዋዕት ያቀርባሉ።

በብሉይ ኪዳን ካህናት ያቀርቡት የነበረው መሥዋዕት የማቅረብ አገልግሎት መካከለኛ በሆነልን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሟል። በብሉይ ኪዳን ዘጸ 19:5-6 «አሁንም ቃሌን በእውነት ብትሰሙ ኪዳኔንም ብትጠብቁ ምድር ሁሉ የእኔ ናትና ከአሕዛብ ሁሉ የተመረጠ ርስት ትሆኑልኛላችሁ፤ እናንተም የካህናት መንግሥት የተቀደሰም ሕዝብ ትሆኑልኛላችሁ» ይላል።

በአዲስ ኪዳን ሐዋርያው ጴጥሮስ ሲጽፍ «እናንተ ግን ከጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእርሱን በጎነት እንድትነግሩ የተመረጠ ትውልድ፤ የንጉሥ ካህናት፤ ቅዱስ ሕዝብ፤ ለርስቱ የተለየ ወገን ናችሁ» (1ጴጥ 2:9-10) ይላል። ይህ ቃል አስቀድሞ የተነገረው በብሉይ ኪዳን ለእስራኤላውያን ነው። በአዲስ ኪዳን በጌታ የሚያምኑ ሁሉ ለእርሱ የተለዩ ካህናት ናቸው። ክህነታችን ስለ ጌታ መናገር ነው። ታላቅነቱን አዳኝነቱን ለማያውቀው ሁሉ መናገር ነው።

ለ. የእግዚአብሔርን ሥርዓት፤ ሕጉን ማስታወቅ፤ ሕዝቡን ማስተማር፡፡

ሕዝቡን ማስተማር ከአገልግሎታቸው ውስጥ ጎልቶ የሚወጣው ኃላፊነታቸው ነው። በሚል 2:7-9፡-

ካህኑ የሠራዊት ጌታ የእግዚአብሔር መልእክተኛ ነውና ከንፈሮቹ እውቀትን ይጠብቁ ዘንድ ይገባቸዋል። ሰዎችም ሕግን ከአፋ ይፈልጉ ዘንድ ይገባቸዋል። እናንተ ግን ከመንገዱ ፈቀቅ ብላችኋል፤

በሕግም ብዙ ሰዎችን አሰናክላችኋል፤ የሌዊን ቃል ኪዳን አስነውራችኋል ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር። ስለዚህ መንገዱን እንዳልጠበቃችሁ፤ በሕግ ለሰው እንዳይላችሁ መጠን እኔ ደግሞ በሕዝብ ሁሉ ፊት የተናቃችሁና የተዋረዳችሁ አድርጌአችኋለሁ ይላል።

እንግዲህ ሕዝቡ ከካህኑ «ከክንፈሮቹ እውቀት፤ ከአፋ ሕግን» ይጠብቃሉ። እውቀትና ሕግ ከካህናት አንደበት የሚጠበቁ ነገሮች ናቸው። ሕዝቡ ሊማሩ ሲፈልጉ ሊያስተምሩ የተዘጋጁ ካህናት መሆን አለባቸው። አገልጋዮች በእግዚአብሔር እውቀት የተሞሉ ከአፋቸው እውቀት፤ ትምህርት፤ ሕግ የሚገኝ ሊሆኑ ያስፈልጋል። የእውቀት መዝገብ የሚገኘው ደግሞ ከእግዚአብሔር ነው።

ሐ. የካህናት ተግባር ሕዝቡ ቅዱሱንና ርኩሱን እንዲለይ ማድረግ።

ሕዝቡ ንጹሕና ርኩስ የሆነውን ባይለይ ካህናት አገልግሎታቸውን አልፈጸሙም ማለት ነው። በሕዝ 22:26 «ካህናቶችዎም ሕጌን በድለዋል ቅድሳቴንም አርክሰዋል፤ ቅዱስ በሆነና ቅዱስ ባልሆነ መካከልም አልለዩም፤ በንጹሕና በርኩስ መካከል ያለውን ልዩነት አላስታወቁም... » ይላል።

በብሉይ ኪዳን የነበሩ የአምልኮ ሥርዓቶች፡- የረከሰው ከሰፈር ውጭ እንዲወጣ፤ ንጹህና እርኩስ እንስሳት እንዲለዩ ያላል። የመታጠብና የመንጸት ሥርዓቶች፤ ነውር የሌለባቸው መስዋዕቶች መቅረብ፤ ነውር የሌለባቸው ሌዋውያን ለካህንነት መመረጥ ሁሉ፤ ለሰዎች በሚታይ መንገድ የሚያስተምሩት ዋና ትምህርት እግዚአብሔር ንጹሕና ቅዱስ መሆኑንና ወደ እርሱ የሚቀርቡት ሁሉ መቀደስ እንዳለባቸው ነው። ቤተ መቅደሱና (ዘጸ 28:29፤ 2ዜና 35:5) የቤተ መቅደስ ዕቃዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር የተለዩ ለአገልግሎት የተቀደሱ ናቸው (ዘጸ 30:25፤ ዘኁ 5:17)።

የእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት በረከሱ ሰዎች ምክንያት ትረክሳለች። ስለዚህ የእግዚአብሔር ቤት እንዳትረክስ ሰዎቹም እንዳይሞቱ ከርኩሳቸው መለየት (መንጸት) ይገባቸዋል (ዘሌ 15:31)። መስዋዕቱ ነውር ያለበት ቢሆን ለእግዚአብሔር እንደማይቀርብ ሁሉ፤ ነውር ያለበት አገልጋይ (ካህን) ለእግዚአብሔር የተቀደሰውን አይነካም፡- የእግዚአብሔርን ቅዱስ ስም ማርከስ ነውና (ዘሌ 22:2)። ከዚህ አንጻር የእግዚአብሔር ሕዝብ ሁሉ «ቅዱስ ሕዝብ፤ ለርስቱ የተለየ ወገን» (1ጴጥ 2:9፤ 1ነገ 8:53) መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

አገልጋዮች ከሌላው ሕዝብ በበለጠ ደረጃ መለየት (መቀደስ) አለባቸው። ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የሚገባው ሊቀ ካህንና መስዋዕት የሚያቀርቡት ካህናት ከሌላው ሕዝብ በተጨማሪ የመቀደስና የመንጸት ሥርዓቶች ነበሯቸው (ዘሌ 21)። ወደ እግዚአብሔር ተራራ ሲቀርቡ ሙሴና ኢያሱ «ሚማህን አውልቅ» ተብለዋል (ዘጸ 3:5፤ ኢያ 5:15) በእግዚአብሔር ፊት ይቆማሉና። እንዲሁም ለናዝራዊነት የተለየ ሰው ከፍ ባለ የመለየት ደረጃ የሚኖርና ራሱንም የሚጠበቅ ሰው ነው (ዘኁ 6:2)። እግዚአብሔር በፊቱ በሚቀርቡ ይቀደሳልና (ዘሌ 10:2)።

2.4.1 አገልጋዮች የእግዚአብሔርን ቅድስና በሕይወታቸው የሚመስክሩ

ሁሉም የእግዚአብሔር ሆኖ ሳለ በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር የሌዊን ወገን ለራሱ መረጠ። አሮንና ልጆቹ ለእግዚአብሔር የተለዩ ናቸው። በእግዚአብሔር ፊት የሚቀርቡ፤ እግዚአብሔርን የሚያገለግሉ ናቸው።

እነዚህ አሮንና ልጆቹ ወደ ማደሪያው ወደ ቅድስት ሲገቡና ለአገልግሎት ሲቀርቡ የክህነት ልብስ መልበስ ነበረባቸው። የክህነት ልብስ ከሌላው ልብስ የተለየ ለአገልግሎት የሚሆን የተቀደሰ ልብስ ነው። መስዋዕቱን ሲፈጽሙ የሚለብሱት ልብስ እግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት የተዘጋጀና የሚለበስ ነው።

በዘጸ 39:30 ላይ «እግዚአብሔርም ሙሴን እንዳዘዘው ከጥሩ ወርቅ የተቀደሰውን የአክሊል ምልክት ጥሩ ሠሩ፤ በእርሱም እንደ ማኅተም ቅርጽ አድርገው ቅድስና ለእግዚአብሔር የሚል ጻፉበት» ይላል። አሮን ወደ ማደሪያው ድንኳን ሲገባ በግንባሩ ላይ ሳይቀር እየመሰከረ ነው የሚገባው። የሚያመልከው ቅዱስ እግዚአብሔር አገልጋዩም ለእግዚአብሔር የተቀደሰ፤ የተለየ መሆኑን እያወጀ ይገባል። በግልጽ በሚታይ መንገድ «ቅድስና ለእግዚአብሔር» የሚል ነው። ይህ እግዚአብሔር የሚፈልገው ሥርዓት ነው።

እግዚአብሔር በባሕርይው አይለወጥም፤ ከዘላለም እስከ ዘላለም እግዚአብሔር ያው ነው። የእግዚአብሔር ቅድስና ሰማይ ሳይፈጠር፤ ከተፈጠረም በኋላ፤ በአዲስ ኪዳንና ከዚያም በኋላ ለዘላለም ያው ነው። ዘላለማዊነቱ፤ ጽድቁ ያው ነው። ቅድስናው ያው ነው፤ በብሉይ ኪዳን የነበረው ቅድስና በአዲስ ኪዳንም ያው ነው። የብሉይ ኪዳን አገልጋዮች እግዚአብሔርን እጅግ ይፈሩት ነበር። ወደ መቅደሱ ሲገቡ ተጠንቅቀው ነበር። ሥርዓቱን ጠብቀው መስዋዕቱን ፈጽመው ካለባቸውም ሳይቀር ተጠንቅቀው ነበር።

2.4.2 በቅባት የተቀደሱ አገልጋዮች

በዘሌ 8:2 «እርንም ከእርሱም ጋር ልጆቹን ልብሱንም የቅባቱን ዘይት ለጋጢአት መስዋዕት የሚሆነውንም ወይፈን ሁለቱን አውራ በጎች የቀጣውንም እንጀራ ሌማት ውሰድ» ይላል። ቅባት ከመስዋዕቱ ጋር አብሮ የሚወሰድ የማይረሳ ነገር ነው። በ8:10-12 «ሙሴም የቅባቱን ዘይት ወሰደ ማደሪያውንና በውስጡ ያለው ሁሉ ቀብቶ ቀደሳቸው»። እንዲሁም 8:30 «ሙሴም ከቅባቱ ዘይትን በመሠዊያው ላይ ካለው በደሙ ወስዶ በእርንና በልብሱ ላይ በልጆቹም ልብስ ላይ ረጨው እርንና ልብሱንም ልጆቹን የልጆቹን ልብስ ቀደሰ» ይላል። አገልጋይና ቅባትን ሊለያዩ አይገባም።

አገልጋይና ቅባት የሚለያዩ አይደሉም፤ አገልጋዩ የሚያገለግለው በራሱ ላይ ከፈለሰው ዘይት የተነሣ ነው። ቅባት ለመቀደስ ይሆናል፤ ይቀድሳል። በላዩ ላይ የሚፈሰው ቅባት ቅዱስ ቅባት ያንን ልብስ ይቀድሰዋል። ቅባት ይለያል።

ቅባትና ዘይት በአዲስ ኪዳንም የመንፈስ ቅዱስ ምሳሌ ነው። መንፈስ ቅዱስ የሚወርድበትን ሰው ለራሱ የአገልግሎት ዕቃ ያደርገዋል፤ መጠቀሚያ፤ መገልገያ ያደርገዋል። ቅባት የፈለሰበት ለእግዚአብሔር የተለየ ዕቃ ሆኗል ማለት ነው። ስለዚህ በብሉይ ኪዳን የክህነት አገልግሎት በመቀባት ነው። በ8:12 «ከቅባቱም ዘይት በእርን ራስ ላይ አፈሰስ፤ ይቀድሰውም ዘንድ ቀጣው» ሲል ልብሱን ነው የቀደሰው፤ ራሱን ነው የቀደሰው።

ይህ ቅባት በእርን ላይ በፈለሰ ጊዜ ከራሱ አልፎ በጢሙ ሁሉ አልፎ በልብሱ መደረቢያ ሁሉ ይወርድ ነበር። ቅዱስ ቅባት እርንን ለእግዚአብሔር የሚለይ ቅባት ነው፤ የሚያረሰርስ ቅባት ነው። ሁለንተናውን ለእግዚአብሔር ይቀድስ ነበር። ይህንን ዘማሪው ዳዊት ምዕ 133:

ወንድሞች በኅብረት ቢቀመጡ እነሆ መልካም ነው፤ እነሆም ያማረ ነው። ከራስ እስከ ጢም እንደሚፈሰስ እስከ እርን ጢም፤ በልብሱ መደረቢያም እንደሚወርድ ሽቱ ነው። በጽዮን ተራሮች እንደሚወርድ እንደ እርሞንጌም ጠል ነው። በዚያ እግዚአብሔር በረከቱን ሐይወትንም እስከ ዘላለም አገዝአልና

በማለት ስለ ወንድሞች ኅብረት ይናገራል። በወንድሞች ኅብረት ምሳሌ አድርጎ ይመስለዋል። ወንድሞች በአንድ ላይ ሲቀመጡ ውስጥን

የሚያረሰርስ ነገር ነው። ኅብረት ባለበት መቀበል ይኖራል። ኅብረት ባለበት አንዱ የሌላውን መተላለፍ ይሸፍናለታል።

የወንድማማች መዋደድ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ይቀድሳል። ከእርሞንጌም ተራራ የሚወርደው ውኃ/ጠል በጽዮን ተራሮች ላይ ሄዶ ከሥሩ ያለውን የእስራኤል ምድር ያረሰርሳል፤ ለም ያደርገዋል። ይህ በቅባት መልክ የተመሰለው ጠል የሚያረሰርስ ወደ ውስጥ የሚደርስ፤ ለፍሬያማነት የሚያበቃ ነው። እንዲሁ የወንድማማች መዋደድ ባለበት መረሰረሰ፤ በረከት አለ። አንድነት ከሌለ በረከት አይኖርም። እግዚአብሔር ወንድሞች በኅብረት በተቀመጡበት በረከትን አዟል። የሚያረሰርስ ጠል በአንድነት ውስጥ ያልፋል።

እግዚአብሔር በረከትን ያዘዘው በፍቅር ውስጥ ነው፤ በአንድነት ውስጥ ነው። እውነተኛ የወንድማማች መዋደድ ሲኖር ከላይ ከእርሞንጌም ተራራ እንደሚወርደው ጠል የወንድሞች መዋደድ፤ አንድነት የበረከት ምንጭ ነው።

2.4.3 በመስዋዕት የተቀደሱ አገልጋዮች

በዘሌ 8:22 ካህኑ ስለሚያቀርበው የቅድስና መስዋዕት እንመልከት።

ለቅድስናም የሚሆነውን ሁለተኛውን አውራ በግ አቀረበ እርንና ልጆቹም በአውራው በግ ራስ ላይ እጆቻቸውን ጫኑ። አረደውም፤ ሙሴም ከደሙ ወስዶ የእርንን የቀኝ ጆሮውን ጫፍ፤ የቀኝ እጁንም አውራ ጣት የቀኝ እግሩንም አውራ ጣት አስነካው። የእርንንም ልጆች አቀረበ፤ ሙሴም የቀኝ ጆሮአቸውን ጫፍ፤ የቀኝ እጃቸውንም አውራ ጣት፤ የቀኝ እግራቸውንም አውራ ጣት ከደሙ አስነካ፤ ሙሴም ደሙን በመሠዊያው ዙሪያ ረጨ።

ይህ የቅድስና መስዋዕት ከሌሎቹ መስዋዕት የተለየ ዓይነት መስዋዕት ነው። ለክህነት የተለየ ሌዋውያን የጋጢአት መስዋዕት ያቀርባሉ (8:14)፤ የሚቃጠል መስዋዕት ያቀርባሉ (8:18)፤ በተጨማሪ ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ከሰጡ በኋላ የቅድስና መስዋዕት ያቀርባሉ። ጋጢአት ይቅርታ ሳያገኝ አገልግሎት ተቀባይነት የለውምና። ከቅድስና መስዋዕት በፊት የጋጢአትና የሚቃጠል መስዋዕቶች መቅረብ ነበረባቸው።

የቅድስና መስዋዕት፤ በተለይ አገልጋዮች የሚያቀርቡት መስዋዕት ነው። እግዚአብሔር «ወደ እኔ በሚመጣው አቀደሳለሁ» እንዳለ ወደ እግዚአብሔር የሚቀርቡ ሰዎች ከሌሎች ይልቅ መቀደስ አለባቸው፤ ይመዘገባቸዋልም። ስለዚህ የቅድስና መስዋዕት ያቀርባሉ።

ካህናት ወደ እግዚአብሔር ማደሪያ የሚገቡ አገልጋዮች ናቸው። ወደ እግዚአብሔር ማደሪያ ሲገቡ የእግዚአብሔር የሆነውን ድምጽ መለየት እንዲቻል ጆሮን መቀደስ ያስፈልጋል። ወደ ማደሪያው ድንኳን ሲገቡ እግዚአብሔርን ለመስማት የተዘጋጀ ጆሮ ያስፈልጋቸዋል።

እግዚአብሔር ሕያው አምላክ ነው። እግዚአብሔር የሚናገር አምላክ ነው። አገልጋይ ከተለያዩ አቅጣጫ ከሚመጣው ሁሉ ይልቅ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያለውን፣ እግዚአብሔር ስለ ነገ የሚናገረውን ከራሱ ከእግዚአብሔር እንዲሰማ ጆሮውን መቀደስ አለበት። የተቀደሰ ጆሮ፣ እግዚአብሔር ሲናገረው የሚሰማ ጆሮ፣ የእግዚአብሔርን ድምጽ የሚቀበል፣ የሚለይ ጆሮ ያስፈልገዋል።

በማደሪያው ድንኳንና በቅድስት ውስጥ ያለው ሁሉ ለእግዚአብሔር የተለየ ዕቃ ነው። ካህኑ ለአገልግሎት ወደ ውስጥ በሚገባበት ጊዜ እጁ የተቀደሰ እጅ ሊሆን ያስፈልጋል። የእግዚአብሔርን ሥራ የሚሠራ እጅ የተቀደሰ እጅ ነው። ስለዚህ በደም መቀደስ አለበት። የእግዚአብሔርን ሥራ እንዲሠራ፣ የእግዚአብሔርን ብቻ እንዲያደርግ፣ እግዚአብሔር እንዳዘዘውም እንዲያደርግ እጁ በደም ይቀደስ ነበር።

ካህኑ በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት ውስጥ እንቅስቃሴ ያደርጋል። መስዋዕቱን ሲሠዋ፣ ደሙንም ሲወስድ፣ ወደ ቅድስት ሲገባ፣ ዘይቱን ሲቀይር፣ ጎበስቱን ሲቀይር ወዳልተፈለገ አካሄድ እንዳይሄድ፣ እንዳይዳፈር፣ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን እንዳይገባ እግሩን መቀደስ አለበት።

በአጠቃላይ ካህናት ለክህነት ሥርዓት በልብስ ይለያሉ፣ በዘይት ይቀደሳሉ፣ በመስዋዕት ይቀደሳሉ።

2.4.4 የክብር አገልግሎት

የካህናት የአገልግሎታቸው መደምደሚያው ክብር ማየት ነው። የእግዚአብሔር ክብር መምጣት የአገልግሎት ማሰሪያው (ከፍታው) ነው። ምን ሲሆን ነው የእግዚአብሔር ክብር የሚገለጠው? የእግዚአብሔር መገኘቱ ወይም እርሱ በመካከላችን እንዳለ ሲሰማን ነው ክብር የሚሆነው። የማደሪያውን ድንኳን ይሞላው እንደ ነበረ ወይም በቤተ መቅደስ ውስጥ በገቡ ጊዜ ካህናት እንኳን ቆመው ሊያገለግሉ እስከማይችሉ ድረስ እንደ ወረደ ሁሉ የእግዚአብሔር በአንድ ቦታ «የበለጠ» መገኘቱ ነው። ይህም ማለት የእግዚአብሔር የመገኘቱ ክብደት የእግዚአብሔርን ክብር መገለጥ ያመለክታል።

እኛ ራሳችንን ስለ ቀደስን ክብርን ወይም መንፈሳዊ እንቅስቃሴን (revival) ጎትተን አናመጣም። እግዚአብሔር በምሕረቱ ይሰጠናል። እግዚአብሔር በቸርነቱ እንደ ወደደ ይሰጠናል። ቢሆንም እኛ ደግሞ ድርሻችንን አውቀን መዘጋጀት አለብን። እግዚአብሔርን በመፍራት፣ ሕጉን በማወቅ፣ ሥርዓቱን በመታዘዝ እንደ ቃሉ ስንኖር፣ እርሱንም ስንጠብቀው፣ እግዚአብሔርን ስናከብረው የእግዚአብሔር ክብር ይገለጣል።

እሳት ከእግዚአብሔር አገልግሎት ጋር የተያያዘ ነው። እሳት መስዋዕቱ የሚቀርብበት ለእግዚአብሔር የማሳረጊያው መንገድ ነው። መስዋዕት በመሠዊያው ላይ ወደ እግዚአብሔር የሚሸጋገረው በእሳት ተቃጥሎ ሲቀደስ ነው። እሳት መስዋዕቱን ለእግዚአብሔር ለማቅረብና ጣፋጭ ሽታ እንዲሆን ለማድረግ መንገዱ ሲሆን፣ እግዚአብሔር ደግሞ መስዋዕቱን መቀበሉን የሚገልጥበት መንገድ ነው። በዘሌ 9:22-24 «የእግዚአብሔር ክብር ለሕዝቡ ሁሉ ተገለጠ። እሳትም ከእግዚአብሔር ዘንድ ወጣ፣ በመሠዊያውም ላይ የሚቃጠለውን መስዋዕት ስቡንም በላ፣ ሕዝቡም ሁሉ አይተው አልል አሉ፣ በግምባራቸውም ወደቁ» ይላል። ይህ እሳት መስዋዕት አቅራቢው ከሚያነደው እሳት የተለየ እሳት ነው። ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚወጣ እሳት ነው።

ይህም እሳት እግዚአብሔር ደስ መለኝቱን ለሕዝቡ ለመግለጽ የተላከ እሳት ነው። በቀረበለት መስዋዕት እግዚአብሔር ደስ ስለ ተሰኘ በመሠዊያው ላይ የቀረበውን ሁሉ ያ እሳት ይበላዋል። የሕዝቡም አልልታ የደስታቸውን መላት ይገልጣል።

በዘሌ 10:1 እንደምናነበው የአሮን ልጆች «ሌላ እሳት አቀረቡ» ይላል። እንዲሁም እዚያው ምዕራፍ ላይ «አንተና ልጆችህ የወይን ጠጅና የሚያሰክር ነገር ሁሉ አትጠጡ» (10:9) ይላል። የአሮን ልጆች ምናልባት በመጠጥ ኃይል ሆነው ይሆናል መስዋዕት (ሌላ እሳት) ያቀረቡት። መጠጥ ቅዱሱን ካልተቀደሰው እንዳንለይ ያደርጋል።

በወይን ጠጅ መሞላት ቅዱስና ርኩሱን ያደባልቀዋል። የእግዚአብሔር የሆነውንና ያልሆነውን እሳት ለመለየት አይቻልም። ሰው ከሰከረ የእግዚአብሔር የሆነውን ትክክለኛ ነገር ለማስተማርና ለማድረግ አይችልም። ምናልባት የአሮን ልጆች ልዩ እሳት ያቀረቡት ጠጥተውም ሊሆን ይችላል። ሕጉን አውቀዋል፣ ሰምተዋል ግን እግዚአብሔር የከለከለውን ነገር አደረጉ። እግዚአብሔር እንዳዘዘው ያልሆነ ወይም ያልተቀደሰ መስዋዕት በእግዚአብሔር ዘንድ ርኩስ ነው፣ ቅጣትንም ያስከትላል።

ስለሆነም ካህናት ልዩ ጥንቃቄ ሊያደርጉ ይገባቸው ነበር። እግዚአብሔር ለካህናት ደጋግሞ የነገራቸው ነገር «እንዳትሞቱ» እያለ ነበር (ዘጸ 30:20-21)። እንደሚገባ የማያገለግል አገልጋይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ቅጣት አለበት።

ይህ ክፍል፣ የእግዚአብሔርን ባሕርይ የማይገልጽ፣ ከእግዚአብሔር ሥርዓት ውጭ የሆነ «ሌላ ነገር» ወደ እግዚአብሔር ቤት እንዳይገባ የሚያስተምረን ትምህርት ነው። ካህንነት ትልቅ አገልግሎት ነው፤ በእግዚአብሔር ፊት ለመቆም መጠራት፤ እግዚአብሔር የመረጠው ሰው መሆን ነው። አገልጋይ መንፈስ ቅዱስ እንደ ሰጠው ያገለግላል። ሆኖም የእግዚአብሔር መሣሪያ ስለሆነ በጥንቃቄ ማገልገል አለበት። ካህናት በሥርዓት ካላገለገሉ እግዚአብሔር ይቀጣቸዋል፤ ሊቀጣም ሥልጣን አለው።

በአጠቃላይ ቅዱስ እግዚአብሔር፣ ሕዝቡ እንዲቀደስ ይፈልጋል። እግዚአብሔር በተቀደሰ ሕዝብ ደስ እንደሚለውና ክብሩንም እንደሚገልጽ እስካሁን ባለው ክፍል ተመልክተናል። እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘው ሌላ ነገር ለእርሱ የሚቀርበው መስዋዕት እንደ ፈቃዱ የሆነና ነውር የሌለበት ሲሆን ነው። ይህንን በሚቀጥለው ምዕራፍ እናያለን።

ምዕራፍ 3

ነውር የሌለበት መስዋዕት ለእግዚአብሔር ጣፋጭ ሽታ ነው

3.1 መስዋዕት ምንድን ነው?

መስዋዕት ከእግዚአብሔር ምሕረትንና ይቅርታን ለመቀበል በመሠዊያው ላይ በፊቱ የሚቀርብ ነው። መስዋዕት በመሠዊያ ላይ ከእግዚአብሔር ሞገስን ለመቀበል፣ ከእርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ የሚታረድና የሚቃጠል ነው። መሠዊያ ደግሞ ለእግዚአብሔር የሚቀርበው መስዋዕት የሚቀርብበት ወይም በእሳት የሚቃጠልበት ቦታ ነው። መሠዊያ የእግዚአብሔር ስም የሚጠራበት፣ የሚታሰብበት ቦታ ነው። በተቀደሰ መሠዊያ ላይ ለእግዚአብሔር የሚቀርበውን ነውር የሌለበት መስዋዕት እግዚአብሔር ይቀበላል። በዚያ ቦታ እግዚአብሔር ሕዝቡን ይባርካል። በሕዝቡም መካከል መገኘቱን ይገልጻል።

በብሉይ ኪዳን የአምልኮ ሥርዓት ውስጥ መስዋዕት ትልቅ ስፍራ ነበረው። ቀጥሎ ባለው ክፍል በብሉይ ኪዳን ይቀርቡ ስለ ነበሩ መስዋዕቶች እንመልከታለን።

3.2 መስዋዕት በብሉይ ኪዳን

በብሉይ ኪዳን ብዙ የመስዋዕት ዓይነቶች የነበሩ ሲሆን ጎልተው የሚታዩት ስምንቱ የመስዋዕት ዓይነቶች የሚከተሉት ናቸው።

1. የጋጢአት መስዋዕት
2. የበደል መስዋዕት
3. የሚቃጠል መስዋዕት
4. የደኅንነት መስዋዕት (ይህም ሦስቱን ያካትታል፡- የምስጋና መስዋዕት፣ የስዕለት መስዋዕት፣ የፈቃድ መስዋዕት)
5. የእህል ቁርባን
6. የመጠጥ ቁርባን
7. የመወዝወዝ ቁርባን (የማንጸት ቁርባን)
8. የቅድስና መስዋዕት

እነዚህ መስዋዕቶች በማደራያው ድንኳን መግቢያ ላይ በመሠዊያው የሚቀርቡ መስዋዕቶች ነበሩ። ከእነዚህ በተጨማሪ በማደራያው ድንኳን በመጀመሪያው ክፍል ማለትም በቅድስት ውስጥ የሚቀርቡ ሌሎች መስዋዕቶች ነበሩ። እነዚህን መስዋዕት ብለን የምንጠራቸው ለእግዚአብሔር የሚቀርቡ ስለሆኑ ነው እንጂ ደም በማፍሰስ ወይም በመሠዊያው ላይ የሚቀርቡ አይደሉም። እነዚህ በማደራያው ድንኳን በመጀመሪያው ክፍል በቅድስት ውስጥ የሚቀርቡ ናቸው። እነርሱም፦

1. አሥራ ሁለቱ ጎብስት
በየሳምንቱ በሰንበት ቀን ለእግዚአብሔር የሚቀርቡና ሳምንት ካለፈ በኋላ የሚነሡ/ የሚወሰዱ ነበሩ።
2. የመቅረዝ ዘይት
በመቅረዙ ውስጥ ዘይት እንዳይጠፋ ሁል ጊዜ በየጠዋቱ ይሞላል። መብራቶችም ሁል ጊዜ በየምሽቱ ይበራሉ።
3. የመሠዊያው ዕጣን
በየጠዋቱና በየማታው የሚጨመር ዕጣን ነው።

ከዚህ ቀጥሎ ባለው ክፍል ደግሞ አምስቱን የመስዋዕት ዓይነቶች ብቻ ዘርዘር አድርገን እንመከታለን።

3.2.1 የሚቃጠል መስዋዕት፦

ስለሚቃጠል መስዋዕት ምንነት ከዘሌዋውያን ምዕራፍ 1 የሚከተለውን እናገኛለን።

እግዚአብሔር ከመገናኛው ድንኳን ውስጥ መሴን ጠርቶ እንዲህ ሲል ተናገረው፤ «ለአስራሔል ልጆች እንዲህ ብለህ ንገራቸው፡- ከእናንተ ማናቸውም ሰው ለእግዚአብሔር መባ ሲያቀርብ መባችሁን በእንስሳ ወገን ከላሞች ወይም ከበጎች ታቀርባላችሁ። መባውም የሚቃጠል መስዋዕት ከላሞች መንጋ ቢሆን፤ ነውር የሌለበትን ተባቱን ያቀርባል፤ በእግዚአብሔር ፊት እንዲሠምር በመገናኛው ድንኳን ደጃፍ ፊት ያቀርባል። እጁንም በሚቃጠለው መስዋዕት ራስ ላይ ይጭናል፤ ያስተሰርደላትም ዘንድ የሠመረ ይሆንለታል (ዘሌ 1:1-4)።

⁷ የመስዋዕት ሕጎችና የመንጸት ሥርዓቶች ውጫዊ ይዘት ያላቸው ቢሆኑም በብሉይ ኪዳን ለነበሩትና በአዲስ ኪዳን ላለውም የሚያስተላልፉት መልእክት ያው ነው። ይህም ስለ እግዚአብሔር ቅድስናና ወደ እርሱ መቅረብ የሚቻለውም በጥንቃቄና እርሱን በመፍራት እንደሆነ ነው። ትናንትም ሆነ ዛሬ፤ በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር የሚያጠፋ አሳት ነው።

ይህ የመስዋዕት ዓይነት ስሙ እንደሚያመለክተው የሚቃጠል ነው። ለመስዋዕት የሚቀርበው ነውር የሌለበት መሆኑን አለበት። በእንስሳ ላይ ነውር የሚታየው በአካሉ ውጫዊ ክፍል ነው። ለምሳሌ አንካሳ ቢሆን፤ ወይም ዕውር ቢሆን እንዲህ ዓይነት ነገር ለእግዚአብሔር አይቀርብም። ውጫዊው ሕይወት (የእንስሳው ሁኔታ) የአቅራቢውን ሰው ውስጣዊ ሕይወት ያመለክታልና። የእንስሳው ውጫዊ ሁኔታ አቅራቢው ስለ እግዚአብሔር ያለውን ውስጣዊ አስተሳሰብ ስለሚገልጥ አቅራቢው የሚያቀርበው መስዋዕት ነውር የሌለበት መሆኑን አለበት።

መስዋዕት አቅራቢው በሚያቀርበው መስዋዕት ላይ እጁን ይጭንበታል⁸። እጅ መጫን ማስተላለፍ፤ ወይም በኔ ምትክ⁹ ሆነህ በደሌን ውሰድ (ተቀበል) ማለት ነው። ሰውየው ሊቀበል የነበረውን ቅጣት ወደ እንስሳው ማስተላለፍ ነው። ከዚያም መስዋዕቱን «በእግዚአብሔር ፊት ያርደዋል»። መስዋዕት የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት¹⁰ ነው። አምልኮ የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት ነው፤ ዝማሬ የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት ነው።

የዘሌዋውያን መጽሐፍ ለአሮንና ለካህናቱ መመሪያ መጽሐፍ ነበር። መጽሐፉ ለእግዚአብሔር ስለሚቀርበው መስዋዕት፤ ስለ ርኩስና ንጹሕ፤ ስለ ክህነት ሥርዓት፤ ስለ በዓላት የሚገኝ ነው።

የዘሌዋውያን መጽሐፍ መሠረታዊ መልእክት ነጭ (ሕይወት) በሙሉ መታየት ያለበት እግዚአብሔር እንደሚያየው መሆኑን እንዳለበት ነው። በማደራያው ድንኳን ውስጥ በሚደረግ አምልኮም ሆነ በቤት ስለሚበላው ምግብ ወይም በማንበር ስለሚያረገው በደል ሁሉም በእግዚአብሔር ፊት የሚከናወን መሆኑንና ድርጊቱም እንደ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን የመቀራረብ ወይም ጎብረት ደረጃ የሚያሳይ መሆኑን ነው። ስለዚህ ሕይወትን የእዘቦትና የክት ወይም የሰንበትና የሰርክ ብሎ መክፈል አይቻልም። እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚያየው በሙሉነት ማለትም በአምልኮው፤ በሥራው፤ በአመጋገቡ፤ በቤተሰቡ፤ በበዓል አከባቢና፤ ከሰዎች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት ወዘተ ሁሉ ነው።

⁸ እንዲሁም በአዲስ ኪዳን እጅን መጫን የጸጋ ስጦታን ለማስተላለፍ ነው፤ ለመባረክም ለፊውስም ይሆናል፤ ለማስተላለፍ መሆኑ ነው። የሚያስተላልፈው በእርሱ ፈንታ ምትክ ለሆነው ነው።

⁹ ደንኑን ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው። አንድ ሰው ወንጌል ተሰብሶት ጌታን ሲያውቅ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ በእምነት እጁን እንደ መጫን ያህል ሲሆን ይህም፤ እኔ ኃጢአተኛ ነኝ የእኔን ኃጢአት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ተሸክሞልኛል፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በእኔ ፈንታ ምትክ ሆኖልኛል ማለቱ ነው።

¹⁰ አብዛኛውን ጊዜ የሚመስለን መዘምራን ቆመው የሚዘምሩት ለጉባኤው ነው። ጉባኤውን አድማጭ እነርሱን ዘማሪ አድርገን ነው የምንመለከተው። ትክክለኛው አመለካከት ግን መዘመሩን የሚያቀርቡት ለእግዚአብሔር እንደሆነ ማስተዋል ነው። ብዙ ሕዝብ ቢኖር፤ ወይም ጥቂት በትልቅ አዳራሽ ቢሆን፤ ወይም በጎጆ ውስጥ ዘማሪ ለብቻው ቢሆን፤ ወይም በጎብረት ዝማሬው ለእግዚአብሔር ነው። ዘማሪ የሚዘምረው ለሰዎች ወይም ለታይታ ከሆነ ዓላማውን ይስታል።

አምልኮ የሚቀርበው ለታላቁ እግዚአብሔር ነው። የመዘመርም ማዕከላዊ አሳብ የእግዚአብሔርን ጌትነት መናገር ነው፤ የእግዚአብሔርን አምላክነት መናገር ነው። ዋናው ነገር ይህ ነው መዘመርን ከዘረን የሚለየው። ዘረን የሚዘረነው በአንድ ወንድ ወይም ሌት ዙሪያ

እግዚአብሔር በሰማይ ነው ያለው። መሥዋዕት አቅራቢው ሰው መሥዋዕት የሚያቀርበው ለእግዚአብሔር ብቻ ነውና በምድር በመሠዊያው ላይ የሚያርደው በእግዚአብሔር ፊት ነው። እግዚአብሔር ከላይ ሆኖ ይመለከታል። መሥዋዕቱ የሚቀርበው ለካህኑ አይደለም፤ ለሕዝቡ አይደለም፤ መሥዋዕቱን የሚቀበለው እግዚአብሔር ነው።

ስለዚህ አምልኮንና ዝማሬን ስናቀርብ በእግዚአብሔር ፊት እንደቆምን በማሰብ ለእርሱ ማቅረብ አለብን። መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ብቻ ይቀርባል። አምልኮም ለእግዚአብሔር ብቻ ነው።

የሚቃጠል መሥዋዕት ሌላ ዋና ባሕርይው ሁሉም የሚቃጠል መሆኑ ነው። በምዕ 1:8-9 «የአሮንም ልጆች ካህናቱ ... የሆድ ዕቃውንና እግሮቹን ግን በውኃ ያጥባል፤ ካህኑም ሁሉን የሚቃጠል መሥዋዕት የእሳት ቁርባን አድርጎ በእግዚአብሔር ዘንድ ጣፋጭ ሽታ እንዲሆን በመሠዊያው ላይ ያቃጥለዋል» ይላል።

በአዲስ ኪዳን ሮሜ 12:1-2 «ሰውነታችሁን ... ሕያው፤ ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ ...» ማለትም እናንተነታችሁን በሙሉ ለእግዚአብሔር አቅርቦ የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን ከሚቃጠል መሥዋዕት ባሕርይ ጋር ይስማማል።

መሥዋዕቱ በመሠዊያው ላይ የሚቃጠልበት ዓላማ ለእግዚአብሔር ጣፋጭ ሽታ እንዲሆን ነው። የመሥዋዕት ግቡ ይህ ነው። በመሠዊያው ላይ የሚቃጠለውን ሥጋ እግዚአብሔር አይበላም፤ እግዚአብሔር መንፈስ ነውና። ነገር ግን እግዚአብሔር የሚናገረው ሰው ሊረዳው በሚችለው ቋንቋ በመሆኑ በእግዚአብሔር ዘንድ ጣፋጭ ሽታ እንዲሆን ይላል።

ይህ መሥዋዕት ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር የሚቃጠል ቅዱስ ሕይወት ያመለክታል። ለእግዚአብሔር በሙሉ የተሰጠ ሕይወት የሚቃጠል መሥዋዕት ምሳሌ ነው።

ነው። መዝሙር ግን ስለ እግዚአብሔር ነው የሚናገረው፤ የክርስቶስን ጌትነት ነው የሚገልጸው «ይገባሃል» ነው የሚለው። ስለዚህ መሥዋዕት፤ አምልኮ፤ ዝማሬ፤ አገልግሎት ሁሉ የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት ነው፤ ለእግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔር እንዲቀበለው ነው የምናገለግለው፤ እንጂ እገራሽ እስኪቀልጥ ድረስ ጭብጨባ ቢበዛ ዘማራውንና መዝሙሩን እግዚአብሔር ካልተቀበለው ውጤቱ ቲያትር ብቻ፤ ሞቅታ ብቻ ነው የሚሆነው።

3.2.2 የእህል ቁርባን

የእህል ቁርባን ከእህል የሚቀርብ ቁርባን (ወይም መሥዋዕት) ማለት ነው። ሌሎች መሥዋዕቶች ሁሉ ከእንስሳት የሚቀርቡ ናቸው። የእህል ቁርባን ከመሥዋዕቶች ሁሉ ደም የማይፈስበት መሥዋዕት ነው።

ይህ መሥዋዕት ከእህል ሲቀርብ ቁርባኑ ከመልካም ዱቄት መሆን አለበት (ዘሌ 2:1)። ዱቄት ሁሉ ዱቄት አይደለምና፤ ሌላ ነገር ያበቀለ ዱቄት፤ መልኩን የቀየረ ዱቄት ይኖራል። ያ ለእግዚአብሔር አይቀርብም። እግዚአብሔር ንጹሕ ነው፤ እግዚአብሔር ቅዱስ ነው፤ ስለዚህ አቅራቢው ለእግዚአብሔር የሚቀርበውን ተጠንቅቆ ማቅረብ ይኖርበታል። ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረገው ግንኙነት ሁሉ ንጹሕ የሆነ፤ ቅዱስ የሆነ፤ መልካም የሆነ መሆን አለበት።

ይህ መሥዋዕት ከሚቃጠል መሥዋዕት የሚለይበት አንዱ መንገድ ሁሉም በመሠዊያው ላይ የሚቃጠል ባለመሆኑ ነው። በዘሌ 2:3 ላይ «ከእህሉም ቁርባን የተረፈው ለአሮንና ለልጆቹ ይሆናል፤ ይህም ለእግዚአብሔር የሚሆን የእሳት ቁርባን ቅዱስ ቅዱሳን ነው» ይላል። እግዚአብሔር ለእርሱ ቁርባን እንዲሆን ከመጣለት ከዚያ ውስጥ ቀንሶ አገልጋዮቹን የሚመግብበት ሥርዓት ነው። ለቁርባን እንዲሆን ከመጣው አንድ እፍኝ ብቻ በመሠዊያው ላይ ይሆንና የተረፈው ለአሮንና ለልጆቹ ይሆን ይላል። እግዚአብሔር እርሱን የሚያገለግሉ ባሪያዎቹ እንዲራሱ አይፈቅድም። እርሱ ይመግባቸዋል፤ መኖሪያቸውን ያዘጋጃል። እርሱን ተስፋ አድርገው፤ እርሱን ብለው የተጠጉ ሰዎች የእግዚአብሔር የሆነው ሁሉ የእነርሱ ነውና።

አሮንና ልጆቹ ለእግዚአብሔር ከሚቀርበው መሥዋዕት (ቁርባን) ተካፋዮች ቢሆኑም እኚን ወደ እግዚአብሔር ቤት የሚቀርበው ቁርባን ግን የአሮን ወይም የአሮን ልጆች አይደለም። አሥራትና መባ የሚሰጠው አገልጋዩን ለመመገብ አይደለም። አሥራትና መባ የሚሰጠው እግዚአብሔርን ለማምለክ ነው፤ ሰጪው ከእርሱ በኩል የሚገባውን ለማድረግ ነው። ወደ እግዚአብሔር ቤት የመጣው በሙሉ የእግዚአብሔር ነው እንጂ የአገልጋዮቹ አይደለም። እግዚአብሔር ግን በቸርነቱ ለእርሱ ከሚመጣለት ውስጥ ለአገልጋዮቹ የሚሆነውን ለይቷል። እግዚአብሔር ርስታቸው የሆነላቸው አሮን ወይም ሌዋውያን እንዲበሉት እግዚአብሔር አዘጋጅቷል።

የእህል ቁርባን የሚቀርበው ከሌሎች መሥዋዕቶች ጋር ነው (ዘኁ 6:14-15)። በዘሌ 6:22-23 እንደምንመለከተው ካህናቱ ለራሳቸው የእህል ቁርባን መሥዋዕት ካቀረቡ አቅራቢ መሆናቸው ነውና ከዚህ

መስዋዕት ሊበሉ አይችሉም። ለእግዚአብሔር የተቀደሰውን የእህል ቁርባን የአሮን ልጆች እንዲበሉ የተፈቀደላቸው በተቀደሰው ሥፍራ ብቻ ሆነው ነው። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለይቶ ማወቅ መስዋዕቱ እንዲሰማር ይረዳል።

3.2.3 የደኅንነት መስዋዕት

ይህ መስዋዕት የደኅንነት፣ የሰላም ወይም የምስጋና መስዋዕት ይባላል። በዚህ መስዋዕት ሥር፣ የሰዕለትና፣ የፈቃድ መስዋዕቶች ይጠቃለላሉ። ለዚህም መስዋዕት «ነውር የሌለበት» የሚለው የመስዋዕቱ ዓይነትና ባሕርይ ነው። መስዋዕቱ የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት ነው።

ስለ አቀራረቡ በዘላቂው ያን የሚከተለውን እናነባለን። «... በሆድ ዕቃውም ላይ ያለውን ስብ ሁሉ ሁለቱንም ኩላሊቶች፣ በእነርሱም ላይና በጎድኑ አጠገብ ያለውን ስብ፣ በጉበቱም ላይ ያለውን መረብ ከኩላሊቶች ጋር ይወስዳል» (3:3)። ለደኅንነት መስዋዕትነት ለመስዋዕት የሚቀርበው እንሰሳ ከተሠዋ በኋላ በመሠዊያው ላይ የሚቀርቡት ስቡና ኩላሊቶቹ ብቻ ናቸው። ይህ የእግዚአብሔር ሥርዓት ነው።

የደኅንነት መስዋዕት ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ዕርቅ ማድረጉን፣ ከእግዚአብሔር ጋር በሰላም መሆኑን፣ ኅብረቱን ማደሱን የሚገልጽበት መስዋዕት ነው። ለእግዚአብሔር ምስጋና የሚያቀርብበት መስዋዕት ነው። ለምስጋና፣ ለሰላም የሚቀርበው መስዋዕት በሙሉ አይቃጠልም። የሚቃጠሉት ስቡ በሙሉና ኩላሊቶቹ ናቸው። ስቡና ኩላሊቶቹ ከመስዋዕቱ ውስጥ በመሠዊያው ላይ የሚቀርቡ የእግዚአብሔር ድርሻ ናቸው። ይህም ለእግዚአብሔር ጣፋጭ ሽታ ይሆናል (ዘሌ 7:31-34)።

የእግዚአብሔር ድርሻ የሆነው በመሠዊያው ላይ በተቀደሰው ቦታ ወደ እግዚአብሔር ያርጋል። ካህኑና አቅራቢው ደግሞ ከዚያው መስዋዕት ውስጥ ድርሻቸውን ይበላሉ። ፍርምባውና ወርቅ ለካህኑ ይሆናል።

ይህ የሰላም፣ የእርቅ መስዋዕት ነውና በምሳሌነት የሚያስተምረው በተቀደሰ ቦታ በኅብረት እንደ መብላት ነው። አንድ ማዕድ ለእግዚአብሔር፣ ሌላ ማዕድ ለካህኑ፣ ሦስተኛው ማዕድ ላቅራቢው። ይህም ከእግዚአብሔር ጋር እንደ መብላት ይመስላል።

3.2.4 የኃጢአት መስዋዕት

ስለ ኃጢአት መስዋዕት አቀራረብ ከብሉይ ኪዳን የሚከተለውን እናነባለን። «የተቀባውም ካህን በሕዝቡ ላይ በደል እንዲቆጠርባቸው ኃጢአት ቢሠራ ስለ ሠራው ስለ ኃጢአቱ ነውር የሌለበትን ወይፈን ለእግዚአብሔር ለኃጢአት መስዋዕት ያቀርባል» (ዘሌ 4:3) ይላል። ይህም መስዋዕት እንደ ሌሎቹ ሁሉ ዋና ባሕርይ ነውር የሌለበት መሆኑ ነው። መስዋዕት አቅራቢው ስለ እርሱ ኃጢአት ምትክ የሚሆነውን እንሰሳ መስዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር ያቀርባል።

ኃጢአት በእግዚአብሔር ላይ ማመጽ ወይም «መሸፈት» ነው። ለፈቃዱ አልሸነፍም፣ አልገዛም ማለት ነው። ኃጢአት የእግዚአብሔርን የበላይነት፣ ገዢነት፣ አምላክነት በእምነትና በተግባር አለመቀበል ነው። ኃጢአት በውስጥ (በልብ) ያለውን አሳብና በውጭ በአኗኗር የሚገለጸውን ያጠቃልላል (ኢሳ 29:13)። የኃጢአት ሥሩ ያለው በሰው ልብ ውስጥ ነው (ኤር 17:9)። ጌታ በማር 7:20-23 እንዳስተማረው እያንዳንዱ ሰው ስለ ኃጢአቱ ተጠያቂ ነው። እንዲሁም ሕዝ 1:4፣ 33:18-19 ይመልከቱ።

በአዲስ ኪዳን እንደዚህ ዓይነት መስዋዕት አናቀርብም። መስዋዕታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ሊቀ ካህናችንም እርሱ እራሱ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። በብሉይ ኪዳን ስለ መስዋዕት የተነገረውን ሁሉ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ፈጽሞታል። ከሰፈር ውጭ መከራን ተቀብሏል (ዕብ 13)።

3.2.5 የበደል መስዋዕት

ማናቸውም ሰው ኃጢአት ቢሠራ፣ እግዚአብሔርም፡- አትሥሩ ካላቸው ትእዛዛት አንዲቱን ቢተላለፍ፣ ባያውቅም፣ ያ ሰው በደለኛ ነው። ኃጢአቱንም ይሸከማል። ነውር የሌለበትን እውራ በግ ከመንጋው ለበደል መስዋዕት እንደ ግምጋሜህ መጠን ወደ ካህኑ ያመጣል፤ ካህኑም ሲያውቅ ስለሳተው ስሕተት ያስተሰርዳለታል፤ እርሱም ይቅር ይባላል። እርሱም የበደል መስዋዕት ነው፤ በእውነት በእግዚአብሔር ፊት በደለኛ ነው (ዘሌ 5:17-18)።

ለበደል መስዋዕት የሚቀርበው መስዋዕት ነውር የሌለበት መሆኑን አለበት። መስዋዕቱ የሚቀርበው በእግዚአብሔር ፊት ነው። የሚቀርብበት ምክንያት ሰውየው ስላደረሰው በደል ይቅርታ ለመቀበል ነው።

ኃጢአትን የሚሠራ ሰው የሚበድለው እግዚአብሔርን ነው። ከሁሉም ይልቅ በደለኛ ሆኖ የሚቆጠረው በእግዚአብሔር ፊት ነው። ስለሆነም

መስዋዕት የሚቀርበው ለእግዚአብሔር ነው፤ ይቅርታ የሚጠይቀውም እግዚአብሔርን ነው። የበደል መስዋዕት ከኃጢአት መስዋዕት ጋር ተቀራራቢነት አለው። የበደል መስዋዕት ለምሳሌ ሰው ቢሰርቅ የሰረቀውን ይመልሳል። በድህልና አንድ አምስተኛውን (20%) በተጨማሪ ይከፍላል።

ስለ መስዋዕት ዓይነቶች ስንመለከት መስዋዕቶቹ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ፤ የእግዚአብሔርን ፊት ለመፈለግ፤ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ ለማግኘት፤ ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግ የሚቀርቡ ናቸው። ስለሆነም እነዚህ መስዋዕቶች ሁሉ እንዲሠምሩ ማለትም በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት እንዲኖራቸው መስዋዕቶቹ ሁሉ ነውር የሌለባቸው ሊሆኑ ያስፈልጋል ነበር።

መስዋዕቶች አብዛኛውን ጊዜ የሚቀርቡት በሚከተለው ቅደም ተከተል ነው።

- የኃጢአት እና የበደል መስዋዕቶች፡-
አስቀድሞ የኃጢአት /የበደል ይቅርታ ከእግዚአብሔር ለመቀበል፤
- የሚቃጠል መስዋዕት፡-
ራስን ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር ለመስጠት፤
- የእህል ቁርባን፡-
ከሌሎች መስዋዕቶች በተለይም ከሚቃጠል መስዋዕት ጋር በተጨማሪነት የሚቀርብ።
- የደኅንነት መስዋዕት፡-
እግዚአብሔርን ለማመስገንና በእግዚአብሔር ፊት ሆኖ ከቤተሰብ ጋር ኅብረት ለማድረግ፤

የመስዋዕቶች አቀራረብ በደኅንነት መስዋዕት ወይም በምስጋና መስዋዕት አይጀመርም። መጀመሪያ አቅራቢው የሚያቀርበው የኃጢአት መስዋዕት ነው። አቅራቢው ኃጢአቱንና በደሉን ይቅር ከተባለ በኋላ ነው ወደ ሌላው መስዋዕት የሚሄደው። ሁሉም መስዋዕቶች ከቀረቡ በኋላ አንድነትን፤ ፍቅርን፤ ኅብረትን፤ መስማማትን፤ መታረቅን፤ የሚገልጸው የደኅንነት መስዋዕት በመጨረሻ ይቀርባል።

የመስዋዕቶቹን ተቀባይነት በሦስት ደረጃ ማየት ይቻላል።

የሚሠምር መስዋዕት

መስዋዕት የሚሠምረው በእግዚአብሔር ትእዛዝ መሠረት ሲቀርብ ነው። ለምሳሌ በዘሌ 1:4 «እኛንም በሚቃጠለው መስዋዕት ራስ ላይ ይጭናል፤ ያስተሰርይለትም ዘንድ የሠመረ ይሆንለታል» ይላል። የሠመረ መስዋዕት እግዚአብሔር ያሸተተው፤ የተቀበለው፤ ደስ የተሰኘ በት መስዋዕት ነው። እግዚአብሔር መስዋዕትን የሚቀበለው እርሱ በሰጠው ትእዛዝ መሠረት የቀረበ እንደሆነ ብቻ ነው። ፍጹም ጸድቅ እግዚአብሔር መስዋዕት አቅራቢዎቹ ከእርሱ ጋር ኅብረት እንዲያደርጉ ነውር የሌለበት፤ ገጽሕ የሆነ መስዋዕት እንዲያቀርቡ ያዝዛል።

የማይሠምር መስዋዕት

ይህ እግዚአብሔር የማይቀበለው መስዋዕት ነው። ለምሳሌ በዘሌ 7:18 «በሦስተኛው ቀን ከደኅንነት መስዋዕት ሥጋ ቢበላ አይሠምርም፤ ላቀረበው ሰው የተጠላ ይሆንበታል እንጂ ቁርባን ሆኖ አይቆጠርለትም ከእርሱም ቢበላ ኃጢአቱን ይሸከማል» ይላል። ይህ ለምስጋና የሚሆነው (7:15) የደኅንነት መስዋዕት በመጀመሪያው ቀን መበላት ይኖርበታል፤ የተረፈው ለሁለተኛው ቀን ማለፍ የለበትም። መስዋዕቱ ሲቀርብ ነውር የሌለበት ቢሆንም እንኳ ለሁለተኛው ቀን አትርፎ ቢበላው አይሠምርለትም። እስከ መጨረሻ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ስላልጠበቀ አይሠምርለትም። ጅማራ ብቻ አይደለም ፍጹም ለሚሠምር መስዋዕት ዋና ነገር ነው።

የመስዋዕቶች መስመርና አለመስመር፤ ተቀባይነት ማግኘት ወይም አለማግኘት፤ የሚወሰነው በመስዋዕት አቅራቢው አይደለም፤ የሚወሰነው በካህኑም አይደለም፤ የሚወሰነው በመስዋዕት ተቀባዩ በእግዚአብሔር ብቻ ነው። የመስዋዕት ተቀባይነቱ የሚለካው በእግዚአብሔር ብቻ ነው።

እግዚአብሔር መስዋዕታችንን ካልተቀበለ ምንኛ ምስኪኖች ነን! እንግዲህ ማስተዋል ያስፈልጋል። መስዋዕቱ ገጽሕ መሆኑን በራሱ ሚዛን የሚለካው እግዚአብሔር ነውና። መስዋዕታችን በፊቱ ጣፋጭ ሽታ እንዲሆንለት ልንጠነቀቅና ልንተጋ ያስፈልጋል።

ጨርሶ ተቀባይነት የሌለው መስዋዕት

እንዲህ ዓይነቱን መስዋዕት እግዚአብሔር ጸያፍ ይለዋል። በነቢዩ በሚልክያስ ዘመን እስራኤላውያን ያቀርቡ ስለነበረው መስዋዕት «ዕውር መስዋዕትንም ስታቀርቡ ይህ ክፉ አይደለም?» (ሚል 1:8) ይላል። እንዲሁም፡-

እነሆ፤ ይህ ድካም ነው ብላችሁ ጢቅ አላችሁበት፤ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር፤ በቅሚያ የያዛችሁትንም፤ አንካሳውንም የታመመውንም አቅርባችኋል፤ እንዲሁ ቁርባንን ታመጣላችሁ፤ በውኑ ከእጃችሁ ይህን ልቀበለውን? ይላል እግዚአብሔር። እኔ ታላቅ ንጉሥ ነኝና፤ ... ስሜም በአሕዛብ ዘንድ የተፈራ ነውና በመንጋው ውስጥ ተባት እያለው ለጌታ ተስሎ ነውረኛውን የሚሠዋ ሽንጋይ ሰው ርጉም ይሁን (1:13-14)

ይላል። ከዚህ የተነሣ «እነሆ ክንዳችሁንም እገሥጻለሁ የመስዋዕታችሁንም ፋንድያ በፊታችሁ ላይ እበትናለሁ» (2:3) ብሏቸዋል። እንግዲህ ማስተዋል የሚያስፈልገው ነገር መስዋዕት ስለ ቀረበ ብቻ እግዚአብሔር ይቀበለዋል ማለት አለመቻሉን ነው።

እግዚአብሔር የሚቀበለው መስዋዕት ነውር የሌለው መስዋዕት ነው። እግዚአብሔር ንጉሥ ነውና፤ በፊቱ በትሕትና በመሆን እንደ ባሕርይው የሆነ መስዋዕት አቅርበን፤ «ንጉሥ ሆይ ይኸው መስዋዕታችን በፊትህ አለ» ብለን ስናቀርብለትና እርሱም ሲያሸተው ያን ጊዜ ደስታችን ነው። እግዚአብሔር የሚቀበለው መስዋዕት እግዚአብሔርን በመፍራት የቀረበ መስዋዕት ሲሆን ነው። የሠመረ መስዋዕት እግዚአብሔር ደስ የተሰኘበት መስዋዕት ነው። የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላችን ነው።

እግዚአብሔር ደስ ሲለው ፊቱን ያበራልናል። እግዚአብሔር ፊቱን ያበራለት ሕዝብ ምስጉን ሕዝብ ነው። እግዚአብሔር ፊቱን ያልመለሰበት፤ ፊቱን ያላከበደበት ሕዝብ ለመሆን በፈቃዱ መኖር ይገባል። እግዚአብሔር ፊቱን ያበራለት ሕዝብ ሆኖ መገኘት በእውነት ትልቅነት ነው። እግዚአብሔር ፊቱን የሚያበራለት ሕዝብ በእግዚአብሔር ፊት በትሕትና የሚሄድ ሕዝብ ነው። የእግዚአብሔርን ባሕርይ የሚከተል ሕዝብ ነው። ስለዚህ ከኖርን ላይቀር እግዚአብሔርን ማስደሰት አለብን። ከኖርን ላይቀር በእግዚአብሔር መሥመር ገብትን በቅድስናውና በጽድቁ እርሱ በሚወደው ሄደን ሩጫችንን ልንጨርስ ይገባል። ለዚህም እግዚአብሔር ይርዳን።

ስለ መስዋዕቶች ካነሳን ስለ ብሉይ ኪዳን ሕጎችም መመልከት አግባብነት አለው። በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር በሙሴ በኩል ለሕዝቡ

የሰጣቸው ሕጎች ወደ 600 ይደርሳሉ። እነዚህን ሕጎች በ3 ክፍሎች አሰባስቦ ማየት ይቻላል።

ሀ. የሞራል ሕጎች

ለ. የሥርዓት ሕጎች

ሀ. የማኅበረ ሰብ ሕጎች

ሀ. የሞራል ሕጎች፡-

እነዚህ ሕጎች እግዚአብሔርን ስለ ማምለክ የሚያስተምሩ፤ ማንነቱን የሚገልጹ ናቸው። ለምሳሌ አሥርቱ ሕግጋት (ዘጸ 20:3-17፤ ዘዳ 5:7-12)። እነዚህ ሕጎች ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር የተያያዙ ናቸው። እነዚህ ሕጎች በአዲስ ኪዳንም አልተሻሩም። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አንዳንዶችን አብራርቷል፤ ለምሳሌ የሰንበትን ሕግ፤ «የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው» በማለት፤ አንዳንዶችን አጥብቋቸዋል፤ ለምሳሌ «አታመንዝር» የሚለውን፡- «ያየ የተመኘም በልቡ አመነዘረ» ብሏል። «ሕእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁንልሁ»። በላይ በሰማይ ካለው በታችም በምድር ካለው ከምድር በታችም በውኃ ላይ ባለው ምሳሌ የማናቸውም የተቀረጸውን ምሳሌ ለአንተ አታድርግ» (ዘጸ 20:2-3)። ይህ የአዲስ ኪዳንም ሕግ ነው።

በአጠቃላይ ክርስቲያኖች የሞራል ሕጎችን መጠበቅ አለባቸው (ማቴ 15:19፤ ኤፌ 4:28፤ ቆላ 3:9፤ 1ጴጥ 4:15)። ስለሆነም ስለ መቀደስ የተሰጠው ትእዛዝ ከእግዚአብሔር ማንነት ጋር የተያያዘ ባሕርይውን የሚገልጽ በመሆኑ ይህ የመቀደስ ሕግ አልተሻረም (1ጴጥ 1:15-16)።

ለ. የሥርዓት ሕጎች፡-

የሥርዓት ሕጎች፤ የመታጠብ፤ የመንጸት ሕጎች፤ ስለ ምግብ የተነገሩ፤ ስለ ርኩስና ንጹሕ የተነገሩ ሕጎች በአዲስ ኪዳን ተለውጠዋል። በብሉይ ኪዳን በአምልኮ ጊዜ ይደረጉ የነበሩ ሥርዓቶች በአዲስ ኪዳን «በእውነትና በመንፈስ» በሆነ አምልኮ ተለውጠዋል። «አሁንም ሆኖአል» (ዮሐ 4:24) ይለናል። ስለዚህ በመሠዊያው ላይ ይቀርቡ የነበሩ የመስዋዕት ሥርዓቶች ያረጁ ሥርዓቶች ናቸው፤ በአዲስ ኪዳን ተተክተዋል።

ሐ. የማኅበረ ሰብ ሕጎች፡-

እነዚህ ሕጎች ስለ ቤተሰብ፤ ስለ ጋብቻ፤ ስለ ልጆች፤ ስለ ባሪያዎች (ሠራተኞች)፤ ስለ መጻተኞች የሚናገሩ ናቸው (ዘሌ 19:22-24)።

በአጠቃላይ በብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶችና ሕጎች ጋር በተያያዘ በብሉይ ኪዳን ጊዜ የነበሩ ዛሬም በአዲስ ኪዳን ያልተለወጡ ቢያንስ ሦስት ዋና ነጥቦችን እናስተውላለን፡፡

- እግዚአብሔር በቅድስናው አልተለወጠም፤
- የሰው ኃጢአተኛነት አልተሻሻለም፤ ስለዚህ
- ከኃጢአት የመንጸትና ከእግዚአብሔር ጋር የመታረቅ አስፈላጊነት አልተለወጠም፡፡

ስለሆነም ከእነዚህ መሠረታዊ ነጥቦች አንጻር ስለ መሥዋዕቶች ብዙ የሚናገረውን የዘሌዋውያንን መጽሐፍ ስንመለከት የመጽሐፉ መልእክት በሙሴ ዘመን እንደነበረ በእኛም ዘመን እጅግ አስፈላጊ ነው፡፡ በአጠቃላይ የዘሌዋውያን መጽሐፍ ዋና መልእክት፡-

1. እግዚአብሔር ቅዱስ ስለሆነ የእርሱ ሕዝብም በተግባሩ (በአኗኗሩ) መቀደስ አለበት፡፡
2. ጠቅላላው የሰው ሕይወትና ኑሮው የእግዚአብሔር በመሆኑ እግዚአብሔር «አያገባውም ወይም አይመለከተውም» የምንለው የሕይወታችን ክፍል የለም፤ ሁሉም የእርሱ ነው፡፡
3. ኃጢአት በሰውና በእግዚአብሔር መካከል መለያየትን፤ ጠላትነትን ስለሚያመጣ ንስሐ በመግባት ኃጢአት መሠረይ አለበት፡፡ እግዚአብሔር ያዘጋጀው የመሥዋዕት ሥርዓት ወደ ፊት የሚመጣውን ታላቁን መሥዋዕት፤ የእግዚአብሔር በግ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን የሚያመለክት ነበር፡፡ ምክንያቱም የበጎችና የፍየሎች ደም ኃጢአተኛውን ፈጽሞ ሊያነጻ አይችልምና፡፡ ሰው ከኃጢአት መንጸት የሚችለው በንጹሕ የክርስቶስ ኢየሱስ ደም ብቻ ነው፡፡

እነዚህን የብሉይ ኪዳን መልእክቶች ማለትም ከኃጢአት መንጸትና መቀደስ የሚለት በአዲስ ኪዳንም ጎልተው የታዩ ናቸው፡፡ የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች (ዕብ 9:9) አስከ መታደስ ቀን ድረስ የተደረጉ ናቸው፡፡ የመታደሱ ዘመን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እንደመጣ እናውቃለን፡፡

3.3 ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም መሥዋዕት

የዕብራውያን መጽሐፍ ጸሐፊ በብሉይ ኪዳን የነበረው የአምልኮ ሥርዓት እስከ ኢየሱስ ክርስቶስ መምጣት እንደ ነበረ ሲገልጽ እንዲህ ይላል፡፡

ይህም እንደዚህ ተዘጋጅቶ ሳለ ካህናት አገልግሎታቸውን እየፈጸሙ ዘወትር በፊተኛይቱ ድንኳን ይገባታል፤ በሁለተኛይቱ ግን ሊቀ ካህናት ብቻውን በዓመት አንድ ጊዜ ይገባታል እርሱም ስለ ራሱና ስለ ሕዝቡ ስህተት የሚያቀርበውን ደም ሳይዝ አይገባም ፊተኛይቱም ድንኳን በዚህ ገና ቆማ ሳለች፤ ወደ ቅድስት የሚወስደው መንገድ ገና እንዳልተገለጠ መንፈስ ቅዱስ የሳያል፡፡ ይህም ለአሁኑ ጊዜ ምሳሌ ነው እንደዚህም መባና መሥዋዕት ይቀርባሉ እነዚህም እስከ መታደስ ዘመን ድረስ የተደረጉ፤ ስለ ምንጥና፤ ስለ መጠጥም ስለ ልዩ ልዩ መታጠብም የሚሆኑ የሥጋ ሥርዓቶች ብቻ ናቸውና የሚያመልከውን በሕሊና ፍጹም ሊያደርጉ አይችሉም (9:6-10)፡፡

የፊተኛው ኪዳን፤ የመቅደሱና የመሥዋዕቱ ሥርዓት ሊለወጥ ያስፈለገበት ምክንያት ነቀፋ ስላለው እንደሆነ የእግዚአብሔር ቃል ይናገራል፡፡ ዕብ 8:7-13 «ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው ለሁለተኛው ስፍራ ባልተፈለገም ነበር፡፡ ... አዲስ በማለቱ ፊተኛውን አስረጅቷል...»፡፡

የፊተኛውም ኪዳን ቢሆን በእግዚአብሔር የተሰጠ ኪዳን ነው፡፡ ያ የፊተኛው ኪዳን እንደ ጥላ፤ እንደ ምሳሌ፤ እንደ ሞግዚት ሆኖ ወደ ዋናው እንዲያደርስ እንጂ አስከ መጨረሻ የሚቆይ ኪዳን ሆኖ አልተሰጠም፡፡ ሁለተኛው ኪዳን ወይም አዲሱ ኪዳን እስከመጣ ድረስ የተሰጠ ኪዳን ነው፡፡ ዋናው ኪዳን በመጣ ጊዜ ግን ስፍራ ይለቃል (ለቅዱስ)፡፡ ዋናው ኪዳን ወይም አዲስ ኪዳን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ የተፈጸመው ኪዳን ነው፡፡ «አዲስ በማለቱ ፊተኛው አስረጅቷል» እንደሚል ያሁኑ ኪዳን አዲስ ኪዳን ነው፡፡

የበፊቱ ኪዳን ነቀፋው የሰውን ሕሊና ከኃጢአት አለማንጸቱ ወይም ደኅንነት አለማስገኘቱ ነው፡፡ እግዚአብሔር እስከ ጊዜው ድረስ አዘጋጀው እንጂ በበግ ወይም በፍየል ደም የሰው ኃጢአት ሊነጻ አይችልም፡፡ የሰው ኃጢአት የሚነጸው ሰው ሆኖ በመጣው፤ ነውር በሌለበት በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ነው፡፡

በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን የነፍስ ደኅንነት የሚገኘው በእምነት ነው፡፡ በብሉይ ኪዳን የነበረው (የኖረው) «አብርሃም... አመነ ጽድቅ ሆኖ ተቆጠረለት» (ሮሜ 4:18-22) እንዲሁም «ጽድቅ ግን በእምነቱ በሕይወት ይኖራል» (ዕን 2:4) ተብሏል፡፡ በአዲስ ኪዳንም ደግሞ «በኢየሱስ ክርስቶም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው

ይጸድቃሉ። እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተሰሪያ አድርጎ አቆመው» ይላልና (ሮሜ 3:24-25)።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶችን እንዴት እንደፈጸመ በእምነት ነጥቦች እንደሚከተለው እንመልከት።

1. ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ ነው።

መጥምቁ የሐንስ ስለ ጌታ ኢየሱስ የመሰከረውን ሐዋርያው የሐንስ እንደሚከተለው ጽፎአል። «በነጋው የሐንስ ኢየሱስን ወደ እርሱ ሲመጣ አይቶ እንዲህ አለ፡- የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ» (የሐ 1:29) አለ። በአዲስ ኪዳን ለኃጢአት ሌላ በግ አያስፈልግም። ለኃጢአት የመስዋዕቱ በግ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

2. ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ ጊዜ የተሠዋው ለሁል ጊዜ ነው።

በብሉይ ኪዳን መስዋዕቶቹ የሚቀርቡት በተለያዩ ጊዜ ነው። ለምሳሌ የሚቃጠለው መስዋዕት የሚቀርበው ጠዋትና ማታ ነው። ለማስተሰሪያ የሚሆነው መስዋዕት በሰባተኛው ወር በአሥረኛው ቀን በዓመት አንድ ጊዜ ነው። የኃጢአት መስዋዕትና የሚቃጠል መስዋዕት ሁል ጊዜ ይቀርባል። እነዚህ መስዋዕቶች ሁል ጊዜ የሚቀርቡ ነበሩ።

ሆኖም የእግዚአብሔር ቃል «እንዲሁ ክርስቶስ ደግሞ የብዙዎቹን ኃጢአት ሊሸከም አንድ ጊዜ ከተሠዋ በኋላ» (ዕብ 9:28) እንደሚል፤ እንዲሁም ዕብ 9:12 «የዘላለምን ባሕርን አግኝቶ አንድ ጊዜ ፈጽሞ በገዛ ደሙ ወደ ቅድስት ገባ» ይላልና። የክርስቶስ ኢየሱስ ሞት አንድ ጊዜ ነው። የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች የሚቀርበው ብዙ ጊዜ ነው። በአዲስ ኪዳን ግን ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ ጊዜ ተሰውቷል። ከዚህ ጌታ ሞት በኋላ ሌላ መስዋዕት አላስፈለገም።

3. የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ነውር የሌለበት ቅዱስ ደም ነው።

ክቡር የሆነው፣ ቅዱስ የሆነው የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ለሁላችን ፈሰሰልን። እርሱም ኃጢአት አላደረገም ነውር የለበትም። «ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከክንቱ ነጭነትሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፤ ነውርና እድፍ እንደ ሌለው እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ ደም እንደ ተዋጃችሁ ታውቃላችሁ» (1ጴጥ 1:18-

19)። ይህ ክቡር የሆነው የክርስቶስ ደም ቅዱስ ደም ነው። ይህ ክቡር የሆነው ኃጢአትን ያላወቀ የክርስቶስ ደም ነው። በ1ጴጥ 2:21-23 እንደምናነበው፡

«የተጠራችሁለት ለዚህ ነውና ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአልና። እርሱም ኃጢአት አላደረገም፤ ተንኩልም በአፋ አልተገኘበትም ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደበም መከራንም ሲቀበል አልዛተም፤ ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው እራሱን አሳልፎ ሰጠ።

በአዲስ ኪዳን መስዋዕቱም ክርስቶስ ነው፤ ሊቀ ካህኑም ክርስቶስ ነው። በገዛ ደሙ ወደ ቅድስት ገባ ይላል። በብሉይ ኪዳን መስዋዕቱ ከእንስሳ ነው፤ ወደ ቅድስት የሚገባው የሚያገለግለው ካህኑ ነው። በአዲስ ኪዳን የሚያገለግለው ክርስቶስ ነው፤ ደሙን ይዞ የገባው ራሱ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው።

4. ኢየሱስ ክርስቶስ የመዓዛ ሽታ አድርጎ እራሱን ለእግዚአብሔር አቀረበ

በኤፌ 5:2 «ክርስቶስም ደግሞ እንደ ወደዳችሁ ለእግዚአብሔርም የመዓዛ ሽታ የሚሆንን መባንና መስዋዕትን አድርጎ ስለ እናንተ ራሱን አሳልፎ እንደ ሰጠ በፍቅር ተመላለሱ» ይላል። ኃጢአት የሌለበት ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱን በመስቀል ላይ አሳልፎ ሲሰጥ ለእግዚአብሔር የመዓዛ ሽታ ነው የሆነው። «እኛ በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ እንሆን ዘንድ ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው» (2ቆሮ 5:21)። ነውር የሌለበት ማለት ትርጉሙ ኃጢአት የሌለበት ማለት ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን የሰጠው ለእግዚአብሔር የመዓዛ ሽታ አድርጎ ነው። ይህ እግዚአብሔር ደስ የሚሰኝበት መስዋዕት ነው።

5. ኢየሱስ ክርስቶስ መከራ የተቀበለው ከሰፈር ውጭ ነው።

በብሉይ ኪዳን እንደምናስተውለው ሰፈሩ የእግዚአብሔር ማደሪያ ነው። እግዚአብሔር በሚያድርበት ሰፈር ኃጢአትን የሚያሳስብ ነገር መኖር የለበትም። መስዋዕት ከሰፈር ውጭ አመዱ ወደሚፈስበት ቦታ ተወስዶ ይቃጠላል። ይህም ምሳሌ የሚሆነው ኃጢአትን ከሰፈር ውጭ ስለ ማውጣት ነው ኃጢአትን ከሰፈር እንደማስወጣት ይቆጠራል። በአዲስ ኪዳን በዕብ 13:11-13 «ሊቀ ካህናት ስለ ኃጢአት ወደ ቅድስት የእንስሶችን ደም ያቀርባልና ሥጋቸው ግን ከሰፈር ውጭ ይቃጠላል። ስለዚህ ኢየሱስ ደግሞ በገዛ ደሙ ሕዝቡን እንዲቀድስ ከበር ውጭ መከራን ተቀበለ። እንግዲህ ነቀፌታውን እየተሸከምን ወደ እርሱ ወደ

ሰፈሩ ውጭ እንደውጣ» ይላል። አይሁድ ጌታን የሰቀሉት ከበር ውጭ ነው።

በአዲስ ኪዳን የመንጸት ሥርዓት ከውጭው ሥርዓት ይልቅ በውስጣዊው ንጽሕና ላይ አትኩሯል። የመንጸት ዓላማና አስፈላጊነቱ ግን ያው ነው፤ አልተለወጠም። (ማቴ 5:27-28፤ 19:3-9፤ ማር 10:2-11፤ 1ቆሮ 5:9-13፤ 6:18-20) ጌታ ኢየሱስም ይበልጥ አጠንክሮ የተናገረው ስለ ውስጥ ንጽሕና ነው።

3.4 መሥዋዕት በአዲስ ኪዳን

በአዲስ ኪዳን የሚቀርበው መሥዋዕት መንፈሳዊ መሥዋዕት ነው። የሚቀርበውም በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ነው። መጽሐፍ እንደሚል፡-

በሰውም ወደ ተጣለ በእግዚአብሔር ዘንድ ግን ወደ ተመረጠና ክቡር ወደ ሆነው ወደ ሕይወት ድንጋይ ወደ እርሱ እየቀረባችሁ፤ እናንተ ደግሞ እንደ ሕይወት ድንጋዮች ሆናችሁ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝ መንፈሳዊ መሥዋዕትን ታቀርቡ ዘንድ ቅዱሳን ካህናት እንድትሆኑ መንፈሳዊ ቤት ለመሆን ተሠሩ። በመጽሐፍ፡- እነሆ፤ የተመረጠና የከበረን የማዕዘን ራስ ድንጋይ በጽዮን አኖራለሁ በእርሱም የሚያምን አያፍርም ተብሎ ተጽፏልና (1ጴጥ 2:46)።

ኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕታችን ስለሆነ አሁን ሌላ የእንሰሳት መሥዋዕት አናቀርብም። ሊቀ ካህናችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ መሥዋዕቱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

በአዲስ ኪዳን የምንኖር እኛ እንደ ብሉይ ኪዳን ሰዎች ለእንሰሳት ወገን የሆነ መሥዋዕት የማናቀርብ ቢሆንም ሌሎች መሥዋዕቶችን ግን እናቀርባለን። በአዲስ ኪዳን ከሚቀርቡ ዋና ዋና የመሥዋዕት ዓይነቶች ስድስቱን ቀጥሎ እንመልከታለን።

3.4.1 ሰውነታችን (እኛነታችን)

የእግዚአብሔር ቃል በሮሜ 12:1 «እንግዲህ ወንድሞች ሆይ፤ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኛና ሕይወት፤ ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ» ብሎ ያስተምራል። በዚህ መሥዋዕት በመሥዋዕትነት የሚቀርበው ሰውነታችን (ራሳችን)፤ ሥጋችን፤ መንፈሳችን ነው። እግዚአብሔር የሰጠንን ሰውነታችንን በሙሉ ለእርሱ እንድናቀርብለት ይፈልጋል።

ሰውነታችንን ለእግዚአብሔር የምናቀርበው በሕይወትነቱ ነው። ሳይሞት (ሳይታረድ) ማለት ነው። በሕይወት እያለን፤ በሕይወት እየተመላለስን እናቀርባለን። በብሉይ ኪዳን ሁሉም መሥዋዕት ነውር የሌለበት እንዲሆን የእግዚአብሔር ቃል ያዘዛል። በአዲስ ኪዳን ሁለንተናችን ለእግዚአብሔር የተቀደሰ ይሆን ዘንድ «ቅዱስ» መሥዋዕት (12:4) ይላል።

አንደበታችን፤ ጉልበታችን፤ ኃይላችን ሁሉ ለእግዚአብሔር የተሰጠ መሆን አለበት። ከሰውነታችን ክፍል ለእግዚአብሔር የማንቀድሰው መኖር የለበትም። ሁለንተናችንን ለእግዚአብሔር ቅዱስ አድርገን እናቀርባለን።

ማንነታችን ከውስጥ እኛነታችን ለእግዚአብሔር ካልተገዛ በውጪ በሚደረግ ሥነ ሥርዓት ወይም «የሞራል» ሰው በመሆን ሰውነት አይቀድስም። አሳባችንን ልንገታው አንችልም። በእግዚአብሔር መንፈስ ተሞልተን ጸጋ በላያችን ሲበዛ እግዚአብሔር ይቀድሰናል። የሚቀድሰን ቃሉ ነው። የሚቀድሰን መንፈሱ ነው። መቀደስ የምንችለው እግዚአብሔር ሲቀድሰን ነው፤ ለመቀደስ ግን ራሳችንን እናቀርባለን።

3.4.2 የምስጋና መሥዋዕት

በዕብ 13:15 «እንግዲህ ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋናን መሥዋዕት ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የከንፈሮችን ፍሬ፤ በእርሱ እናቅርብለት» ይላል። በብሉይ ኪዳን ቀንም ማታም የሰርክ መሥዋዕት እንደሚቀርብ ሁሉ ይህ የምስጋና መሥዋዕት የሚቀርበው ዘወትር ነው።

የእግዚአብሔርን ታላቅነት የሚናገር ስሙን የሚያከብር ከፍ ከፍ የሚያደርግ የምስጋና መሥዋዕት ይባላል። እግዚአብሔርን የሚያከብር አንደበት፤ በምስጋና የተሞላ አንደበት፤ ዘወትር በእግዚአብሔር ጸጋ ሆኖ እግዚአብሔርን ከፍ የሚያደርግ አንደበት የምስጋና መሥዋዕት የሚያቀርብ አንደበት ነው። ዘወትር በእግዚአብሔር ደስ መሰኘት ነው። ማመስገን በእግዚአብሔር ደስ የመሰኘት ውጤት ነው።

በእግዚአብሔር ደስ የሚለው ሰው በዕን 3:17-19፡-

... ምንም እንኳ በለስም ባታፈራ፤ በወይንም ሐረግ ፍሬ ባይገኝ፤ የወይራ ሥራ ቢጎድል፤ እርሾችም መብልን ባይሰጡ፤ በጎች ከበረቱ ቢጠፉ፤ ላሞችም በጋጡ ውስጥ ባይገኙ፤ እኔ ግን በእግዚአብሔር ደስ ይለኛል በመድኃኒቴ አምላክ ሐሄት አደርጋለሁ። ጌታ እግዚአብሔር ኃይሉ ነው እግሮቼን እንደ ዋላ እግሮች ያደርጋል በከፍታዎችም ላይ ያስሂደኛል።

እንዳለው ነው። ምስጋና እግዚአብሔርን ስለ አንተነትህ፣ ስለ አምላክነትህ፣ ስለ ፈጠርክኝ፣ ስለምትመራኝ፣ ተስፋ ስላለኝ አንተን አመሰግናለሁ፤ ቢኖረኝ ባይኖረኝ በአንተ ደስ ይለኛል ማለት ነው። ኢዮብ «እግዚአብሔር ሰጠኝ፣ እግዚአብሔር ነሣ፣ የእግዚአብሔር ስሞ የተባረከ ይሁን» እንዳለው (ኢዮ 1:21)።

3.4.3 መልካም ማድረግ፣ ለሌሎችም ማካፈል

ዕብ 13:16 «ነገር ግን መልካም ማድረግን ለሌሎችም ማካፈልን አትርሱ፤ እንዲህ ያለው መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያስኖልናል። መልካም ማድረግ፣ ለሌሎች ማካፈል በእግዚአብሔር ፊት መስዋዕት ነው።

ይህ መስዋዕት ችግሮችን ማሰብ ወይም እርዳታ ለሚያስፈልጋቸው መልካም ማድረግ ነው። እንዲህ ዓይነት ለሰው የሚደረግ መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያስኖልናል። የመስዋዕት መጨረሻ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት ነው። አንድ ሰው ለሌላ ለሚያስፈልገው ሰው ካለው ሳያካፍል ግንኙነቱ የተፈጸመው በሰዎች መካካል ነው። መስዋዕቱ ግን መንፈሳዊ ነው። መንፈሳዊነቱም እግዚአብሔር ደስ ይሰኝበታል።

«ንጹሕ የሆነ ነውርም የሌለበት አምልኮ በእግዚአብሔር አብ ዘንድ ይህ ነው። ወላጆች የሌላቸውን ልጆች፣ ባልቴቶችንም በመከራቸው መጠየቅ፣ በዓለምም ከሚገኝ እድፍ ሰውነቱን መጠበቅ ነው» (ያዕ 1:27)። ስለሆነም ችግር ያለባቸውን መጎብኘትና፣ መርዳት ለእግዚአብሔር መስዋዕት ማቅረብ ነው። ይህም ነውር የሌለበት አምልኮ ነው።

በሌላ ቦታ ደግሞ እንዲህ ተጽፎአል።

ወንድሞች ሆይ፡- ለመቄዶንያ አብያተ ክርስቲያናት የተሰጠውን የእግዚአብሔርን ጸጋ እናስታውቃችኋለን፤ በብዙ መከራ ተፈትነው ሳሉ የደስታቸው ብዛትና የድህነታቸው ጥልቀት የልግስናቸውን ባለ ጠግነት አብዝቶአል፤ እንደ ዓቅማቸው መጠን ከዓቅማቸውም የሚያልፍ እንኳ ወደወ እንደ ሰጡ እመሰክርላቸዋለሁና። ለቅዱሳን በሆነው አገልግሎት እንዲተባበሩ ይህን ቸርነት በብዙ ልመና ከእኛ ይለምኑ ነበር፤ አስቀድመውም በእግዚአብሔር ፈቃድ ራሳቸውን ለጌታ ለእኛም ሰጡ እንጂ እንዳሰብን አይደለም (2ቆሮ 8:1-5)።

እግዚአብሔር ለመቄዶንያ አብያተ ክርስቲያናት የሰጣቸው ጸጋ ለሌሎች የማካፈል ጸጋ ነው። ሌሎችንም ለመርዳት የእግዚአብሔር

ጸጋ ያስፈልጋል። የመቄዶንያ ሰዎች ችግሮች ቢሆኑም፣ በመከራውስጥ ቢሆኑም ከአቅማቸው በላይ በልግስና ይሰጡ ነበር። እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት በስደት የነበሩበት ጊዜ ነበር። በስደት ጊዜ ደግሞ ሰው ያለውን ሁሉ ሊያጣ ይችላል። ድሆች ቢባሉም ከአቅማቸው በላይ የሆነ ልግስና እንዳደረጉ ይነግረናል።

የመቄዶንያን አብያተ ክርስቲያናት ወደዚህ ዓይነት ቸርነት፣ ወደዚህ ዓይነት ጸጋ ያነሣቸው «አስቀድመው ራሳቸውን ለጌታ ስለ ሰጡ» ነው። ራሱን ለጌታ የሰጠ ሰው ሌሎችን ለመርዳት አይከብደውም። ስለዚህ እነዚህ ሰዎች በመልካም ምሳሌነት የሚነገርላቸው አስቀድመው ራሳቸውን ለጌታ የሰጡ ሰዎች ነበሩ።

3.4.4 የወንጌል ሥራን ለመደገፍ የሚሰጥ መስዋዕት

ሐዋርያው ጳውሎስ ከፊሊጵስዩስ ሰዎች ስጦታ በተላከለት ጊዜ ይህ ስጦታ መስዋዕት እንደሆነ ገልጧል። «በስሌታችሁ የሚበዛውን ፍሬ እንጂ ስጦታውን ፈላጊ አይደለሁም። ነገር ግን ሁሉ አለኝ ይበዛልኝማል፤ የመዓዛ ሽታና የተወደደ መስዋዕት የሚሆነውን ለእግዚአብሔርም ደስ የሚያሰኘውን ስጦታችሁን ከአፍርዲጡ ተቀብዩ ተሞልቻለሁ። አምላኬም እንደ ባለ ጠግነቱ መጠን በክብር በክርስቶስ ኢየሱስ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉ ይሞላባችኋል» (ፊል 4:17-18)።

እንዲህ ዓይነት ስጦታ ለሰው የተሰጠ ቢሆንም እንኳ መስዋዕት ተቀባዩ ግን እግዚአብሔር ነው። የመስዋዕቱ ባሕርይ የተወደደ መስዋዕት ነው፤ እንዲሁም የመዓዛ ሽታ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ በመከራ ላይ ነበር፤ በእስር ላይ ነበር፤ ድጋፍ የሚያስፈልገው ጊዜ ነበር። ከፊሊጵስዩስ ሰዎች ስጦታ በተሰጠው ጊዜ ይህ ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝ የተወደደ የመዓዛ ሽታ ነው ብሎ ይናገራል።

እንዲህ ዓይነቱ መስዋዕት የወንጌል ሥራን ለመደገፍ የሚሰጥ መስዋዕት ሊባል ይችላል። በመከራ ላይ ያለን የወንጌል አገልጋይ ለመደገፍ የተሰጠ ነው። በወንጌል አገልግሎት ላይ ሆነው መከራን እየተቀበሉ ላሉ ማሰብ በእግዚአብሔር ፊት የተወደደ መስዋዕት ነው።

3.4.5 ወንጌልን በማድረስ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ መስዋዕት

ይህ ወንጌልን በማድረስ በኩል አሕዛብ ተቀድሰው ለእግዚአብሔር እንዲመጡለት በማድረግ ለእግዚአብሔር የሆነ መስዋዕት ማምጣት

ነው። እነርሱ በመንፈስ ቅዱስ ሲቀደሱ የተወደደ መስዋዕት ይሆናሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ «ነገር ግን አሕዛብ በመንፈስ ቅዱስ ተቀድሰው የተወደደ መስዋዕት ሊሆኑ፤ ለእግዚአብሔር ወንጌል እንደ ካህን እያገለገልሁ፤ ለአሕዛብ የክርስቶስ ኢየሱስ አገልጋይ እሆን ዘንድ ከእግዚአብሔር በተሰጠን ጸጋ ምክንያት ተመልሼ ላሳስባችሁ ብዬ በአንዳንድ ቦታ በድፍረት ጻፍሁላችሁ» (ሮሜ 15:15-16) ይላል።

ወንጌልን በመስበክ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርቡና በመንፈስ ቅዱስ እንዲቀደሱ ማገልገል ለእግዚአብሔር የተወደደ መስዋዕት ማምጣት ነው። የወንጌላውያን (የወንጌል አገልጋዮች) የሥራ ውጤት ለእግዚአብሔር የተወደደ መስዋዕት ማምጣት ነው። ሰዎች ጌታን ሲቀበሉ ለእግዚአብሔር ሕያው የሆነ መስዋዕት ማምጣታቸው (መሆናቸው) ነው። የወንጌል አገልጋዮች ለእግዚአብሔር መስዋዕት አቅራቢዎች ናቸው።

3.4.6 እግዚአብሔርን መውደድ

በብሉይ ኪዳን በዘጸ 6:4 የተጻፈውን በመጥቀስ ጌታ ኢየሱስ በአዲስ ኪዳን እንደሚከተለው ተናግሯል። «በፍጹም ልብ በፍጹም አእምሮም በፍጹም ነፍስም በፍጹም ኃይልም እርሱን መውደድ፤ ባልንጀራንም እንደ ራስ መውደድ በሙሉ ከሚቃጠል መስዋዕትና ከሌላው መስዋዕት ሁሉ የሚበልጥ ነው» (ማር 12:33)። በሁለንተና እግዚአብሔርን መውደድ መስዋዕት ነው። ከመስዋዕት ሁሉ የሚበልጥ ነው። ባልተሸራረፈ አሳብ፤ ባልተከፋፈለ ልብ በሁለንተና እግዚአብሔርን መውደድ ከሁሉም መስዋዕት ይበልጣል። ከመስዋዕት ሁሉ የሚበልጠው መስዋዕት እግዚአብሔርን መውደድ ነው።

እግዚአብሔርን መውደድ እርሱን በመፍራትና በማክበር ይገለጣል። ስንወደው የበለጠ እንፈራዋለን። በአባትነቱ እንወደዋለን፤ በጌትነቱ፤ በታላቅነቱ ደግሞ እናከብረዋለን። ከመስዋዕት ሁሉ በላይ የሚበልጠው መስዋዕት በፍጹም ልብ፤ በፍጹም አእምሮ፤ በፍጹም ነፍስ፤ በፍጹምም ኃይል፤ በሁለንተናችን እግዚአብሔርን መውደድ ነው።

መስዋዕት ማቅረብ የአምልኮ መግለጫ ነው። በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን መስዋዕት ይቀርባል። አምልኮ ለሰው አይቀርብም፤ ለመላእክትም አይቀርብም፤ ለዛፍ፤ ለውኃ፤ ለተራራ ወይም በሌሎች ቅርጽ ለተሠራ አምልኮ አይሰጥም፤ ጸያፍ ነው። ስንደት ለእግዚአብሔር ብቻ ነው። አምልኮ፤ ስንደት የሚገባው መስዋዕትም

የምናቀርብለት እርሱ ብቻ ነው። ጌታ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብጽ ምድር ባወጣ ጊዜ የሰጣቸውን ሥርዓት በዘጸ 12:1-3 ይመልከቱ።

ሰይጣን የብርሃን መልአክ መስሎ ራሱን ይለውጣል፤ የእግዚአብሔር የሆነውን የተቀደሰውን ነገር አስመስሎ ይሠራል፤ ይኮርጃል። በዚህ ባሕርይው እየዋሸና እያስመሰለ ብዙዎቹን ያሳስታል።

የሐሰት አባት ሰይጣን ከጥንት ጊዜ ጀምሮ ሐሰትን በመናገር በሐሰት ሲመለከ ኖሯል። የሐሰት መስዋዕት ሲቀርብለት ኖሯል። የሰው መስዋዕት ሳይቀር ይቀበላል። ሰዎች የሚቃጠል መስዋዕት፤ የመጠጥ ቁርባን አቅርበውለታል።

ማንነቱ ታውቆ፤ ስሙን አስታውቆ የሚመለከ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ለሙሴ በሲና ተራራ ሕግን ሲሰጠው (ዘጸ 20:2)? ብሎታል። አምልኮም ለእርሱ ለራሱ ብቻ እንዲቀርብ እግዚአብሔር ይፈልጋል። ለእግዚአብሔር ያላቀረበ ሁሉ ለሰይጣን ነው። እግዚአብሔር ልጆች አሉት ለልጆቹ አባት ነው፤ ሰይጣን ልጆች አሉት እርሱ የሐሰት አባት ነው።

ከእግዚአብሔር ያልሆነ ሁሉ ሐሰት ነው፤ ከሐሰት አባት ነው። ሰይጣንን የሚከተሉት ወይም የሚያመልኩት ሰዎች እርሱን በስም እየጠሩ ባያመልኩት ግድ የለውም፤ እግዚአብሔርን የማያመልክ ሁሉ የእርሱ መሆኑን ያውቃልና። ሰዎች በተራራ፤ በዛፍ፤ በወንዝ፤ በጣዖት ምስል ወዘተ ቢሰግዱ (ኤር 2:20፤ ዘጸ 12:2፤ ኢሳ 57:5-7፤ ሆሴ 4:13) ሁሉም ወደ እርሱ እንዲመጣ ሰይጣን ያውቃል።

በአጠቃላይ ስለ መስዋዕቶች እንደተመለከትነው እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘውን በፊቱ ተቀባይነት የሚያገኝ መስዋዕት ነውር የሌለበት ሲሆን ነው። እግዚአብሔር በመስዋዕቱ ደስ ሲለው ክብሩን በሕዝቡ መካከል ይገልጻል። የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላችን ነው።

በዚህ ምዕራፍ ስለ ብሉይና አዲስ ኪዳን መስዋዕቶች የተመለከትናቸውን ባጭሩ በሠንጠረዥ እንደሚከተለው ቀርቧል።

አግዚአብሔርን፡ ማምለክ ብሉይ ፡ ኪዳን

መስዋዕቶች	ዋና ባህሪያት	ዓላማው
1. የሚቃጠል ዘሌ 1:1- 6:8-13፤	ነውር፡ የሌለበት፡ እጅን፡ በመስዋዕቱ፡ ራስ፡ ላይ፡ ይቋናል፡፡ ካህናቱ፡ ደሙን ያቀርባሉ ... ይረጩታል፡፡ የሆድ ዕቃውንና እግሮቹን በውኃ ያጥባል፡፡ ሁሉም ይቃጠላል፡፡ እሳቱ በመሠዊያው ላይ ዘወትር ይነድዳል፤ አይጠፋም፡፡	በአግዚአብሔር ዘንድ ጣፋጭ ሽታ
2. የአህል ዘሌ 2:1- 6:14-23፤	መልካም ዱቄት ዘይት፡ ዕጣን፡ ጨው ይጨመራል እርሻ፡ ማር አይጨመርም ለመታሰቢያ አንድ እፍኝ ይቃጠላል የተረፈውን ካህናት ይበሉታል ከሚቃጠል መስዋዕት ቀጥሎ የሚቀርብ	በአግዚአብሔር ዘንድ ጣፋጭ ሽታ እግዚአብሔር ከሰጠው መልዕ መስጠት
3. የደህንነት ዘሌ 3:1- 1:11-	ነውር የሌለበት እጅን ለቁርባን በቀረበው ራስ ላይ ይቋናል ካህናቱ ደሙን በመሠዊያው ላይ በዘራያው ይረጩታል ስቡና ከላሊቶቹ ይቃጠላሉ የቀረውን መስዋዕት አቅራቢው፡ ልጆቹ፡ ቤተሰቡና ካህኑ በሕብረት ይበሉታል፡፡	በአግዚአብሔር ዘንድ ጣፋጭ ሽታ እማኝ ከአምላኩ ጋር ስላም ማድረጉንና ግብረት እንዳለው መግለጫ ምስጋና፤ በፈቃደኝነት
4. የኃጢአት ዘሌ 4:1- 6:24-30፤	ነውር የሌለበት እጅን በመስዋዕቱ ራስ ላይ ይቋናል፡፡ ካህኑ ከደሙ ወደ መገናኛው ድንኳን ያስገባል፡፡ ይረጩታል፡፡ ስቡና ከላሊቶቹ በመሠዊያው ላይ ይቃጠላሉ፡፡ የተረፈው ከሰፈር ውጭ ይቃጠላል፡፡	የኃጢአት ይቅርታ ማግኘት
5. የበደል ዘሌ 5:1-6:7፤ 7:1-10፤	ነውር የሌለበት አምስተኛውን እጅ (20%) ይጨምራል ይመልስ፤ ለባለ ገንዘቡ ይሰጠው	ስላደረገው በደል ይቅር ይባላል፡፡

ምሳሌ፡ (ጥላ) ዕብ፡ 9:24፤ 10:1

በመንፈስና ፡ በእውነት
እዲስ ፡ ኪዳን

1. የሚቃጠል ዘሌ 1:1- 6:8-13፤	በኢየሱስ ክርስቶስ የ"ተፈጸመ" ነውርና እድፍ የሌለው፤ 1፡19፤ 2:22፤ 1ጥሐ 3:5 ለአግዚአብሔር የመጣ ሽታ እድርጉ ራሱን ሰጠ፤ እፌ 5:2 የክርስቶስን ሥጋ አንድ ጊዜ ፈጽሞ በማቅረብ፤ ዕብ 10:10	የክርስቲያን "መንፈስዊ መስዋዕት" ስውነትን በሙሉ ማቅረብ፤ ሮሜ 12:1፤
2. የአህል ዘሌ 2:1- 6:14-23፤	የአባቱን ፈቃድ እደረገ፤ 1ጥሐ 4:34 የሰው ልጅ ሊያገለግል መጣ፤ ማቴ 20:28፤ ማር 10:45፤ ሉቃ 22:27፤ 1ጥሐ 13:45 ፊል 2:7	በሥጋው አግዚአብሔርን ማክበር፤ 1ጥሐ 6:20 በሙሉ ከተሰጠ ሕይወት የሚወጣ አገልግሎት፤ ሮሜ 12:2፤ ጸሎት ራሱ 8፤ 3:4፤ መልካም ማድረግ፤ ለሌሎች ማካፈል፤ ስጦት፤ ፊል 4:18፤ ዕብ 13:16፤ ሐዋ 9:36፤
3. የደህንነት ዘሌ 3:1- 1:11-	ክርስቶስ ሰላማችን፤ እፌ 2:14፤ 1ጥሐ 14:27 የጥል ግድግዳን በሥጋው አፈረሰ፤ አስታረቀን፤ ቁላ 1:20፤ እፌ 2:14	ዘወትር በሁሉ የምስጋና መስዋዕት "የክፍል ፍሬ" ዕብ 13:15፤ 1ተሰ 5:18፤ ራሱ 15:3፤ 19:5፤ አግዚአብሔር፤ ከባልንጀራ፤ ከራሱ... ጋር በሰላም መሆን፤ እፌ 2:14-18፤ አግዚአብሔር፤ ከቤተሰቦቻችን፤ ከወንድሞቻችን ጋር ግብረት፤ 1ጥሐ 3:11፤ 1ጥሐ 1:6፤ 4:7, 11, 12 በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንደገና መወለድ፤ 1ጥሐ 3:3፤ የዘላለም ሕይወት ማግኘት፤ 1ጥሐ 3:16፤
4. የኃጢአት ዘሌ 4:1- 6:24-30፤	የአግዚአብሔር በግ፤ 1ጥሐ 1:29 ስለ ኃጢአታችን ራሱን ሰጠ፤ ዕብ 9:28፤ 1ጣሞ 2:6፤ ግላ 1:4፤ ከበር ውጭ መከራን ተቀብሎ፤ ዕብ 13፤ 12	ዕለት ዕለት መንገድን ማግኘት 1ጥሐ 1:8 - 9፤
5. የበደል ዘሌ 5:1-6:7፤ 7:1-10፤	ስለ እኛ የሚማልድ፤ መካከለኛ፤ ሮሜ 8:34፤ ዕብ 7:25፤ 1ጣሞ 2:5፤ ጠበቃ፤ 1ጥሐ 2:1፤ ከአመጸ የሚያገኝ፤ 1ጥሐ 1:9፤	

እውነተኛ፡ ዕብ 10:1፤ 9፤ 9:24

ምዕራፍ 4
እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘው መልካም ሥራ

4.1 መልካም ሥራ ምንድን ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ በኤፌ. 2:10 ላይ፡- «እኛ ፍጥረቱ ነንና እንመላለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን» ይላል። ደኅንነት የሚገኘው በእምነት ነው። ደኅንነት እግዚአብሔር እንዲሁ በጸጋው የሚሰጠው ስጦታ ነው። እንዲሁ ወይም በነጻ መዳንን እንድናገኝ ፈቀደልን፤ ይህም የእግዚአብሔር ጸጋ ነው። ስለዚህ ሰው የሚድነው በሥራ አይደለም። ሆኖም መልካም ሥራ¹¹ እንድንሠራ ተፈጥረናል።

በመልካም ሥራ ፍሬ ማፍራት ከሁሉ በፊት በእግዚአብሔር ፊት እንደሚገባ መመላለስ ነው። ይህም ጌታን ደስ ያሰኘዋል (ቆላ 1:10-12)። መልካም ሥራ ከእምነት የሚገኝ፤ ከማመን የሚመነጭ ሥራ ነው (1ተሰ 1:3)። በበጎ ሥራና በቃል የሚገለጽ መጽናናት (2ተሰ 2:16-17) ነው። መልካም ሥራ ጌታ ኢየሱስ በአገልግሎቱ ያደርግ የነበረው ነው (ሐዋ 10:38)። መልካም ሥራ ሰዎች የሚያዩትና እግዚአብሔርን የሚያከብሩበት የሚታይ ሥራ (ማቴ 5:16)፤ ለሌሎች የሚደረግ የፍቅር አገልግሎት (ዕብ 6:9-10) ነው። መልካም ሥራ ለምስኪኖች መስጠት ነው (2ቆሮ 9:8)፤ (ማቴ 6:1-4)።

«ትእዛዛትን ሁሉ ከሕፃንነቴ ጀምራ ጠብቄአለሁ» ስላለው ሰው መጽሐፍ ቅዱስ ሲናገር ጌታ ኢየሱስ፡- «ወደደውና፡- አንድ ነገር ጎደለህ ሂድ፤ ያለህን ሁሉ ሽጠህ ለድሆች ስጥ፤ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፤ መስቀሉንም ተሸክመህ ና፤ ተከተለኝ አለው። ነገር ግን ስለዚህ ነገር ፊቱ ጠቆረ፤ ብዙ ንብረት ነበረውና እያዘነ ሄደ» (ማር 10:21-22) ይላል። ይህ ትእዛዛትን ሁሉ ለመጠበቅ የተጋ ሰው በጎደለው አንድ ነገር ለምን ፊቱ ጠቆረ?

ይህ ክፍል ሁሉም ሰው ሀብቱን እየሸጠ ለድሀ ይስጥ የሚል አጠቃላይ ትእዛዝነት ባይኖረውም እንኳ ድሆችን መርዳት እንደሚገባና የሀብት ብዛት የጌታን ትእዛዝ ለመፈጸም እንቅፋት ወይም ግርዶሽ መሆን እንደሌለበት በግልጽ ያስተምራል። ስለሆነም ከዘላለም ሕይወት ይልቅ

¹¹ ሥራ-- work (GK: ergon- «employment, task») 2. «a deed, act») የሚል ትርጉም አለው። በዚህ ክፍል የቀረበው መልካም ሥራ «a deed, act» የሚለውን ትርጉሜ የያዘ ነው።

ገንዘቡን የሚያስቀድም ተፈትኖ ያላለፈ፤ በባለጠግነት የተታለለ ሰው ነው።

እንግዲህ ይህ መልካም ሥራ የእግዚአብሔርን መልካምነት መግለጫ መንገድ ስለሆነ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ (ለአማኞች) እና ከቤተ ክርስቲያን ውጪ ላሉት (ለማያምኑት) ሁሉ መከናወን ያለበት ነው። መጽሐፍ «...ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም እናድርግ» (ገላ 6:10) እንደሚል መልካም ሥራ ለቅዱሳን (ለክርስቲያኖች) ለሰውም ሁሉ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ መልካም ሥራ ለእግዚአብሔር ሥራ (ዮሐ 6:28-29፤ ሐዋ 13:41፤ ሮሜ 14:20) ለኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ውሏል (ዮሐ 5:16፤ ዮሐ 5:36፤ 15:24)። አማኞችም የሚያከናውኑትን መልካም ሥራ (act/ deed) (ማቴ 5:16፤ ማር 14:6፤ ሐዋ 9:36፤ ቆላ 1:10) ያመለክታል። በዚህ መጽሐፍ የቀረበው መልካም ሥራ በክርስቶስ የሚያምኑት በየግል እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን በወል ስለምታደርገው በጎ ተግባር ነው።

«ባልንጀራ ማን ነው?» (ሉቃ 10:29) የሚለውን ጥያቄ የጠየቀው የሕግ ባለሙያ ሕግን የሚያውቅ ሰው ቢሆንም ገና ባልንጀራን ትርጉም ከጌታ መማር ነበረበት። ጌታ በሉቃ 10:29-37 እንዳስተማረው፡- በወንበዴዎች እጅ ለወደቀው ሰው ባልንጀራ የሆነው ካህኑ ወይም ሌዋዊው ወይም አይሁዳዊው ሰው ሳይሆኑ፤ የራራለትና ከወደቀበት ያነሣው፤ በቁስሉ ላይ ዘይትና የወይን ጠጅ አፍስሶ ያሰረለት፤ ከገንዘቡም አውጥቶ የከፈለለት ሰው ነው። በዚያን ዘመን አይሁድና ሳምራውያን «አይተባበሩም» ነበር (ዮሐ 4:9)፤ የስግደት ቦታቸው የተለያየ ነበር (4:20)፤ በመካከላቸውም መጠላለት ነበር (ሉቃ 9:52)፤ ግን ለወደቀው ያዘነለት ሳምራዊው ነው።

እንግዲህ ባልንጀራ «ምሕረትን» የሚፈልግ በችግር ላይ የወደቀ ሰው ነው። «ምሕረት» የሚያስፈልገው ሰው መጠላለት ካለበት ወገን እንኳን ቢሆን በጌታ በማመን ዳግመኛ የተወለደ ሰው እነዚህን ግድግዳዎች ሁሉ አልፎ የሚሄድና በእግዚአብሔር ስም ለሌላው መልካም የሚያደርግ ነው። ይህ መልካም ሥራ ነው።

ለእግዚአብሔር ክብር የሚደረግ የፍቅር ርኅራኄ የዘር፤ የቋንቋ ልዩነት፤ የሀገር ድንበር አይገድበውም። ወንጌል የሚሰበከው ለሁሉም ሰው የመሆኑን ያህል መልካም ሥራም የሚደረገው በእግዚአብሔር አምላል ለተፈጠረ፤ ለተቸገረ ለማንኛውም ሰው ነው። ስለዚህ «ባልንጀራ ማን ነው?» ለሚለው ጥያቄ መልሱ የተቸገረና እርዳታ

የሚያስፈልገው ሁሉ ነው። የጌታ ቃል እንደሚል ለሚወዱን ብቻ መልካም ብናደርግ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ የለውም።

በአጠቃላይ መልካም ሥራ በሰዎች ፊት በአግባቡና እግዚአብሔርን በመፍራት መመላለስን ሁሉ የሚያጠቃልል ሆኖ በተለይ ደግሞ መልካም ሥራ በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመን የሚመነጭ ለሰዎች የሚደረግ በጎ ተግባር ወይም አገልግሎት ነው። ይህም የተራቡትን በማብላት፤ የተጠሙትን በማጠጣት፤ የታረዙትን በማልበስ፤ የታመሙትን በመንከባከብ፤ የታሰሩትን በመጠየቅ፤ ችግሮችንና ድሆችን በመርዳት፤ ለመበለቶችና ወላጆች ለሌላቸው ልጆች በመጠንቀቅና በመማገት የሚገለጽና እግዚአብሔርን የሚያከብር ሥራ ነው። ይህ «የምሕረት» አገልግሎት ነው (ሉቃ 10:37)።

መልካም ሥራ ለተቸገሩት ቸርነት በማድረግ በተግባር የሚገለጽ ሲሆን፤ እንዲሁም በሌላው ሰው ላይ «በልብ» ክፉ አለማስብንም ይጨምራል። መልካም ሥራ ተግባርንና አሳብን፤ ቃልንና ሥራን በአንድነት ያጠቃልላል። ስለሆነም መልካም ሥራ የጽድቅ ውጤት ነው፤ መቀደስ ነው።

4.2 መልካም ሥራ የጽድቅ ፍሬ ነው

ቸርነትና በጎነት በገላ 5:22 ከተጠቀሱት ዘጠኝ የመንፈስ ፍሬ መካከል ናቸው። ቸርነትና በጎነት መልካም ሥራዎች ናቸው። ስለሆነም መልካም ሥራ የመንፈስ ፍሬ ነው። «የብርሃኑ ፍሬ በበጎነትና በጽድቅ፤ በእውነትም ሁሉ ነውና ...» (ኤፌ 5:9) እንደሚል በጎነት በጌታ ብርሃን ውስጥ የሆነ ሰው የሚያፈራው የብርሃን ፍሬ ነው።

መልካም ሥራ የክርስቲያን መልካም ባሕርያት መግለጫ ነው (2ቆሮ 6:6)። ሐዋርያው ጳውሎስ በቆላ 3:12 «ርኅራኄና ቸርነትን ልበሱ» እንደሚል በጌታ በማመን የተለወጠ ሰው የሚያደርገው መልካም ተግባር ነው። ቸርነትን ማድረግ ፍቅር ያለው ሰው የሚያሳየው የፍቅር ባሕርይ ነው (1ቆሮ 13:4)። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ቸርነት፤ በጎነት፤ ርኅራኄ ተብለው የተገለጡት ቃላት ተመሳሳይና ተቀራራቢ ትርጉም አላቸው።¹²

12

- ቸርነት በእንግሊዝኛው kindness ሲሆን በዕብራይስጥ chrestotes፤ በግሪክ ደግሞ chesed ነው። ትርጉሙም፡- ደግነት፤ ለሌላው በጎ ነገር ማድረግ ወይም ሌላውን በሚያስፈልገው መርዳት ተብሎ ሊተረጎም ይችላል።
- በጎነት - በእንግሊዝኛ goodness ሲሆን በዕብራይስጥ tobah, በግሪክ agathourgeo ነው። ይህም መልካም ማድረግ የሚል ትርጉም ይኖረዋል።

ስለዚህ መልካም ሥራ በእግዚአብሔር ብርሃን ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች የሚያፈሩት የብርሃን ፍሬ ነው፤ የፍቅር መግለጫ ነው። በጎነት፣ ከእርሱ ጋር በመስማማት ለመኖር በሚወዱት ሰዎች ሕይወት ውስጥ መንፈስ ቅዱስ የሚያፈራው የመንፈስ ፍሬ ነው። «በበጎ ሥራ ሁሉ ፍሬ እያፈራችሁ» (ቆላ 1:10) እንደሚል።

ሰው የሚጸድቀው ቃሉ እንደሚል በእምነት ብቻ ነው። እምነት ያለ ሥራ ደግሞ እምነትነቱ ያልተገለጠ ያደርገዋል። ሐዋርያው ያዕቆብ እንደጻፈው «ወንድሞቼ ሆይ እምነት አለኝ የሚል ሥራ ግን የሌለው ሰው ቢኖር ምን ይጠቅመዋል? እምነቱስ ሊያድነው ይችላል?» (ያዕ 2:14)። እምነት አለኝ የሚል እምነቱ ግን የጽድቅ ፍሬ ካላፈራ እምነቱን መግለጽ አይችልም። በኃጢአቱ የተጸጸተና ንስሐ የገባ ሰው ንስሐ እንደገባ በእርግጥ የሚታወቀው የንስሐ ፍሬ የሆነውን የተለወጠ ሕይወት፣ ክርስቶስን የመምሰል ሕይወት ሲኖር እንደሆነ ሁሉ በክርስቶስ ያመነ ሰው ከተለወጠ ከሕይወቱ የሚወጣ ፍሬን ወይም መልካም ሥራን ያፈራል።

እግዚአብሔር ሰውን ሁሉ ይወድዳል። እግዚአብሔር መልካምነቱን እርሱን ለሚያመልኩት እንዲሁም እርሱን «የለም» ብለው ለሚክዱት ሁሉ ይልካል። የራሱን ፀሐይና የራሱን ዝናብ ለልጆቹ ብቻ ሳይሆን ለክፉዎችም ይሰጣል። ጌታ ኢየሱስ «እኔ ግን እላችኋለሁ በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ወደዱ፤ የሚረግሙአችሁንም መርቁ፤ ለሚጠሉአችሁም መልካም አድርጉ፤ ስለሚያሳድዱአችሁም ጸልዩ፤ እርሱ በክፉዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን ያወጣልና፤ በጸድቃንና በኃጢአተኞችም ላይ ዝናቡን ያዘንባልና» (ማቴ 5:44) ብሎ አስተምሯል።

እግዚአብሔር መልካምነቱን ለሰዎች ሁሉ የሚያደርገው ከሰው ልጆች ምስጋናን በመፈለግ አይደለም። ቸርነት የእግዚአብሔር የእርሱነቱ ባሕርይ ስለሆነ ነው። ስለዚህ የሰማዩ አባታችን ልጆች የሆኑ ሁሉ የእርሱ ባሕርይ ሊኖራቸው ይገባል። ጠላቶችን መወገድና ለእነርሱም መልካም ማድረግ የእግዚአብሔር ባሕርይ ተከፋይ መሆኑና እርሱን

በመምሰል ወደሚገኝ ፍጹምነት ማድግ ነው (5:48)። ይህ ደግሞ የጽድቅ ፍሬ ነው።

4.3 «ለድሀ የሚራራ እግዚአብሔርን ያከብራል»

ሰው እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በቃል ኪዳን መሠረት ቢኖር በምድር ላይ ድሆች ባልኖሩም ነበር። ይህ እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠው የተስፋ ቃል ነው፤ እንዲህ ሲል፡- «አምላክህ እግዚአብሔር ትወርሳት ዘንድ ርስት አድርጎ በሰጠህ ምድር ላይ እግዚአብሔር በእውነት ይባርክሃልና አንተ የአምላክህን የእግዚአብሔርን ቃል ፈጽመህ ብትሰማ፤ ታደርጋትም ዘንድ ዛሬ የማዝዝህን ይህችን ትእዛዝ ሁሉ ብትጠብቅ በመካከልህ ድሀ አይኖርም» (ዘፃ 15:4-5)። ነገር ግን ሰው በኃጢአት ምክንያት የራሱን የሚፈልግ በመሆኑና በቃል ኪዳን ባለመኖሩ «ድሆች ከምድሪቱ ላይ አያልቁም» (ዘፃ 15:11) ተብሏል። እንዲሁም ጌታ ኢየሱስ «ድሆች ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና» (ማቴ 26:11) በማለት ተናግሯል።

እግዚአብሔር ሁል ጊዜ ለድሆች ያስባል፤ ይራራላቸዋል። ስለዚህም የጌታ ቃል፡- «ድሀን የሚያስጨንቅ ፈጣሪውን ይሰድባል፤ ለድሀ ምሕረትን የሚያደርግ ግን ያከብረዋል» (ምሳ 14:31)¹³ ይላል። ለድሀ የማይራራና ድሀን የሚያስጨንቅ አምላኩን መሳደብ የሚሆንበት ምክንያት እግዚአብሔር የድሀና የሀብታም ፈጣሪ በመሆኑ ነው። «ባለጠጋና ድሀ ተገናኙ እግዚአብሔር የሁላቸውም ፈጣሪ ነው» (ምሳ 22:2) እንደሚል ሁሉንም እግዚአብሔር በአምሳሉ ፈጠራቸው፤ ሁሉም እግዚአብሔርን ይመስላሉ። ለድሀ የሚሰጥ ለእግዚአብሔር እንደ ሰጠ ነው። «እውነት እላችኋለሁ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት» ይላቸዋል (ማቴ 25:40)።

እግዚአብሔር የማንም ባለ ዕዳ አይሆንም። ሰው ለድሀ የሰጠውን እግዚአብሔር በመረጠው መንገድ እግዚአብሔር መልሶ ይከፍለዋል። «ለድሀ ቸርነትን የሚያደርግ ለእግዚአብሔር ያበድራል፤ በጎነቱንም መልሶ ይከፍለዋል» (ምሳ 19:17)።

«ከመሥዋዕት ይልቅ እግዚአብሔርን ማወቅ እወድዳለሁና» (ሆሴ 6:6) የሚል እግዚአብሔር እንዲሁ «እግዚአብሔር ከአንተ ዘንድ የሚሻው ምንድን ነው? ፍርድን ታደርግ ዘንድ፤ ምሕረትንም ትወድድ ዘንድ፤

• ርኅራኄ ደግሞ በእንግሊዝኛ compassion ወይም merciful ማለት ሲሆን በዕብራይስጥ raham በግሪክ oiktimos ነው። ይህም ፍቅርን በተግባር መተርጎም፣ ለሌላው የመራራትንና ምሕረት የማድረግን ፍቺ ይይዛል።

በሉቃ 6:32-36 እንደምንመለከተው ርኅራኄ ወይም ምሕረት የእግዚአብሔር ባሕርይ ሲሆን፤ የተገለጸው ለድሆች መልካምን ከማድረግ ጋር ነው። በወንበዶዎች እጅ ለወደቀው ሰው በቁስሉ ላይ ዘይትና የወይን ጠጅ ያፈሰሰለት «ምሕረት አደረገለት» ተብሏል (ሉቃ 10:37)።

¹³ በአዲሱ መደበኛ ትርጉም - «ድሆችን የሚያስጨንቅ ፈጣሪያቸውን ይንቃል፤ ለተቸገሩ የሚራራ ሁሉ ግን አምላክን ያከብራል» ይላል።

ከአምላክህ ጋር በትሕትና ትሄድ ዘንድ አይደለምን?» (ሚክ 6:8) ይላል። እግዚአብሔር ለድሆችና ለሰው ሁሉ መልካም ነው።

ፍርድ የሚጎድለው ከማንም ሰው ይልቅ በድሆች ላይ ነው። እግዚአብሔር ለሌላቸውና ለደካሞች ያዝናል፤ ያስብላቸዋል። ወላጆች ለሌላቸው ልጆችና ለመበለቶች መጠንቀቅ እግዚአብሔርን ደስ ያስኝዋል። ቃሉ እንደሚል፡- «እውነተኛውን ፍርድ ፍረዱ ቸርነትንና ምሕረትን ሁላችሁ ለወንድሞቻችሁ አድርጉ፤ መበለቲቱንና ድህ አደጉን፤ መጸተኛውንና ቸግረኛውን አትበድሉ፤ ከእናንተም ማንም በወንድሙ ላይ ክፉውን በልቡ አያስብ» (ዘካ 7:9-10)።

እግዚአብሔርን ማወቅ ከሚገለጥበት መንገድ አንዱ ቸግረኞችን በመርዳት ነው። በደቀ መዛሙርት ዘንድ ለድሆች መስጠት የታወቀ ነገር ነው (ዮሐ 13:29)። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን አድርጓል (ሐዋ 24:17)።

በመጽሐፍ ቅዱስ፡- ከመልካም ሥራ ጋር በተያያዘ መንገድ «ባልንጀራ» የሚለው ቃል አጉልቶ የሚያሳየው ለተደረገላቸው ልግስና ወሮታ እንዲመልሱ የማይጠበቁ ሰዎችን ነው። እነዚህም ድሆች የሆኑ ወይም ከአቅማቸው በላይ በሆነ ቸግር ውስጥ የወደቁ ሰዎች ናቸው። ወሮታን ወይም ምስጋናን በመጠባበቅ ለድህ መስጠት በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ አያስገኝም። እንጀራን ለተራብ መቀረስና ድሆችን ማስብ እግዚአብሔር ጸምን እንዲቀበል፤ ጸሎትን እንዲሰማ ክብሩንም እንዲገልጥ ምክንያት ይሆናል።

ለሠራተኛ ደመወዙን ያለ ማጉላላት በወቅቱ መክፈል የእግዚአብሔር ትእዛዝ ነው። ያለዚያ እንደ ኃጢአት ይቆጠራል። ሠራተኛው ከሚያምኑት ወገን (እስራኤላዊ) ወይም ከማያምኑት ወገን ቢሆን ለሁሉም ደምወዛቸውን በወቅቱ መክፈል ይገባል። ይህ ሳይሆን ቢቀርና ሠራተኛው ወደ እግዚአብሔር «ይግባኝ» ብሎ ቢጮህ እግዚአብሔር የድህውን ጩኸት ይሰማል።

ድህና ቸግረኛ የሆነውን ምንደኛ፤ ከወንድሞችህ ወይም በምድርህ በአገርህ ደጅ ውስጥ ከሚቀመጡት መጸተኞች ቢሆን፤ አታስጨንቀው። ድህ ነውና፤ ነፍሱም ጠንክራ ትፈልገዋለችና ወደ እግዚአብሔር እንዳይጮኽብህ ኃጢአትም እንዳይሆንብህ ደመወዙን ፀሐይ ሳይገባ በቀኑ ስጠው (ዘጸ 24:14-15)።

እነዚህ መልካም ሥራዎች ድሆችን ከእግዚአብሔር በሆነ ፍቅር ከመውደድ ይመነጫሉ። ለድሆች የሚደረግ መልካም ሥራ በሦስት መንገድ ሊሆን ይችላል።

- የመጀመሪያው በሚያስፈልጋቸው በመሠረታዊ ፍላጎታቸው መርዳት፤
- ሁለተኛው ድሆችን ባለ መጨቆን፤ ባለ ማስጨነቅና በቅን በመፍረድ ሲሆን፤
- ሦስተኛው ፍርድ ሲጎድልና ሚዛን ሲንሸራተት ስለ ድሆች በመቆም ነው።

4.4 መልካም ሥራ የክርስቶስን ፍቅር ይገልጻል

ጌታ ኢየሱስ ለታመሙት ይራራላቸውና ይፈውሳቸው ነበር። «ወጥቶም ብዙ ሕዝብ አየና አዘነላቸው፤ ድውዮቻቸውንም ፈወሰ» (ማቴ 14:14)። ለተራቡት ስለሚያዝንላቸው ይመግባቸዋል። «ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱን ጠርቶ ሕዝቡ ከእኔ ጋር እስካሁን ሦስት ቀን ውለዋልና የሚበሉት ስለሌላቸው አዝንላቸዋለሁ። በመንገድም እንዳይዘሉ ጠማቸውን ላሰናብታቸው አልወድም አላቸው» ማቴ 15:32። እንዲሁም በማቴ 20:34 እንደምናየው «ኢየሱስም አዘነላቸውና ዓይኖቻቸውን ዳሰሰ ወዲያውም አየና ተከተሉት»። እንዲህ ዓይነቱ የርገራኔ አገልግሎት ለተራቡት ምግብን፤ ለበሽተኞች ፈውስን ከመስጠት አልፎ ለነፍሳቸው መዳን ምክንያት ይሆናል። የሚፈውሱት ሁሉ ወደ ደኅንነት ላይመጡ ይችላሉ። ሆኖም በፍቅር የተደረገ አገልግሎት ወደ ደኅንነት ለመምጣት ምክንያት የሚሆንላቸው ብዙ ናቸው።

ድንቅና ተአምራት የእግዚአብሔርን ኃይልነት የሚገልጹ መለኮታዊ ሥራዎች ናቸው። እግዚአብሔር የቃሉን ሕያውነት በተአምራት ያጸናል። ጌታ ኢየሱስ የተናገረውን ቃል በድንቅና በተአምራት ያጸና ነበር። የጸጋ ስጦታዎች ሁሉ በፍቅር ሲሠሩ ለአገልጋዩ ደስታ፤ ለእግዚአብሔር ክብር ይሆናሉ።

ኢየሱስ ሕዝቡ መሪና አስተማሪ ሲያጡ ያዝንላቸዋል። «ኢየሱስም ወጥቶ ብዙ ሕዝብ አየና እረኛ እንደሌላቸው በጎች ስለ ነበሩ አዘነላቸው፤ ብዙም ነገር ያስተምራቸው ጀመር» (ማር 6:34)። ጌታ ኢየሱስ ሕዝቡ መሪና አስተማሪ ሲያጡ፤ እንዲሁም ሲራቡ

ያዝገላቸዋል (8:2)፤ ያስተማራቸውንም በልተው እስኪጠግቡ ድረስ ይመግባቸዋል (ማር 6:35-44)።

እንግዲህ የጌታ ኢየሱስ አገልግሎት የሚያገለግላቸውን በመውደድና ለእነርሱም ከመራራት የተነሣ የሚደረግ የርገራጌ አገልግሎት ነበር። ወንጌልን ማስተማርም ሆነ የተራቡትን መመገብ ሁሉም ጌታ ኢየሱስ ለሰው ያለውን ፍቅርና ርገራጌ ያሳያል።

ቤተ ክርስቲያን ለታመመ፣ ለተቸገረ፣ ለተራባ ሰው የምሕረት አገልግሎት ስትፈጽም የእግዚአብሔርን መልካምነት ትገልጻለች። መልካም ሥራ በእግዚአብሔር ፊት የከበረ የሚሆነው ለተቸገሩት በመራራት የተደረገ ሲሆን ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን የተራቡትን የምትመግበው፣ የተቸገሩትን የምትረዳው የዚህ ጌታ አካል በመሆን የእርሱን ባሕርይ የምትገልጽ ስለሆነች ነው።

መልካም ሥራን በሚመለከት ቤተ ክርስቲያንን ከሌሎች ሰብዓዊ ድርጅቶች የተለየች የሚያደርጋት ሕያው የክርስቶስ አካል በመሆኗ፣ ሁሉን ለእግዚአብሔር ክብር ማድረግና የምታከናውነውንም መልካም ሥራ የምትፈጽምበት መንገድ ንጹሕ፣ የክርስቶስን ፍቅር የሚያሳይና «የጽድቅ» መንገድ መሆኑ ነው። ስለሆነም መልካም ሥራዎች ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ቃልና ለእርሱም ክብር በሚሆን መንገድ መከናወን አለባቸው።

4.5 ከእግዚአብሔር የሆነ በረከት

የገንዘብ ድህ መሆን በሰው ዘንድ የሚመረጥ ምርጫ አይደለም። ከእግዚአብሔር ያልሆነ ባለጠግነት ደግሞ መጉምጀት ብቻ ነው። መጉምጀት ደግሞ ጣዖትን ማምለክ፣ እግዚአብሔርን ያለ መታዘዝ ምልክት ነው (ቆላ 3:5-6)።

እግዚአብሔር እንደ ባለጠግነቱ መጠን አማኙን ሁሉ በሰማያዊ በረከት ይባርካል። ይህም ከሁሉ አስቀድሞ የዘላለም ሕይወት ነው። እውነተኛ ብልጽግና በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚገኝ መዳን ነው። የነፍስ ደኅንነት የዘላለም ሀብት ነው። ብልና ዝገት የማይበላው፣ የማይበሰብስ የማያረጅ፣ «ምንዛሬውም የማያሽቆለቁል»፣ የማይሰረቅ ሀብት ነው።

ቤተ ክርስቲያን ባለ ጠጋ የምትሆነው በክርስቶስ ነው። «የክርስቶስ ባለጠግነት» (ኤፌ 3:8) ወንጌልን መስበክ ነው። ወንጌል ደግሞ

የሚሰሙትን እና የሚቀበሉትን ሁሉ በሰማያዊ በረከት ያበለጽጋል። በምድራዊ ነገር ምንም የሌለው እንኳን ቢሆን በሰማያዊ በረከት ግን የተባረከ ነው (1ቆሮ 1:5-6፤ 1ቆሮ 3:21-22)።

ክብር ያለው፣ ባለጠግነት የሚገኘው በኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይህም ደግሞ በእርሱ የሚያምኑት ቅዱሳን የሚያገኙት የዘላለም ርስት ነው (ኤፌ 1:18-19)። ለዚህ ርስት የተስፋው መያዣ ወይም ቅድሚያ ክፍያ መንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶናል። (1:14)

በረከት በኑሮ ላይ ትርጉም የሚኖረው በተገኘው ሀብት ብዛት ብቻ አይደለም። በረከት ለእውነተኛ ደስታና ለምስጋና ምክንያት ሲሆንም ነው። ይህ ደግሞ የሚገኘው እግዚአብሔርን በመፍራት ነው። «እግዚአብሔርን ከመፍራት ጋር ያለ ጥቂት ነገር ሁከት ካለበት ከብዙ መዝገብ ይሻላል» (ምሳ 15:16)።

ሰይጣን ሀብትን ሊሰጥ ይችላል። በማቴ 4:8-9 እንደ ተጻፈው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን «ዲያቢሎስ እጅግ ረጅም ወደ ሆነ ተራራ ወሰደው፥ የዓለምንም መንግሥታት ሁሉ ክብራቸውንም አሳይቶ፡- ወድቀህ ብትሰግድልኝ ይህን ሁሉ እሰጥሃለሁ አለው» ይላል። ሰይጣን ወድቆ ለሚሰግድለት ወይም የእርሱን መንገድ ለሚከተል ሀብትን የመስጠት አቅም አለው። እግዚአብሔር የሚሰጠው በረከት ግን መንገዱ ንጹሕ የሆነ ቢመረመር ምንም የማያሳፍር ነው።

ከእግዚአብሔር የሆነ በረከት በአመጸ መንገድ ያልተከማቸ ሀብት፣ በቅሚያና በዝርፊያ ያልተገኘ ነው። የእግዚአብሔር ቃል «በክንፈሩ ከሚወሰልት ሰነፍ ይልቅ፣ ያለ ነውር የሚሄድ ድህ ይሻላል» (ምሳ 19:1)፤ እንዲሁም «በጠማማ መንገድ ከሚሄድ ባለጠጋ ያለ ነውር የሚሄድ ድህ ይሻላል» (ምሳ 28:6) ይላልና።

በረከት ከተፈቀደለት በላይ ባለመውሰድ፣¹⁴ ወይም በሥራው ባሕርይ ምክንያት በእጁ ከሚያልፈው ገንዘብ ባለ መስረት፣ ሥልጣንን ተጠቅሞ በኃይል ባለ መንጠቅ ሲገኝ ነው። ወታደሮች ምን እናድርግ ብለው በጠየቁት ጊዜ መጥምቁ የሐንስ «ከሚገባችሁ በላይ አትውሰዱ» አላቸው። አስፈራርተውና ኃይልን ተጠቅመው ከተመደባቸው በላይ እንዳይዘርፉ ነው።

እግዚአብሔር በመልካምነቱ የሰጠውን በረከት ሳይሆን በማጎረምረምና በመንዝገዝ የተቀበሉት ሀብት የተቀበሉበት ልብ እግዚአብሔርን

¹⁴ መሰና

በማክበር በእርሱ ሰጭነት ላይ በማረፍና በመታመን ሳይሆን ሊቀር ሀብቱ ቢኖርም ለበረከት ላይሆን ይችላል። ለነፍስ ክላትን የሚያመጣ ይሆናል። «ገና በጥርሳቸው ሳለ» (ዘኁ11:33) እንደሚል ለጤንነትና ለደስታ የማይሆን ሀብት ነው።

በረከት ድሆችን በማሰብ ይገኛል። «የእርሻህን መክር ባጨድህ ጊዜ ነዶም ረስተህ በእርሻህ ብታስቀር ትወስደው ዘንድ አትመለስ፤ አምላክህ እግዚአብሔር በእጅህ ሥራ ሁሉ እንዲባርክህ ለመጸተኛና ለድህ አደግ ለመበለትም ተወው» (ዘዳ 24:19) ተብሏል።

እግዚአብሔር ሕዝቡን በጤንነት፣ በሰላም፣ በሀብት ይባርካል። «በአሁኑ ዘመን ባለ ጠጎች የሆኑት የትዕቢትን ነገር እንዳያስቡ ደስም እንዲለን ሁሉን አትርፎ በሚሰጠን በሕያው እግዚአብሔር እንጂ በሚያልፍ ባለ ጠግነት ተስፋ እንዳያደርጉ እዘዛቸው» (1ጢሞ 6:17-18) እንደሚል እግዚአብሔር ለሕዝቡ ሀብት ሲሰጥ የተቀበለው በአግባቡ ተጠቅሞ ደስ እንዲሰኝበት ነው። ተቀባዩ ከዚህም ያለፈ ኃላፊነት አለበት። በሀብቱ መልካም ሥራ መሥራት፣ ችግረኞችን መርዳት። ስለሆነም እግዚአብሔር ገንዘብን የሚሰጥበት ምክንያት ደስ እንዲለን፣ መልካም እንድናደርግበት፣ ለመርዳትና ለማካፈል ነው። ከዚህም የተነሣ በመልካም ሥራ ባለ ጠጎች እንድንሆን ነው።

ባለ ጠግነት እንደ እግዚአብሔር ቃል ካልተያዘ በስተቀር ባለጠግነት ሕይወትን ለማዳከምና ለማጫጫት የሚተናነቅ ጠላት ስለሆነ፣ «የዚህም ዓለም አሳብና የባለጠግነት ማታለል የሌላውም ነገር ምኞት ገብተው ቃሉን ያንቃሉ፥ የማያፈራም ይሆናል» (ማር 4:19) ወደ ተባለው ደረጃ ያደርሳል። ሁል ጊዜ ሰው በእግዚአብሔር ዘንድ ሀብቱን ሁሉ እንኳ ሽጦ ለድህ መስጠት ካለበት የተዘጋጀ ልብ ሊኖረው ይገባል። ባለጠግነት ጭንቅ ነውና (ሉቃ 18:24-25፤ ማር 10:29-33)።

እግዚአብሔርን በማመስገን የሚደረግ ልግስና ይባረካል። የተራቡትንም ያጠግባል (ማር 8:6-9)። መስጠት ሰጪውን ይጠቅማል። «ይህን እላለሁ፡- በጥቂቱ የሚዘራ በጥቂቱ ደግሞ ያጭዳል በበረከትም የሚዘራ በበረከት ደግሞ ያጭዳል። እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳልና እያንዳንዱ በልቡ እንዳስበ ይስጥ በኃዘን ወይም በግድ አይደለም» (2ቆሮ 9:6-7)። መስጠት እግዚአብሔርን ለማመስገን ምክንያት ይሆናል (ዓ:11-12)፤ ለምስጋናና ለበለጠ መልካም ሥራ ያነሣሃል (ዓ:2)። «የማይነገር ስጦታ» ወይም እጅግ የከበረ ስጦታ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን ለሰጠን እግዚአብሔር (ዓ:15) የምስጋና ምላሽ የምንሰጥበት ነው። በረከት አስቀድሞ በመስጠት ይመጣል (2ቆሮ 9:6፤ ሉቃ 6:38)።

በረከት እግዚአብሔርን በሀብታችን ስናከብር ነው። በምሳ 3:9-10 «እግዚአብሔርን ከሀብትህ አክብር ከፍሬህም ሁሉ በኩራት» ይላል። (እንዲሁም ዘዳ 28:8-12)። የእግዚአብሔር ቃል፣ አሥራትን በሙሉ ወደ ኅተራ አለማስገባት እግዚአብሔርን መስረቅ እንደሆነ ያስተምራል (ሚል 3:9-12)። ለእግዚአብሔር የቀደሰውን ለእግዚአብሔር የሚያመጣ ሰው የእግዚአብሔርን ታማኝነት በመባረኩ ያየዋል። የእጁን ሥራም ይባርክላታል (ዘዳ 14:29)።

ስለ ገንዘብ መጉምጀት ወጥመድን ያመጣል። ጌታ ሲያስተምር «የሰው ሕይወት በገንዘብ ብዛት¹⁵ አይደለምና ተጠንቀቂ፣ ከመጉምጀትም ሁሉ ተጠበቁ» (ሉቃ 12:15) እንዳለ ስለ ገንዘብ መጉምጀት እንደ ሥጋ መጉምጀት እንዳይሆን እግዚአብሔር ለሕዝቡ ለየዕለቱ የሚሆን መናን ይሰጣል፤ ወተትና ማር ወደምታፈሰው ምድርም ያስገባል። ሰው በዚህ ረገድ ከስጋብግብነት ራሱን ለነፍሱ ጠባቂ ማቆም አለበት። «ለራሱ ገንዘብ የሚያከማች፣ በእግዚአብሔር ዘንድም ባለ ጠጋ ያልሆነ እንዲህ ነው» (ሉቃ 12:21)። የመኖሩ ዓላማ ገንዘብ ማከማቸት የሆነና ለነፍሱ ዕረፍትን በገንዘብ ለማግኘት ለሚጥር ደስታውንም በገንዘብ ብዛት ለሚያደርግ ከእግዚአብሔር «ተደብቆ» ለመኖር እንደሚፈልግ ለነፍሱ ሰው ነው። ደስታው የተመሠረተው በጉተራው መጨመርና መሙላት ላይ የሆነ ሰው ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ «ድሆች ስንሆን ብዙዎችን ባለጠጎች እናደርጋለን፤ አንዳች የሌለን ስንሆን ሁሉ የእኛ ነው» (2ቆሮ 6:10) ይላል። ሰው ባለው ነገር ይበቃኛል ይል ዘንድ ቃሉ ያስተምራል። ምንም ይሁን ምን በአንድ ወቅት/ ጊዜ ለአንድ አማኝ ያለው ነገር ከእግዚአብሔር የተሰጠው ነገር ስለሆነ የተሰጠው ነገር ደግሞ ከሰጪው ልዚያ ሰው፣ ለዚያን ጊዜ የተመደበለት (የተለቀቀለት) ስለሆነ «ኑሮዬ ይበቃኛል» የሚል እግዚአብሔርን በመምሰል የሚያድግ ሰው ነው (1ጢሞ 6:6)።

እንደ ሌላው መንፈሳዊ ትምህርት ሁሉ አማኙ «ኑሮዬ ይበቃኛል» የሚለውን እየተማረና እየኖረበት ሊሄድ ይጠበቅበታል። «ያላችሁ ይብቃችሁ» «... ከቶም አልተውህም» ይላልና (ዕብ 3:5)። ያለኝ ይበቃኛል የሚል ሰው በባልንጀራው የማይቀና ወይንም የባልንጀራው የሆነውን የማይመኝ ጭምር ነው (ዘጸ 20:17)።

እግዚአብሔር እንደ ባለ ጠግነቱ መጠን እንደ ወደደን በምድራዊ በረከትም ይባርካል (ፊል 4:19)። እግዚአብሔር ከባረካቸው ውስጥ ጥቂቶቹን እንመልከት።

¹⁵ በተለምዶ «ገንዘብ ካለ በሰማይ መንገድ አለ» በሚል ገንዘብ ያለው ሰው ምጽዋት ስለሚሰጥ ይጸድቃል የሚል ተርጉም ካለው አባባል፣ ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የሚቃረንና የሚያታልልም ነው።

- «አብራምም በከብት በብርና በወርቅ እጅግ በለጠገ» (ዘፍ 13:2) «አገነነውም»፤ (24:35)።
- እግዚአብሔር ይስሐቅን በድርቅ ዘመን አበለጸገው። «በዚያች ዓመትም መቶ እጥፍ አገኘ፤ እግዚአብሔርም ባረከው። ባለ ጣጋ ሰውም ሆነ» (ዘፍ 26:12-14)።
- «ለኢዮሣፍጥም ብዙ ብልጥግናና ክብር ነበረው» (2ዜና 18:1)።
- የኢየሱስ ደቀ መዝሙር የነበረው የአርማትያዊው ዮሴፍ «ባለ ጣጋ ሰው» ነበር (ማቴ 27:57)።
- ክርስቲያን ባለጠጎችም እንደ ነበሩ በ1ጢሞ 6:17 እንገነዘባለን።

ሀብት ያላቸው ሰዎች ሊያደርጉት የሚገባው ጥንቃቄና ማስተዋል፡-

- ገንዘብን መውደድ ከእምነት ያሳስታል/ያርቃል፤ 1ጢሞ 6:10።
- «ገንዘብን የማይወድ» (1ጢሞ 3:3) ለቤተ ክርስቲያን አገልጋይነት (መሪነት) አንዱ መለኪያ ነው።
- «የሚመጣውን ዘመን በገንዘቤ ኃይል አልፈዋለሁ» ብሎ ትምክህቱን በገንዘቡ ያደረገ ገንዘብን እንዳመለከ ነው። ገንዘብን መውደድ ወይም «ስለ ገንዘብ መመካት» በዓለም ያለ ባሕርይ ነው (1ዮሐ 2:15-17)።
- ገንዘብ ወንድምን በሚያስፈልገው ለመርዳት ካልዋለ የገንዘብ ብዛት ትዕቢትን ይጋብዛል (1ጢሞ 6:17)። «የዚህ ዓለም ገንዘብ ያለው፣ ወንድሙ የሚያስፈልገውን ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል? ልጆቹ ሆይ፤ በሥራና በእውነት እንጂ በቃልና በአንደበት አንዋደድ» (1ዮሐ 3:17-18) እንደሚል ገንዘብ የሚሰጠን የተቸገረ ወንድምን ለመርዳትም ነው።
- «አካሄዳችሁ ገንዘብን ያለ መውደድ ይሁን» (ዕብ 13:5)። «ብርን የሚወድድ ሰው ብርን አይጠግብም፤ ባለ ጠግነትንም የሚወድድ ትርፋን አይጠግብም፤ ይህ ደግሞ ከንቱ ነው» (መክ 5:10)። በጽድቅ መንገድ ሀብትን ያገኘ ሰው፤ እግዚአብሔር እንደ

ቸርነቱ ብዛት ያበለጠገው የድካሙንም ፍሬ የባረከለት ሰው ከእግዚአብሔር በረከትን የተቀበለ ሰው ነው። ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው። «እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ባለ ጠግነትንና ሀብትን መስጠቱ ከእርስዎም ይበላና እድል ፈንታውን ይወስድ ዘንድ፤ በድካሙም ደስ ይለው ዘንድ ማሠልጠኑ ይህ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው» (መክ 5:19)።

4.6 እየሠሩ የገዛ እንጀራን መብላት

እያንዳንዱ ሰው ለሌላው የሚያካፍለው እንዲኖረው እየሠራ ሊኖር (ኤፌ 4:28፤ 1ጢሞ 6:19) መሥራትንም ሊወደድ ይገባዋል (2ተሰ 3:10)። ሥራን መሥራት የራስን ምግብ ለማግኘት (ምሳ 28:19)፤ በሰው ላይ ላለመክበድ (1ተሰ 2:9)፤ ሰውን ለመጥቀም (ኤፌ 4:28)፤ ይረዳል እና ለመሥራት ደግሞ ጤንነትን፤ እውቀትንና ችሎታን ለሚሰጠው ለእግዚአብሔር ክብር እንዲሆን ነው።

ስለዚህ ክርስቲያኖች ሁሉ ከጨለማ ሥራ ወይም ከኃጢአት ጋር ሳይተባበሩና ሥራን ሳይንቁ በትጋት መሥራት ይገባቸዋል። የእግዚአብሔር ሰዎች በተለየዬ የእጅ ሙያ (ዘጸ 31:1-15)፤ በግብርና (1ሳሙ 11:5)፤ በእረኝነት (መዝ 78:70-72)፤ በድንኳን ሰፊነት (1ቆሮ 9:3-18፤ 2ተሰ 3:7-9)፤ በንግድ (ሐዋ 16:14) ይሠሩ ነበርና።

ጠቢቡ ሰሎሞን ሥራ የማይወድድ ሰነፍ ሰው ራሱን በራሱ እንደሚያጠፋ፤ እንደሚገባ ሲናገር «ሰነፍ እጆቹን ኮርትሞ ይቀመጣል፤ የገዛ ሥጋውንም ይበላል» (መክ 4:5) ይላል። እንዲሁም «ተግባር በመፍታት ጣራው ይዘብጣል፤ በእጅም መታከት ቤት ያፈስሳል» (መክ 10:18)። በተጨማሪም «የሰነፍን እርሻ አረም ይውጠዋል» (ምሳ 24:30-34)። እጁን አጣጥፎ ለሚቀመጥ «ድህነት እንደ ወንበዴ» ይመጣበታል (ምሳ 24:34)።

የጌታ መምጫ በደጅ ነው፤ በቅርብም ይመለሳል። የጌታን መምጣት የሚጠባበቅ ግን ሥራ ፊት አይሆንም። ራሱን ለጌታ ዳግመኛ መምጣት እያዘጋጀና በቅድስና እየኖረ በፊቱ ወዝ የዕለት እንጀራውን ይበላል። የጌታን መመለስ መጠባበቅ ሥራን አያስተውም ወይም ሥራ ፊት አያደርግም። ሐዋርያው ጳውሎስ ለተሰሎንቄ ቤተ ክርስቲያን እንዳዘዘው (2ተሰ 3:10-12)። እንዲህ ብሎ፡-

ደግሞ ከእናንተ ጋር ሳለን፡- ሊሠራ የማይወድ እይብላ ብለን አዘናችሁ ነበርና። ሥራ ከቶ ሳይሠሩ፤ በሰው ነገር እየገቡ፤ ያለ ሥርዓት ከእናንተ

ዘንድ ስለሚሄዱ ስለ አንዳንዶች ሰምተናልና። እንደነዚህ ያሉትንም በጸጥታ እየሠሩ የገዛ እንጀራቸውን ይበሉ ዘንድ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እናዛቸዋለን፤ እንመክራቸውማለን። እናንተ ግን፤ ወንድሞች ሆይ መልካምን ሥራ ለመሥራት አትታክቱ።

ሐዋርያው ጳውሎስ ስንፍናን አይቶ ነበር። በተሰሎንቄ ሰዎች መካከል ሥራ ሳይሠሩ እንዲሁ ሌሎች በሠሩት ለመኖር የሚፈልጉ ሰዎች ነበሩ። ይህ ያለ ሥርዓት መመላለስ ወይም (ሥርዓት የለሽነት) ነው።

«ሊሠራ የማይወድ አይብላ» የሚለውን እናስተውል። ሰው በተለያየ ምክንያት ሥራ ሳይኖረው ይችላል። በጤንነት፤ ሥራ በማጣት ምክንያት ሥራ ሳይኖረው ይችላል። ሥራ ካልሠራ እንጀራ መብላት የለበትም ማለት ግን አይደለም። «ሊሠራ የማይወድ» ሲል ሥራ እያለ፤ ሥራ ማግኘት ሲችል፤ በስንፍና ምክንያት ሊሠራ የማይወድ ሰው አይብላ ነው የሚለው። ክርስቲያን ሥራ ፈት ሊሆን አይገባም። ሥራ የሚፈታን ሰው ማሳፈር፤ መምከርና መገሠጽ ይገባል። ሥራ ፈት ክርስቲያን ግን አሁንም ቢሆን ወንድም ነው እንጂ ጠላት አይደለም (3:14-15)። ክርስቲያን በመልካም አኗኗሩና በትጉህ ሠራተኛ ነቱ ለሌሎች ሁሉ መልካም ምላሌነቱን ማሳየት ይጠበቅበታል።

የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ከቤተ ክርስቲያን (ከወንጌል) በሚያገኙት ሊኖሩ መብት ያላቸው ቢሆንም የሐዋርያው ጳውሎስ አኗኗር ምሳሌ ሊሆን ይችላል። አዎ ወታደር በገዛ ገንዘቡ አያገለግልም ይሆናል፤ ሐዋርያው ጳውሎስ ግን ለጌታ ካለው ፍቅር የተነሣ በገዛ ገንዘቡ ወንጌልን ሰብኳል፤ መንጋ እየጠበቀ ከመንጋው ግን ወተትን አልጠጣም። ወንጌልን ያለ ደመወዝ ሰብክክል (2ቆሮ 11:7-11)። እንዲሁም ጳውሎስ «ወንድሞች ሆይ ድካማችንና ጥረታችን ትዝ ይላችኋልና ከእናንተ በአንዱ ስንኳ እንዳንከብድበት ሌሊትና ቀን እየሠራን፤ የእግዚአብሔርን ወንጌል ለእናንተ ሰበክን» (1ተሰ 2:9) እንዳለው በሌላው ላለመክበድ የራስን መብት እስከ መተው ደርሷል (ሐዋ 20:34)።

ሐዋርያው ጳውሎስ ከአብያተ ክርስቲያናት ስጦታን የተቀበለበት ጊዜ መኖሩ ግልጽ ነው (ፊል 4:18)። ግን ደግሞ ለመኖርያው ሌት ተቀን በመትጋት ድንኳንም ሰፍቷል። የተሰሎንቄ ሰዎችንም «ወንድሞች ሆይ፤ ከፊት ይልቅ ልትበዙ በጸጥታም ትኖሩ ዘንድ ልትቀኑ፤ የራሳችሁንም ጉዳይ ልትጠነቀቁ፤ እንዳዘዝናችሁም፤ በውጭ ባሉት ዘንድ በአገባብ እንድትመላለሱ፤ አንዳችም እንዳያስፈልጋችሁ በእጃችሁ ልትሠሩ እንለምናችኋለን» (1ተሰ 4:11-12) ይላቸዋል።

የሚያስፈልጋቸውን በእጃቸው ሠርተው እንዲያገኙ ይመክራቸዋል። ይህ ጸጥ ያለና ሥርዓት ያለው ኑሮ የመኖር አንዱ ክፍል ነው።

ስለዚህ «ያለ ሥርዓት የሚሄዱን ገሥጽአቸው» (1ተሰ 5:14) የሚል ሊሠራ የማይወድ ሰው ያለ ሥርዓት የሚሄድ ስለሆነ መገሠጽ አለበት። ሥራ ፈት የሆነ ሰው በሌላው ሰው ኑሮ ለመግባትና ወራን ለማመላለስ መንገድ ያገኛል (1ጢሞ 5:13)። እንደ ተጻፈው ሥራ በማጣት ምክንያት ወይም ለመሥራት ባለ መቻል ሳይሆን በሀኬትና ሥራን በመናቅ የሆነ ሥራ ፈትነት ለእግዚአብሔር ቃል እንቢተኝነት ነው።

«ለሥራ ከመትጋት አትለግሙ» (ሮሜ 12:10) እንደሚል ክርስቲያን ትጉህ ሠራተኛ መሆን አለበት። ነቀፌታ የሌለው ሕይወት ሰብብ የሌለው ኑሮ ሥራን በትጋት መሥራትን ያጠቃልላል። ለምሳሌ ተማሪዎች የትምህርት ጊዜያቸውን በሚገባ እየተከታተሉ ትጉህ ተማሪዎች ሊሆኑ ይገባል። ክርስቲያን ሰነፍ አይደለም። ክርስቲያን ሌላው በሠራው የሚኖር ጥገኛ አይደለም። የትምህርት ጊዜያቸውን በአግባቡ እየተጠቀሙ ጥሩ ውጤት የሚያመጡና እግዚአብሔርን የሚያስከብሩ መሆን አለባቸው። የመንግሥት ሠራተኞችም ባለበት ቦታ ሁሉ የእግዚአብሔር ስም እንዳይሰደብ ትጉህ ሠራተኞች ሊሆኑ ይገባል። የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እረኞች፤ ሽማግሌዎች፤ ሌሎችም በልዩ ልዩ አገልግሎት ላይ ያሉ ሁሉ በተሰጣቸው ኃላፊነት የሁሉ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሚያያቸው በማወቅ በትጋት ሊያገለግሉ ይገባል።

እንግዲህ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን የሚያስከብር፤ ማንም የማይነቅፈው ሕይወት መኖር አለብን። ምሳ 24:30፡-

በታካች ሰው እርሻ፤ አእምሮ በጎደለውም ሰው ወይን ቦታ አለፍቦ። እነሆም ሁሉ እሾህ ሞልቶበታል፤ ፊቱም ሳማ ሽፍኖታል፤ የድንጋዩም ቅጥር ፈርሶአል። ተመለከትሁና አስብሁ እየሁትና ተግግጽን ተቀበልሁ። ጥቂት ትተኛለሁ። ጥቂትም ታንተላፋለሁ፤ ትተኛም ዘንድ ጥቂት እጄህን ታጥፋለህ እንግዲህ ድህነትህ እንደ ወንበዴ፤ ችጋርህም ሰይፍ እንደታጠቀ ሰው ይመጣብሃል።

እንደሚል ድህነት የሚመጣው በታካች ሰው ላይ ነው። እዚህ በታካች የተመሰለው ሰው መሬት ነበረው፤ ለማረስ መሬቱን አርሶ ነበር፤ ግን እሾህ ሞልቶበታል፤ አረም ሞልቶበታል። በጊዜው አረሙን መንቀል ነበረበት፤ ትንሽ ልተኛ ደክሞኛል ይላል ይተኛልም። ሀኬተኛ ሰው ነው።

መስረቅን የኑሮ መተዳደሪያው አድርጎ የኖረ ሰውም ቢሆን በጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሕይወት ለውጥ ሲያገኝ ለሥራ ያለው አመለካከት መለወጥ አለበት። «የሰረቀ ከእንግዲህ ወዲህ አይስረቅ ነገር ግን በዚያ ፈንታ ለጎደለው የሚያካፍለው እንዲኖርለት በገዛ እጆቹ መልካምን እየሠራ ይድከም» (ኤፌ 4:28)¹⁶ ይላል። ስለሆነም «የመድኃኒታችን የእግዚአብሔር ቸርነትና ሰውን መውደድ በተገለጠ ጊዜ እንደ ምሕረቱ መጠን ለአዲስ ልደት በሚሆን መታጠብ በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ አዳነን» (ቲቶ 3:14)። ድሮ ሌላ የነበረ ሰው እንኳ ቢሆን በጌታ ኢየሱስ ደም የታጠበ ከሆነ ዛሬ አዲስ ሰው ነው።

እስከ አሁን ባየናቸው አራት ምዕራፎች እግዚአብሔርን ደስ የምናሰኝባቸውን መንገዶች ተመልክተናል። እግዚአብሔርን መፍራት፣ መቀደስ፣ ነውር የሌለበት መሥዋዕትና መልካም ሥራ እግዚአብሔርን ደስ ያሰኝታል። የእግዚአብሔር ደስታ ደግሞ ለሕዝቡ ኃይል ነው። በሚቀጥለው ምዕራፍ የምንመለከተው እግዚአብሔርን ከሚያሳዝኑትና ቁጣው እንዲነሣ ከሚያደርጉት ኃጢአቶች መካከል አንዱ የሆነውን የአመንዝራነት ኃጢአትና እርሱም የሚያመጣውን ውጤት ይሆናል።

¹⁶ በአዲሱ መደበኛ ትርጉም «ከእኛ ጠንን ለሆነው ለእሱ የሚያሰራጩትን እንዲያገኙና ኑሮነታቸውም ፍሬ የሌለው እንዳይሆን ለመልካም ሥራ መትታትን ይሞክሩ» ይላል።

ምዕራፍ 5 እግዚአብሔር በኃጢአት ያዝናል

5.1 የኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ስርጭትና መተላለፊያ መንገዶች

ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ በዓለም ዙሪያ በጣም እየተስፋፋ ያለ በሽታ ነው። በዓለም ዙሪያ በዚህ በሽታ ከተያዙ ሰዎች ከ70% በላይ የሚሆኑት በአፍሪካ እንደሚገኙ መረጃዎች ይገልጻሉ። በአፍሪካ ከሚገኙ ሀገሮች ቦትስዋና፣ ደቡብ አፍሪካ፣ ኢትዮጵያ ከፍተኛውን ቁጥር ይዘዋል።

ከጥቂት ዓመታት በፊት ኤች. አይ. ቪ. ኤድስን አስመልክቶ የወጡ መረጃዎችና በራሪ ጽሑፎች የሚከተሉትን መረጃዎች አቅርበዋል።

- በዓለም ላይ 40 ሚሊዮን ሕዝብ ከኤች. አይ. ቪ. ጋር ይኖራል። ከዚህ ውስጥ ከ28 ሚሊዮን በላይ የሚሆነው ከሰሐራ በታች ባሉ አገሮች ነው።
- በሀገራችን የኤች. አይ. ቪ. ቫይረስ መኖሩ የታወቀው በ1976 ዓ.ም ሲሆን እስከ አሁን ከ1.7 ሚሊዮን በላይ የሚሆኑ ኢትዮጵያውያን በቫይረሱ ምክንያት እንደሞቱ ሲገመት የወላጅ አልባ ሕፃናት ቁጥርም ከአንድ ሚሊዮን በላይ ሆኗል።
- ዛሬ በሀገራችን ከ2.2 ሚሊዮን ሕዝብ በላይ ከኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ጋር ይኖራል። ከዚህ ውስጥ 2 ሚሊዮን አዋቂዎች ሲሆኑ 200 ሺው ደግሞ ሕፃናት ናቸው።
- በሀገራችን የቫይረሱ ስርጭት በከተሞች ወደ 4 በመቶ እንደ ደረሰ ይገመታል። በአጠቃላይ በሀገር አቀፍ የቫይረሱ ስርጭት ወደ 3 ሚሊዮን እንደሚደርስ ይገመታል።

ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ በሀገር ኢኮኖሚ ላይ ከባድ ጉዳት የሚያመጣ በሽታ ነው። በዚህ ቫይረስ የተጠቃ ሰው ምናልባት ዕድሜው ይራዘም ይሆናል እንጂ በቅርብ ርቀት ለሞት የተቃረበ እንደሆነ ይታወቃል። በአንዳንድ ሀገሮች መምህራን በብዛት ስለ ሞቱ ትምህርት ቤቶች የተዘገባቸው ሁኔታዎች አሉ። ቁልፍ የሆኑ ሰዎች በዚህ በሽታ ስለ ሞቱባቸው የምርት መጠናቸው የቀነሰባቸው፣ ከዓቅማቸው በታች የሚሠሩ ፋብሪካዎች ጥቂቶች አይደሉም። ከዚህ የተነሣ በታዳጊ

ሀገሮች ኢኮኖሚውን የሚገዳደር እንደሆነ በግልጽ እየታየ ነው። አብዛኛውን ጊዜ በወጣትነትና በጉልምስና ዕድሜያቸው ከ15-49 ዓመት ላይ ያሉት ሰዎች የበለጠ የተጠቁ ናቸው።

በቤተ ክርስቲያን በዚህ በሽታ የተያዙ ሰዎች መኖራቸው እየታየ ነው። ይህም ምናልባት ጌታን ከማወቃቸው በፊት ቫይረሱ የያዛቸውና ጌታን የተቀበሉ፤ በጋብቻ ምክንያት የተላለፈባቸው ወይም ጌታን እያወቁ በቅድስና ባለ መኖር በዚህ በሽታ የተጠቁ ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ።

ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ በቫይረስ የሚተላለፍ በሽታ ነው። ከኤድስ ሌላ በቫይረስ የሚተላለፍ ሕመም ጉንፋንን እናገኛለን። በጉንፋን የተያዘ ሰው በአንድ አካባቢ ካለ አየሩ በመበከሉ ምክንያት ሌላውን ሰው ሊያዘው ይችላል። ኤድስ ግን ከጉንፋን በጣም የተለየ ነው። በሌላ በኩል ጫት የሚበሉ፤ አደንዛዥ እጽ የሚወስዱ፤ ሲጋራ የሚያጨሱ ሰዎች ራሳቸውን በጥንቃቄ ቢጠብቁና እግዚአብሔር የሰጣቸውን ሰውነት አክብረው ለእግዚአብሔር አገልግሎት ቢያውሉት በነዚህ እጾች ምክንያት ከሚመጣው ሕመም የተጠበቁ ይሆናሉ። እራስን ባለመማዛት ምክንያት በሰው ላይ የሚመጡ በርካት በሽታዎች አሉ።

በዓለም ዙሪያ በተጠኑ ጥናቶች እንደሚታወቀው ከ85 - 87 በመቶ ያህሉ የኤች. አይ. ቪ. መተላለፊያ መንገድ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ነው። ይህ ደግሞ ከእግዚአብሔር ቃል ውጭ በሆነ ግንኙነት ነው።

የታወቁት በሽታው የሚተላለፍባቸው ዋና ዋና መንገዶች፡-

- ታማኝነት በጎደለው የጋብቻ ሕይወት ወይም ከጋብቻ ውጭ በሚደረጉ ግንኙነቶች፤
- በሰዶማዊነት ወይም የተመሳሳይ ጾታ ግንኙነት፤
- ከታመመች እናት ወደ ጽንሱ፤ በወሊድ ጊዜና ጡት በማጥባትም
- በቫይረሱ የተያዘ ሰው በተጠቀመበት መርፌ ሳይቀቀል ሌላው ከተጠቀመ
- ቫይረሱ ያለበትን ሰው ደም ከወሰደ፤

እንግዲህ በዓለም ዙሪያ በተደረጉ ጥናቶች መሠረት ቫይረሱ ከሚተላለፍባቸው መንገዶች መካከል ዋናው መንገድ (ወይም 85% ያህሉ) በግብረ ሥጋ ግንኙነት ስለሆነ የዚህ ምዕራፍ ትኩረት በዚህ

ላይ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ጉዳይ ምን ይላል? የቤተ ክርስቲያንን ድምጽ ምን መሆን አለበት? ለሚሉት ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት ይሞክራል።

ከግብረ ሥጋ ግንኙነት ጋር የተያያዙ በእግዚአብሔር ዓይን የተጠሉና ለቫይረሱ መተላለፊያ ምክንያት የሚሆኑ ባሕሪዎች¹⁷ የሚከተሉት ይገኛሉ።

- ሴስኝነት (ዝሙት፤ አመንዝራነት ወይም እርኩስት)
- ሰዶማዊነት፤
- ቀላጮች የወንድ አዳሪነት ከወንድ ጋር ዝሙት የሚያደርጉ

ሰዶማዊነት በእግዚአብሔር ፊት የተጠላ ኃጢአት ነው። ሰዶም የአመጽ ምላሌ ነች። በሰዶምና ገሞራ ይኖሩ የነበሩ ሰዎች እግዚአብሔር ከሰማይ እሳትና ዲን ያዘነበባቸው ናቸው። ሰዶማዊነት ተግባራቸው ነው (ዘፃ 23:17)።

የሰዶማውያን በአንድ ቦታ መገኘት በአገሪቱ ያለውን ታላቅ የሞራል ውድቀት አመልካች ነው። በእስራኤል ምድር ውድቀት በመጣበት ዘመን ሰዶማውያን በእግዚአብሔር ቤት ሰውጥ ገብተው ነበር።

የእግዚአብሔር ቃል በዘሌ 18:22 «ከሴትም ጋር እንደምትተኛ ከወንድም ጋር አትተኛ ጸያፍ ነገር ነውና»። እንዲሁም «ማናቸውም ሰው ከሴት እንደሚተኛ ከወንድ ጋር ቢተኛ ሁለቱም ጸያፍ ነገር አድርገዋል ፈጽመው ይገደሉ ደማቸው በላያቸው ነው» (ዘሌ 20:43) ይላል። እግዚአብሔር ለሰው ደም ይገደዋል። ሰዶማዊነት እግዚአብሔር ከፈጠረው ባሕርይ ውጭ ስለሆነ ጸያፍ ነው ይለዋል። በብሉይ ኪዳን እንዲህ አይነት ሰዎች እንዲገደሉና በእነርሱ መገደል ማንም ተጠያቂ እንዳይሆን ነው የሚናገረው።

ሰዶማዊነት፡- ሥጋን ማዋረድ እርኩስነት ነው (ሮሜ 1:24)፤ የሚያስነውር ነው (ሮሜ 1:26)፤ ስህተት ነው (ሮሜ 1:27)፤

¹⁷ While AIDS is caused by a virus, the disease is spread mainly by immoral behaviour. The vast majority of AIDS patients in the world have acquired the disease by these very acts—through sexual immorality, sodomy, or the use of dirty needles for drug abuse. There is a direct relationship between the rapid and continued spread of AIDS and immoral, illicit, sexual behaviour. sexual Promiscuity, homosexuality, and drug abuse are the three primary means of the rapid spread of the virus. If these three activities alone were checked, then the spread of AIDS could be nearly halted. Donald S. Clarke, 1994, AIDS: The Biblical Solutions, Evangel Publishing House, Nairobi, p. 41

በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአት ነው። (በደብዳቤ 6:9፤ 1ጢሞ 1:9፤ 10)። አብዛኛውን ጊዜ ሰዶማዊነት ከእርኩስትና ከጣዖት አምልኮ ጋር የተያያዙ ናቸው። በ1ነገ 14:24 እንዲህ ይላል «በምድርም ውስጥ ሰዶማውያን ነበሩ። ከእስራኤልም ልጆች ፊት እግዚአብሔር ያሳደዳቸውን የአህዛብን እርኩስት ሁሉ ያደርጉ ነበር»።

ሰዶማውያንን ማራቅ ወይም ማስወገድ ወይም ስህተት እንደሆነ መግለጽ እግዚአብሔር የሚወደው ነገር ነው። ንጉሥ «አሳ እንደ አባቱ እንደ ዳዊት በእግዚአብሔር ፊት ቅን ነገር አደረገ ከአገሩ ሰዶማውያንን አስወገደ አባቶቹም ያደረጉትን ጣዖታት ሁሉ አራቀ» (1ነገ 15:11-12)። ስለ ሌሎችም ሲናገር «ከአባቱ ከአሳ ዘመን የተረፉትን ሰዶማውያን ከምድር አጠፋ» (1ነገ 22:46)። «... የሰዶማውያንን ቤቶች አፈረሰ» ይላል (2ነገ 23:7)።

በደብዳቤ 6:9-11 ጌታ እግዚአብሔር ሰዶማውያን የነበሩትን ሳይቀር በልጁ በአያሱስ ክርስቶስ በኩል እንዳዳናቸው፤ እንዳጠባቸው፤ እንዳጸደቃቸው፤ በመንፈሱም እንደቀደሳቸው ይናገራል። የሰዶማዊነት ኃጢአት የእግዚአብሔርን ቁጣ የሚያነሳ ሆኖ ሳለ እግዚአብሔር ግን ከቁጣው በፊት የማምለጫውን መንገድ መፍትሔውን አዘጋጅቷል። ይህም ወደ እግዚአብሔር በመመለስ ይቅርታ መጠየቅ ነው።

5.2 የእግዚአብሔር ኃዘንና ቁጣ

የእግዚአብሔር ቁጣ የባሕርይው ማለትም የቅድስናውና የጽድቅ መግለጫ ነው። የእግዚአብሔር ቁጣ ከጽድቅ ባሕርይው ጋር ይስማማል (ዘኁ 11:10፤ ዘዳ 29:27፤ 2ሳሙ 6:7፤ መዝ 79:6፤ ኢሳ 5:25፤ 42:25፤ ኤር 44:6)። ከእግዚአብሔር ቁጣ ጋር ሁል ጊዜ ፍቅሩና ርኅራኄው አለ። የእግዚአብሔር አንደኛው ባሕርይ ሌላኛውን አይደብቀውም ወይም አያሸንፈውም። የእግዚአብሔር ፍጅቅና ቅዱስ ቁጣ እንደተገለጠ በ1ጴጥ 1:17፤ ዕብ 10:29 እንመለከታለን።

እግዚአብሔር በኃጢአት ላይ ይቆጣል። ሰው ኃጢአት እያደረገ እያለ ቶሎ ቁጣው ባይገልጽ እግዚአብሔር ኃጢአቱን ስላላየ ወይም ስለተወለት ሳይሆን ለኃጢአተኛው ሰው ለንስሐ ጊዜ መስጠቱ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ለኤልሳቤልም እንኳ ከዝሙትዋ ንስሐ እንድትገባ ጊዜ እንደ ተሰጣት ከራእ 2:20-22 እናነባለን።

ጌታ እግዚአብሔር ለቁጣ የዘገየ ነው (መዝ 103:8፤ ኢሳ 48:9፤ ዮና 48:9፤ ናሆ 1:3)። የእግዚአብሔር ቁጣ እንዲመለስ አጥብቆ መጸለይ ያስፈልጋል (መዝ 39:10፤ ዳን 9:16፤ ዕን 3:2)።

የእግዚአብሔርን ቁጣ ከሚያነሳሱ ኃጢአቶች መካከል፡- አለማመን (መዝ 78:1-22፤ ዕብ 3:18)፤ እግዚአብሔርን መፈታተን (ዘኁ 34:12)፤ ጣዖትን ማምለክ (ዘዳ 32:19-20፤ 22:2)፤ ሰውን መግደል (ዘፍ 9:5-6፤ ዘዳ 17:6)፤ አመንዝራነት (ዘሌ 20:10፤ ዘዳ 22:24)፤ ሰዶማዊነት (ዘሌ 18:22፤ 20:13)፤ መተተኛነት ወይም ጠንቋይነት (ዘጸ 22:18)፤ ሰውን መስዋዕት አድርጎ ማቅረብ (ዘሌ 20:2-5) የሚሉት ይገኙበታል።

የእግዚአብሔር ቁጣ በተለያዩ መንገድ ተገልጿ እናያለን። በበሽታ (ዘኁ 11:33፤ 14:37፤ 16:46-49፤ 2ሳሙ 24:21)፤ በሥጋ ላይ የሚታይ ደዌ ወይም የቁርበት መለወጥ (ዘሌ 13:3፤ 5:30፤ 1ነገ 8:37)፤ ወዘተ። የእግዚአብሔር መቅሰፍት ወይም ቅጣት የሚገለጠው በሞት ወይም በበሽታ ብቻ አይደለም፤ በመብተን ወይም በመፍረስም ይገለጣል። በኤርምያስ ዘመን እስራኤላውያን የተበተኑት፤ ምርኮ ሆነው የተወሰዱት እግዚአብሔር ስላዘነባቸውና ስለተቆጣባቸው ነበር።

የእግዚአብሔር ቁጣ በአንድ ጊዜ በሚሆን መቅሰፍት ይገለጣል፤ እንዲሁም ቁጣው በዓመታት መካከል ይፈጸማል። ለምሳሌ ያህል፡- እስራኤላውያን በእግዚአብሔር ላይ ባጉረመረሙ ጊዜ እግዚአብሔር ቁጣውን ፈጥኖ የገለጠባቸው ሰዎች ነበሩ። እንደገና ያንኑ ቁጣውን በዓመታት መካከል ያጸናባቸው ሰዎችም ነበሩ።

በዘኁ 14:36-37 እንደምናየው ምድሪቱን ስልለው የተመለሱት ሰዎች ክፉ ወሬ ስለ ምድሪቱ እያወሩ ሕዝቡ በእግዚአብሔር ላይ እንዲያጉረመርሙ ያደረጉት በመቅሰፍት ሞቱ። ክፉ ወሬ ባወሩት ላይ ወዲያው መቅሰፍት መጣባቸው። ሌሎች ደግሞ ወሬያቸውን ተከትለው እግዚአብሔርን ባላመኑትና እግዚአብሔርን በናቂት ላይ ቅጣቱ በረጅም ዘመን በእርባ ዓመት ጊዜ ውስጥ ተፈጸመ። ሬሳቸው በምድረ ባዳ ቀረ። እንደ ተፈጥሮ ሞት በየጊዜያቸው ነበር የሞቱት ማለት አይደለም። ነገር ግን በዓመታት መካከል በቁጣው ምክንያት እንደ ሞቱ ያመለክታል።

በዘኁ 14:32-34

እናንተ ግን በድኖቻችሁ በዚህ ምድረ በዳ ይወድቃሉ። ልጆቻችሁም በምድረ በዳ እርባ ዓመት ይቆጠባሉ፤ በድኖቻችሁም በምድረ በዳ እስኪጠፉ ድረስ ግልሙትናችሁን ይሸከማሉ። ምድሪቱን

በሰላላችሁባት ቀን ቁጥር! አርባ ቀን! ስለ አንድ ቀንም አንድ ዓመት ኃጢአታችሁን አርባ ዓመት ትሸከማላችሁ! ቁጣዬንም ታውቃላችሁ::

ተብሎ ተጽፎአል:: ይህ የእግዚአብሔር ቁጣ የተገለጠው በአርባ ዓመት ጊዜ ነው:: ይህ ሁኔታ በአዲስ ኪዳን በዕብ 3:17 «አርባ ዓመትም የተቆጣጠረው እነማን ነበሩ? ፊላቸው በምድረ በዳ የወደቀ ኃጢአትን ያደረጉት እነርሱ አይደሉምን? ካልታዘዙትም በቀር ወደ ዕረፍቱ እንዳይገቡ የማለባቸው እነማን ነበሩ? ባለማመናቸውም ጠንቅ ሊገቡ እንዳልተቻላቸው እናያለን» ይላል::

በአጭር ጊዜ ውስጥ ከፍተኛ ሞት ወይም ጉዳት በሚያደርስ መቅለፍት በሰይፍ! በዝናብ! በጎርፍ! በበሽታ! በእባጭ! በርሃብ! ወዘተ እንደሚገለጥ ሁሉ እግዚአብሔር የቁጣ እጁን በኃጢአተኞች ላይ ለረጅም ጊዜ እንደሚያከብድባቸው የእስራኤላውያን ለ70 አመታት ከምድራቸው መውጣትና መበተን ምሳሌ ይሆናል:: የእግዚአብሔር ቁጣ በአጭር ጊዜ ይገለጣል! በረጅም ጊዜ ይፈጸማል:: እግዚአብሔር በቅጽበት ይቀጣል! በአራባ ዓመት ጊዜ ይቀጣል:: ዋናው ቁም ነገሩ በረጅም ዘመን የተገለጠ ወይም በአጭር ጊዜ የተገለጠ መቅለፍት የሚል መሆን የለበትም:: ቁም ነገሩ ኃጢአት እግዚአብሔርን ያሳዝነዋል ወይ? እግዚአብሔር በኃጢአት ላይ ይቆጣል ወይ? የሚለው ነው:: እንግዲህ እግዚአብሔር በኃጢአት ካዘነና የሚቆጣም ከሆነ ቅጣቱ መምጣቱ አይቀርም ማለት ነው::

እግዚአብሔርን የሚያሳዝነውና የሚያስቆጣው አመንዝራነት ብቻ አይደለም:: ሌሎችም ኃጢአቶች እግዚአብሔርን ያስቆጡታል:: የዚህ ምዕራፍ ትኩረት በኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ላይ በመሆኑ አጉልቶ የሚናገረው የሴሰኝነት ኃጢአትን እና ውጤቱን ይሆናል::

ኤች. አይ. ቪ. ኤድስን አስመልክቶ ይህ በሽታ የእግዚአብሔር ቁጣ መገለጫ ነው በሚሉና ይህ በሽታ ብቻ እንጂ የእግዚአብሔር ቁጣ መገለጫ አይደለም በሚሉት መካከል የአሳብ ልውውጦች እንደሚደረጉ ይታወቃል:: በዚህ ጸሐፊ መረዳት ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ የእግዚአብሔር መቅለፍት ነው ወይስ አይደለም? እግዚአብሔር ተቆጥቷል ወይስ አልተቆጣም? የቁጣ መገለጫ ነው ወይስ አይደለም? የሚሉት ክርክሮች ለቤተ ክርስቲያን ብዙም ረብ ያላቸው አይሆኑም:: ማስተዋል የሚያስፈልገው ይህ በሽታ በኃጢአተኝነት ድርጊት የሚመጣ ነውን? ለሚለውና በኃጢአተኝነት የሚመጣ ከሆነ እግዚአብሔር ያዘንበታል ወይ? ለሚሉት ጥያቄዎች ተገቢውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ መስጠቱ ላይ ነው::

ስለሆነም ጸሐፊው ከእግዚአብሔር ቃል አንጻር ለማስገንዘብ የሚሞክረው:-

1. እግዚአብሔር በኃጢአት የሚያዝን መሆኑን!
2. ኃጢአተኛ ሰው ከእግዚአብሔር ምሕረት ለማግኘት ንስሐ መግባት እንዳለበት!
3. ንስሐ ለሚገባ ሰው እግዚአብሔር እንደ ምሕረቱ ብዛት ይቅር እንደሚለው!
4. እግዚአብሔር ስለ ኃጢአት ማዘን ብቻ ሳይሆን እንደሚቆጣም!
5. እግዚአብሔር በኃጢአት ሲቆጣ ቁጣውን የሚገለጥበት መንገድ የተለያየ መሆኑን ነው::

ከዚህ ቀጥሎ ባለው ክፍል በይበልጥ የምንመለከተው ስለ እግዚአብሔር ቁጣ በአመንዝራነት ኃጢአት ላይ ይሆናል::

አታመንዝር የሚለው ትእዛዝ ሙሴ በሲና ተራራ ከእግዚአብሔር ከተቀበላቸው ትእዛዛት መካካል ሰባተኛው ነው:: ጌታ ኢየሱስም ሲያስተምር «አታመንዝር እንደተባለ ሰምታችኋል:: እኔ ግን እሳችኋለሁ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርሷ ጋር አመንዝሮአል» (ማቴ 5:27) ብሏል::

እግዚአብሔር ሕግን ሲሰጥ ሕግን ለማያከብረው ማስጠንቀቂያ ሰጥቷል:: ቅጣትን አብሮ ደንግጓል:: የእግዚአብሔር ቃል በዘጸ 20:6 «አታመንዝር» ይላል:: እስራኤላውያን ይህን በተላለፉ ጊዜ የሆነውን በዘጉ 25:1-12 እንመልከት::

እስራኤልም በሰጢም ተቀመጡ ሕዝቡም ከሞዓብ ልጆች ጋር ያመነዝሩ ጀመር:: ሕዝቡንም ወደ አምላኮቻቸው መሥዋዕት ጠሩ:: ሕዝቡም በሉ:: ወደ አምላኮቻቸውም ሰገዱ:: እስራኤልም ብዴልፊንርን ተከተለ:: የእግዚአብሔር ቁጣ በእስራኤል ላይ ነደደ:: ... እነሆም: ከእስራኤል ልጆች አንዱ መጥቶ በሙሴና በእስራኤል ልጆች ማግባር ሁሉ ፊት ምድያማዊቱን አንዲቱን ሴት ወደ ወንድሞቹ አመጣት:: እነርሱም በመገናኛው ድንኳን ደጃፍ ያለቅሱ ነበር:: የካህኑም የአሮን ልጅ የአልዓዛር ልጅ ፊንሐስ ባየው ጊዜ ከማግባሩ መካከል ተነሥቶ በእጁ ጦር አነሣ:: ያንንም የእስራኤልን ሰው ተከትሎ ወደ ድንኳኑ ገባ:: እስራኤላዊውንም ሰውና ሴቲቱን ሁለቱን ሆዳቸውን ወጋቸው:: ከእስራኤልም ልጆች መቅሠፍቱ ተከሰከለ:: በመቅሠፍትም የሞተው ሃያ አራት ሺህ ነበረ:: እግዚአብሔርም ሙሴን እንዲህ ብሎ ተናገረው:- የካህኑ የአሮን ልጅ የአልዓዛር ልጅ ፊንሐስ በቅንፃቱ በመካከላቸው ቀንቶአልና ቁጣዬን ከእስራኤል ልጆች መለሰ:: ... :: ስለዚህ: እነሆ የሰላሜን ቃል ኪዳን እስጠዋለሁ::

ይህ ክፍል የሚያሳየው እግዚአብሔር እጅግ እንደተቆጣ ነው። እግዚአብሔር የቀደሰው ሕዝብ ወደ አመንዝራነት ሲሄድ እግዚአብሔር ይቆጣል። የእግዚአብሔርን ቁጣ ከሚያነሳሱ ነገሮች አንዱ አመንዝራነት ነው። እግዚአብሔር በመቆጣቱ መቅሠፍት እንደ መጣ ይናገራል።

በአዲሱ መደበኛ ትርጉም እላይ በተጠቀሰው ዘኁ 25:1-12 የሚከተሉትን ነጥቦች እናገኛለን።

- «እስራኤል ከሞዓብ ሴቶች ጋር ማመንዝር ጀመረ» (ቁ. 1)
- «የእግዚአብሔር ቁጣ በላይ ነደደ» (ቁ. 3)
- «እስፈረው የእግዚአብሔር ቁጣ ... ከእስራኤል እንዲመለስ» (ቁ. 4)
- «አንድ እስራኤላዊ ... አንዲት ምድያማዊት ሴት ይዞ ወደ ቤተሰቡ መጣ» (ቁ. 6)
- «ፊንሐስ ... ጦሩንም ወርውሮ እስራኤላዊውንና ሴቱን አጣምሮ ወጋቸው፤ ከዚያም በእስራኤላውያን ላይ የወረደው መቅሰፍት ተከሰተ፤» (ቁ. 7)
- «እግዚአብሔር ... አለው ... ፊንሐስ ... እኔ ለክብሩ በመካከላቸው እንደምቀና ስለ ቀና ቁጣዬን ከእስራኤላውያን መልሶታል» (ቁ. 10)።

ፊንሐስ ለአምላኩ ለእግዚአብሔር ክብር የቀና ሰው ነው። ከመቅናቱም የተነሣ የእግዚአብሔር ቁጣ ይበርድ ዘንድ እርምጃ ወሰደ።

እስራኤል፣ እግዚአብሔር ከባርነት ነጻ ያወጣው ሕዝብ ነው። እግዚአብሔር የታደገው፣ ሕዝቤ ያለው፣ ለራሱ የለየው፣ እንደ ዓይኔ ብሌን የሚለው ሕዝብ፣ እንዲያመልከው፣ እንዲሠዋለት የጠራው ሕዝብ ከሌሎች ጋር ማመንዝር ሲጀምር እግዚአብሔር በሕዝቡ ተቆጣ። እግዚአብሔር ሕዝቡን በጣም ይወደዋል። ልጄ ያለው ሕዝብ ነው። ያም ሕዝብ ወደ አመንዝራነት ሲሄድ እግዚአብሔር ይቆጣል። አመንዝራነት እግዚአብሔርን ያስቆጣዋልና። አመንዝራነት ሌላ አምላክ ወደ መከተል ይወስዳል። እግዚአብሔር ስለ ተቆጣ መቅሠፍትን ላክ፤ የእግዚአብሔርን ቁጣ ያበረደው አንድ ካህን ነው።

የእግዚአብሔር ባሕርይ አይለወጥምና በተለይ የእርሱ ሕዝብ ታማኝነቱን ሲያገኛል እግዚአብሔር ያዝናል፤ ይቆጣል። የእግዚአብሔር ቁጣ እንዲመለስ መማለድና ሕዝቡን ወደ ንስሐ መመለስ ያስፈልጋል። ይህም የሚፈለገውን የባሕርይ ለውጥ ያመጣል።

እግዚአብሔር የራሴ ያለውን ሕዝብ በአመንዝራነቱ ምክንያት በመቅሠፍት መታ። ዘኁ 31:15-18 «ሙሴም አላቸው፡- በውኑ ሴቶችን ሁሉ አዳናችኋቸውን? እነሆ፤ እነዚህ በፌጎር ምክንያት በበለፃም ምክር እግዚአብሔርን ይበድሉ ዘንድ ለእስራኤል ልጆች ዕንቅፋት ሆኑ፤ ስለዚህም በእግዚአብሔር ማኅበር ላይ መቅሠፍት ሆነ። አሁን እንግዲህ ከልጆቹ ወንዱን ሁሉ ግደሉ፤ ወንድንም በመጥታ የሚያውቁትን ሴቶች ሁሉ ግደሉ» እያለ ይናገራል።

የበለፃም ምክር ምን እንደሆነ በራእ 2:14 ስንመለከት «ዳሩ ግን ለጣዖት የታረደውን እንዲበሉና እንዲሴሱ በእስራኤል ልጆች ፊት ማሰናከያን ሊያኖርባቸው ባላቅን ያስተማረ የበለፃምን ትምህርት የሚጠብቁ በዚያ ከአንተ ጋር ስላሉ የምነቅፍብህ ጥቂት ነገር አለኝ» ብሎ ጌታ የተናገረውን እናስተውላለን። የበለፃም ምክር የመሴሰን ምክር ነው። እንዲያመነዝሩ የሚመክር ነው። ይህን እግዚአብሔር ይጠላዋል።

በለፃም እስራኤልን እንዲረግም ተጠርቶ ነበር። ያን እግዚአብሔር ቢከለክለው ማሰናከያ አበጀባቸው። አመንዝራነት ያሰናክላል፤ ወደ እግዚአብሔር አሳብ አያደርስም። አመንዝራነት በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ መቅሠፍትን ያመጣል። የእግዚአብሔርን ቁጣ ያነሣል። በብሉይ ኪዳን ስለ ተፈጸመው ኃጢአት ሐዋርያው ጳውሎስ በ1ቆሮ 10:8 ላይ «ከእነርሱም አንዳንዶቹ እንደ ሴሰኑ በአንድ ቀንም ሁለት እልፍ ከሦስት ሺህ እንደ ወደቁ አንሴስን» ብሎ ይናገራል። ከእነርሱ አንዳንዶቹ ሴሰኑ፤ በለፃም ያዘጋጀውን እንቅፋት ማለፍ አልቻሉም። ሁሉም ግን አልነበሩም።

በእግዚአብሔር ማኅበር ውስጥ የእግዚአብሔርን ቁጣ የሚያነሣ ነገር እንዳይኖር ራስን ማጥራት ይገባል። አንዳንዶች በመሴሰን፤ በአመንዝራነት የሚሄዱ ካሉ የእግዚአብሔር ቁጣ በጉሔው ላይ ይነሣል። እንደነዚህ ዓይነት ሰዎችን በመግለጥና ንስሐ እንዲገቡ በማድረግ የእግዚአብሔር ቁጣ እንዲበርድ፤ ፊቱ እንዳይከብድ ማድረግ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ኃላፊነት ነው።

የአመንዝራነት ኃጢአት ከሌሎች ኃጢአቶች ሁሉ የከፋ ነው። የእግዚአብሔር ቃል በ1ቆሮ 6:18 «ከዝሙት ሽሹ፤ ሰው የሚያደርገው ኃጢአት ሁሉ ከሥጋ ውጭ ነው። ዝሙትን የሚሠራ ግን በዝሥጋው ላይ ኃጢአት ይሠራል» ይላል። አመንዝራነትን ከሌላ ኃጢአት የተለየ የሚያደርገው፤ የሚፈጸመው በዝሥጋ ላይ መሆኑ ነው። ሌላ ኃጢአት ሁሉ ከሰውየው ውጭ ይሆናል። ይኸኛው ኃጢአት ግን በዝሥጋው ላይ ነው። እንዲሁም በሌላ ቦታ «ወይስ

ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ መኖሪያ እንደሆነ አታውቁምን? በዋጋ ተገዝታችኋል ለራሳችሁ አይደላችሁም። ስለዚህ በሥጋችሁ እግዚአብሔርን አክብሩ» (1ቆሮ 6:19) ይላል።

ዘመት የሚሠራ ሰው ወንድም ሆነ ሴት በሥጋው ላይ ይሠራል። ያ ሥጋ ግን የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነበር። የእግዚአብሔር ቃል በ1ቆሮ 6:15 «ሥጋችሁ የክርስቶስ ብልቶች እንደ ሆነ አታውቁምን? እንግዲህ የክርስቶስን ብልቶች ወስጄ የጋለሞታ ብልቶች ላድርጋቸውን? አይገባም። ወይስ ከጋለሞታ ጋር የሚተባበር አንድ ሥጋ እንዲሆን አታውቁምን?» በማለት ያስገነዝባል።

በቅዱስ ጋብቻ ባል ከሚስቱ ጋር አንድ ሥጋ ይሆናል። ጋብቻ ከአንድ ሰው ጋር ብቻ ነው የተፈቀደው። ወደ ጋለሞታ የሚሄድ ከጋለሞታ ጋር አንድ ሥጋ ሆነ ማለት ነው። ይህ ሰው ለክርስቶስ የተለየ የክርስቶስ ብልት ሆኖ ሳለ፣ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ሆኖ ሳለ ሥጋውን ለጋለሞታ አደረገው። ዕብ 13:4 «መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን። ሴሶችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርዳቸዋል» እንደሚል ሥጋችን ለእግዚአብሔር የተቀደሰ ቤተ መቅደስ ሆኖ እያለ በቤተ መቅደስ ውስጥ ሌላ የጋለሞታ ነገር ማድረግ እግዚአብሔርን ለቁጣ ያነሣዋል።

እንዲሁም በቆላ 3:5-6 «እንግዲህ በምድር ያሉት ብልቶቻችሁን ግደሉ፤ እነዚህም ዘመትና ርኩሳት፣ ፍትወትም፣ ክፉ ምኞትም፣ ጣዖትንም ማምለክ የሆነ መጎምጀት ነው። በእነዚህ ጠንቅ የእግዚአብሔር ቁጣ በማይታዘዙ ልጆች ላይ ይመጣል።። እግዚአብሔር አመንዝሮችን ለረጅም ዘመን ቢታገስ ከምሕረቱ የተነሣ ነው። ቁጣውን ከሚያነሣሉ ዋነኛ ነገሮች አንዱ ዘመት ነው።

ሮሜ 1:27 «እንዲሁም ወንዶች ደግሞ ለባሕርያቸው የሚገባውን ሴቶችን መገናኘት ትተው እርስ በርሳቸው በፍትወታቸው ተቃጠሉ፤ ወንዶችም በወንዶች ነውር አድርገው በስሕተታቸው የሚገባውን ብድራት በራሳቸው ተቀበሉ።። የኃጢአታቸውን ዋጋ ብድራት ተቀበሉ። ይህ ብድራት የሚያመለክተው በሰዶምና በገሞራ የሆነውን ነው። በአዲስ ኪዳን ይሁዳ 1:6-7

መኖሪያቸውንም የተወሰኑ እንጂ የራሳቸውን አለቅነት ያልጠበቁትን መላእክት በዘላለም እሥራት ከጨለማ በታች እስከ ታላቁ ቀን ፍርድ ድረስ ጠብቆአቸዋል። እንዲሁም እንደ እነርሱ ዘመትን ያደረጉና ሌላን ሥጋ

የተከተሉ ሰዶምና ገሞራ በዙሪያቸውም የነበሩ ከተማዎች በዘላለም እሳት እየተቀጡ ምሳሌ ሆነዋል።

የዚህ ምሳሌነቱ ለእኛ ነው። እግዚአብሔር ጻድቅ ሎጥን አወጣው። እግዚአብሔር እንዲህ ዓይነቱን ኃጢአት እንደሚቀጣ ይህ ምሳሌ ይሆንልናል። ምሳሌነቱ ለእኛና ከዚያ ቅጣት በኋላ ለሚመጣው ሕዝብ ሁሉ ነው። ምሕረትን ባንጠይቅ በጊዜው የእግዚአብሔር ፊት በሕዝቡ ላይ ይከብዳል ማለት ነው።

በተመሳሳይ ሐዋርያው ጴጥሮስ በብሉይ ኪዳን የሆነውን በመጥቀስ ሲጽፍ፡- 2ጴጥ 2:6-8

የጥፋትን ውኃ ካወረደ፣ ኃጢአትንም ያደርጉ ዘንድ ላሉት ምሳሌ አድርጎ ከተማዎችን ሰዶምንና ገሞራን አመድ እስኪሆኑ ድረስ አቃጥሎና ገልብጦ ከፈረደባቸው፣ ጻድቅ ሎጥም በመካከላቸው ሲኖር እያየና እየሰማ ዕለት ዕለት በዓመፀኛ ሥራቸው ጻድቅ ነፍሱን አስጨንቆ ነበርና በዓመፀኞች ሌላኛ ኑሮ የተገፋውን ያን ጻድቅ ካዳነ፤... (2ጴጥ 2:6-8)

ብሎ ይናገራል። ጻድቅ ሎጥም ዕለት ዕለት ይጨነቅ ነበር። እግዚአብሔር ሎጥን ጻድቁን አወጣው፤ አመጸኞችን ግን ቀጣቸው።

ሴሶችን አመንዝራነት የእግዚአብሔርን ቁጣ እንደሚያነሣ ወይም ሴሶችን ቅጣትን እንደሚያስከትል የሚከተሉትን ጥቅሶች ማየት ይበቃል።

- «አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርዳቸዋል» (ዕብ 13:4)።
- «... በእነዚህ ጠንቅ የእግዚአብሔር ቁጣ በማይታዘዙ ልጆች ላይ ይመጣል» (ቆላ 3:6)
- «... በስህተታቸው የሚገባውን ብድራት በራሳቸው ተቀበሉ» (ሮሜ 1:27)
- «ዘመት ያደረጉ... በዘላለም እሳት እንደተቀጡ» (ይሁዳ 1:6)
- «ከዘመት እንድትርቁ ጌታ ስለዚህ ነገር ሁሉ የሚበቀል ነውና። ማንም ስለዚህ ነገር አይተላለፍ» (1ተሰ 4:2-7)

እንግዲህ አመንዝራነት እግዚአብሔርን የሚያሳዝን ከሆነ እና ቅጣትን ካስከተለ ምንድን ነው መደረግ ያለበት?

5.3 የኤች. አይ. ቪ. ኤድስ መፍትሔ እግዚአብሔርን መፍራት ነው።

ስለ በሽታው ስንናገር ከኢኮኖሚ መዳከም አንጻር፣ ከሰው ሞት አንጻር፣ ሀገር ተረካቢ ከማጣት አንጻር አሳሳቢ ነው። ይህ እውነት ነው። በልማት ላይ፣ በእድገት ላይ ጉዳት አለው። ቤተሰብ ሲበተን፣ ልጆች ያለ ወላጅ ሲቀሩ ማየት የሚያሳዝንና በሀገርም ላይ የሚያመጣው ተጽዕኖ ከባድ ነው። አሁን ባለው የሀገራችን አነስተኛ የእድገት ደረጃ ላይ ይህ ሲጨመርበት ጨርሶ ወደ ጎላ ይጎትተናል። ጉዳቱ ከፍተኛ ነው።

እንደ ክርስቲያን ደግሞ ከሁሉ በፊት ማወቅ የሚያስፈልገው በዚህ ሁኔታ/ ማለትም በበሽታው ያዘነው እግዚአብሔር መሆኑን ነው። ሕዝቡ የእርሱን ፈቃድ አልተከተለምና፣ ቃሉንም አላከበረምና ቁጣውን አነሣሰቷል።

እግዚአብሔርን ይቅርታ መጠየቅ ይኖርብናል። ምሕረት መጠየቅ ይኖርብናል። ንስሐ መግባት አለብን። በቅድስና እንድንኖር ያዘዘንን እግዚአብሔርን አሳዝነዋል። በእግዚአብሔርም ፊት ልንማልድ፣ የእግዚአብሔር ምሕረት ወደ እኛ እንዲመጣ፣ ከቁጣው እንዲመለስ ልንጸልይ ያስፈልጋል። ንስሐ እንድንገባ እግዚአብሔር ይፈልጋል።

የእግዚአብሔር መቅሠፍት ሲመጣ በሕዝቡ መካከል ርጠው የሚገቡ ጥናውን የሚይዙ ካህናት ናቸው። የእግዚአብሔር የሆኑ ሰዎች ናቸው። ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ተመለሱ በማለትና በእግዚአብሔር ፊት ስለ ሕዝቡ በመማለድ እግዚአብሔር ምሕረት እንዲያደርግልን መጠየቅ ነው።

ስለዚህ፡-

- የመጀመሪያው እርምጃ እግዚአብሔር እንዳዘነ አውቆ እርሱን ምሕረት መጠየቅ ነው።

የእግዚአብሔር ቁጣ እንደተነሣ በማወቅ ቁጣውን ለማብረድ እንደ ፊንሐስ ወይም እንደ አሮን ጥናውን ይዞ በመሐል መግባት ያስፈልጋል፤ (ዘፍ 16:25)። የእግዚአብሔር ምሕረቱ ብዙ ነውና ይቅር ሊለን ይችላል።

- ሁለተኛ እርምጃ በሽታው እንዳይዛመት መታቀብ ነው።

በዚህ በሽታ የተያዙ ሰዎች እግዚአብሔርን በመፍራት በራሳቸው ብቻ እንዲያበቃ ወደ ሌሎች እንዳያስተላልፉ መጠንቀቅ ይገባቸዋል። በበሽታው ላለመያዝ ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል ምክር ግልጽ ነው፤ እግዚአብሔርን መፍራት ነው። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው በእግዚአብሔር ሥርዓት ይራመዳል። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ቅድስናውን ይጠበቃል።

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ጋብቻ ክቡር እንደሆነ ያውቃል። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ለትዳሩ ታማኝ ይሆናል። እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው እንደ ዮሴፍ «እንዴት ይህንን ኃጢአት አደርጋለሁ?» ይላል። በቅዱስ ጋብቻ ውስጥ ይህ በሽታ አይኖርም። ስለዚህ በእግዚአብሔር ሥርዓት እንሂድ። ይህ እንዲሆን ሴትም ሆነ ወንድ እስከሚያገቡ ድረስ በድንግልና ሊኖሩ ያስፈልጋል።

በሽታው የያዘው ወይም ያልያዘውም ሰው ቢሆን እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ዋናው ቁም ነገር፣ እግዚአብሔር ከፈቀደው ውጭ የወጣ ሰው ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት አመጸኛ መሆኑን ማስተዋሉ ላይ ነው። አንድ ሰው በታማኝነት ካልኖረ (የሚያመነዝር ከሆነ) በሽታው ሳይኖርበትም እንኳ በእግዚአብሔር ዓይን በደለኛ ሰው ነው፤ አመጸኛ ሰው ነው። በሽታው አንድ መጋለጫ መንገድ ነው። ግን በሽታው ሳይኖርባቸው ታማኝነት በጎደለው ሕይወት የሚኖሩ ብዙዎች ሊኖሩ ይችላሉ። እግዚአብሔር በእነርሱ ላይም ይቆጣል።

በዮሴፍ ዘመን ይህ በሽታ አልነበረም (ወይም አይታወቅም)። እርሱ ግን በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ይህን ኃጢአት አደርጋለሁ አለ። እርሱ ያየው በኃጢአትነቱ እንጂ በበሽታነቱ አይደለም። ይህን በሽታ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት እያዩት ያለው በበሽታነቱ እንጂ በኃጢአትነቱ አይመስልም። የኃጢአት ውጤት ከዚህ ምድር ያለፈ ነው። ኃጢአት ከበሽታ በላይ የከፋ ነው። እግዚአብሔርን ያሳዝናልና።

እዚህ ላይ ልብ ማለት የሚያስፈልገው ነገር፡- በዚህ በሽታ የተያዙት ሰዎች ሁሉ በኃጢአተኛ ባሕሪያቸው ምክንያት የተያዙ ናቸው ማለት አለመሆኑን ነው። በቫይረሱ ከሚያዙ ሰዎች መካከል 15% ያህሉ ቫይረሱን ያገኙት ከግንኙነት ውጭ በሆነ መንገድ እንደሆነ በስታትስቲክስ የታወቀ ነውና።

ሆኖም አብዛኛው በኃጢአተኝነት ባሕርይ ምክንያት ታማኝ ባለ መሆን የሚመጣ በመሆኑ በዚህ በሽታ ላለመያዝና እግዚአብሔርን ላለማሳዘን

እስከ ጋብቻቸው ቀን ድረስ ሴትም ሆነ ወንድ ሁለቱም በድንገልና ሊኖሩ ያስፈልጋል። እግዚአብሔርን መፍራት ይህ ነው። ከጋብቻ በፊት እና ከጋብቻ ውጭ የሚደረግ ግንኙነት ሁሉ ራስን አለመግዛት ነው። ከጋብቻም ቀን በኋላ መኝታው ቅዱስ ነው፤ እካሄዱም መሆን ያለበት ራስን በመግዛት ነው (2ጢሞ 2:19-22፤ ቲቶ 2:11-14፤ ቆላ 3:5፤ ኢዮ 31:1)።

- ወንዱም ሴቷም በታማኝነት እስከ ዕደሜ ዘመናቸው ድረስ ሊኖሩ ያስፈልጋል። «አንድ ለአንድ» የሚለው አባባል በቂ አይደለም። መሆን ያለበት በጋብቻ ውስጥ ሆኖ አንድ ለአንድና በዕድሜ ዘመን ሁሉ ነው። አንድ ለአንድ በጋብቻ ውስጥና አንድ ለአንድ እስከ መጨረሻው የሚዘልቅ።

ስለሆነም አጠቃላይ መፍትሔው እንደ እግዚአብሔር ቃል ከጋብቻ በፊትም ሆነ በጋብቻ ውስጥ የተቀደሰ ኑሮ መኖር ነው (1ጴጥ 1:14-16)። ሐዋርያው ጳውሎስ ለተሰሎንቄ ሰዎች በጻፈው መልእክት እንዲህ ይላል።

በጌታ በኢየሱስ የትኛውን ትእዛዝ እንደ ሰጠናችሁ ታውቃላችሁና። ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ አርሶም መቀደሳችሁ ነውና ከዘመኑ እንድትርቁ፤ እግዚአብሔርን እንደማያውቁ አሕዛብ በፍትወት ምኞት አይደለም እንጂ ከእናንተ እያንዳንዱ የራሱን ዕቃ በቅድስናና በክብር ያገኝ ዘንድ እንዲያውቅ አስቀድመን ደግሞ እንዳልናችሁና እንደ መስከርንላችሁ፤ ጌታ ስለዚህ ነገር ሁሉ የሚበቀል ነውና ማንም በዚህ ነገር አይተላለፍ ወንድሙንም አያታልል። ለርኩስት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናልና (1ተሰ 4:2-7)።

እግዚአብሔር የጠራን ለቅድስና ነው። የእርሱን ባሕርይ እንድንመስል ጠራን። አጠራራችን ከመነሻው ንጹሕ ነው። አጠራራችን ከመነሻው ቅዱስ ነው። የተጠራነው ለቅድስና ነው እንጂ ለርኩስት አይደለም።

እንግዲህ በቫይረሱ የተያዙ ሰዎች እግዚአብሔር በማይፈልገው ባሕርያቸው ምክንያት የተያዙ፤ ሳይፈልጉት የተያዙ፤ ሳያውቁት የተያዙ፤ ወይም ከወላጆቻቸው የተላለፈባቸው ሕጻናት ሊሆኑ ይችላሉ። ወላጆቻቸውን በዚህ ሕመም ያጡ ሕጻናትም ብዙ ስለሆኑ ጥያቄው ስለነዚህ ቤተ ክርስቲያን ምንድን ነው ማድረግ ያለባት? ከእግዚአብሔር ቃል ምን እናስተውላለን? የሚል ይሆናል።

5.4 ኤች. አይ. ቪ. ኤድስን አስመልክቶ ቤተ ክርስቲያን ማድረግ የሚገባት

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ትእዛዛትን እንዲህ በማለት በሁለት አጠቃልሏቸዋል።

«ከትእዛዛቱ ሁሉ ፊተኛይቱ፡- እስራኤል ሆይ፤ ስማ ጌታ አምላካችን እንድ ጌታ ነው፤ አንተም በፍጹም ልብህ በምጽምም ነፍስህ በፍጹምም አላብህ በፍጹምም ኃይልህ ጌታ አምላክህን ውደድ የምትል ናት። ... ሁለተኛ ይቱም፡- ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ የምትል እርስዋን የምትመስል ይህች ናት። ከነዚህ የምትበልጥ ሌላ ትእዛዝ የለችም (ማር 12:29-31)።

እነዚህ ሁለት የእግዚአብሔር ትእዛዛት በምድር ቢፈጸሙ የእግዚአብሔር ፈቃድ በሰማይ እንደሆነ እንዲሁ በምድር ይሆናል። ቤተ ክርስቲያን ተልዕኮ እግዚአብሔርን ማምለክና ባልጀራን እንደ ራስ አድርጎ መውደድ የሚለትን ሁለቱንም ትእዛዛት ለምድር ማወጅ ነው። እነዚህ ትእዛዛት በሚፈጸሙበት ቦታ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ መለኪያ የተለወጠ ሰው የተለወጠ ኅብረተሰብ ይኖራል።

ሰው ወደ ላይ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ግንኙነት ከሠመረና ወደ ጉን ከባልንጀራው ጋር ያለው አኗኗር ከተስተካከለ የጌታ ትእዛዛት በዚህ ተፈጸሙ ማለት ነው። እንዲህ ዓይነቱ መለወጥ ደግሞ ግቡ ስማያዊ ነው።

ቤተ ክርስቲያን ባለችበት አካባቢና በዙሪያዋ ያለውን ሕዝብ ከምት መታደግ አለባት። «በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሱ»¹⁸ (ሮሜ 12:2) የማለት ኃላፊነት አለባት። ከተለወጠ ልብ የተለወጠ ባሕርይ ይመጣል። ይህ ነው የባሕርይ ለውጥ። መንፈሳዊነት «አዲስ ሰው» መሆን ነው። ስለሆነም እውነተኛው የባሕርይ ለውጥ የሚኖረው የተለወጠ ልብ ሲኖር ነው። የተለወጠ ልብ ደግሞ የሚገኘው ከልብ ለዋጪ ከእግዚአብሔር ነው።

እንግዲህ ቤተ ክርስቲያን ማድረግ የሚገባትን በሁለት ክፍል ማየት ይቻላል። የመጀመሪያው በቫይረሱ የተያዙትን አስመልክቶ የምታደርገው ሲሆን፤ ሁለተኛው የበሽታውን ምንጭ ለማድረቅ የምትሰጠው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ ነው።

¹⁸ «be transformed by the renewing of your mind» (NIV) transform-GK:«metamorphose» ነው።

5.4.1 በቫይረሱ የተያዙትን አስመልክቶ ቤተ ክርስቲያን የምታደርገው፡-

- 1ኛ ማንም ሰው በኃጢአቱ እንዲሞት የእግዚአብሔር ፈቃድ አለመሆኑን ማሳወቅ፡፡

በታመሙት አንፍረድ፤ ፍርዱን ለእግዚአብሔር እንተወደደ፡፡ እኛ የተጠራነው የእግዚአብሔርን ምሕረት ለመናገር ነው፤ ፍቅሩን፤ አዳኝነቱን ለመናገር ስለሆነ ማንም ሰው በኃጢአቱ እንዳይጠፋ የእግዚአብሔር አሳብ መሆኑን ማወቅ፡፡

- 2ኛ ሁሉም በዚህ ሕመም የታመሙ ሰዎች ወንጌልን እየሰሙ ንስሐ እንዲገቡና ከእግዚአብሔር ጋር እንዲታረቁ መጋበዝ፡፡

ጌታ እግዚአብሔር ኃጢአትን ይቅር እንደሚል እናውቃለን፡፡ እንደ ምሕረቱ ብዛት እግዚአብሔር ይቅር ይላል፡፡ እነዚህንም ሰዎች እግዚአብሔር ይወዳቸዋልና የክርስቶስ ኢየሱስን አዳኝነት በመንገር ከእርሱ ጋር እንዲታረቁ ልንጋብዛቸው ያስፈልጋል፡፡ አመንዝሮችን፤ ሰዶማውያንን፤ ቀላጮችንም ሳይቀር እግዚአብሔር ይወዳል፡፡ ይህ ግልጽ የወንጌል መልእክት ነው፡፡ እግዚአብሔር ኃጢአትን ይጠላል ኃጢአተኞችን ግን ይወዳል፡፡ ለእነርሱም የምሕረት እጁን እግዚአብሔር ይዘረጋል፡፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እኮ ከኃጢአተኞች ጋር ይበላ ነበር፡፡

- 3ኛ መውደድ፤ መደገፍና፤ ማጽናናት፡፡

የታመሙትን ከማሸሸ፤ ከማግለል፤ ከማራቅ እግዚአብሔር በሚሰጠን ጸጋ ልንወዳቸው፤ ልንደግፋቸው፤ ልናጽናናቸው፤ አይዘክትሁ ልንላቸው፤ እግዚአብሔር እናንተን ይወዳል እያልን ልንነግራቸው ያስፈልጋል፡፡ እግዚአብሔር ሰውን ያጽናናል፡፡ እግዚአብሔር ሰውን ይደግፋል፡፡ በየትኛውም ችግር ውስጥ ያለንና ከእርሱ ምሕረት የሚጠይቅን ሰው እግዚአብሔር ተቀብሎ ያጽናናል፡፡ ሰው ሊጽናና የሚችለው በእግዚአብሔር ሲጽናና ነው፡፡ እውነተኛ መጽናናትን የሚሰጥ እግዚአብሔር ብቻ ነው፡፡ እግዚአብሔር የሚያጽናና አምላክ እንደሆነ እኛ እናውቃለን፤ «የርገራኔ አባት» (2ቆሮ 1:3) ይለዋል መጽሐፍ ቅዱስ፡፡ ለእነዚህ ሰዎች ልንራራላቸው፤ ልንወዳቸው፤ ልንደግፋቸው ያስፈልጋል፡፡

- 4ኛ ስለ ፈውስ መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን መናገርና መጸለይ፡፡

እግዚአብሔር ፈዋሽ ነው፡፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ይዳስሳል፤ ይፈውሳል፡፡ መታገን የሚያስነሣ ጌታ ከዚህም በሽታ ሰዎችን ሊያድን ይችላል፡፡ ፈውስ የእግዚአብሔር ምሕረት መግለጫ ነው፡፡ እርሱ እንደ ወደደ ነው የሚፈውሰው፡፡ የቤተ ክርስቲያን ድርሻ እግዚአብሔር እንዲፈውሳቸው መጸለይ ነው፡፡ የተፈወሱ አሉ፤ ሳይፈወሱም የሞቱ ብዙዎች ናቸው፡፡ ለእግዚአብሔር የሚላነው ነገር ስለሌለ ቤተ ክርስቲያን ልትጸልይላቸው ያስፈልጋል፤ የእግዚአብሔር ምሕረት እንዲያገኛቸው፡፡

- 5ኛ መንከባከብ

በሚቻለው ሁሉ የታመሙትን መጠየቅ፤ መደገፍ፤ ንጽሕናቸውን እንዲጠብቁ ማገዝ፤ የሚበሉትን እንዲያገኙ መስጠት ይገባል፡፡ ወላጆች የሌላቸውን ልጆች በተለየ ትኩረት መንከባከብ አስፈላጊ ነው፡፡

5.4.2 የበሽታውን ምንጭ ለማድረቅ ቤተ ክርስቲያን የምትሰጠው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔ

በአጠቃላይ ቤተ ክርስቲያን ለዚህ በሽታ መልስ አላት፤ መፍትሔ¹⁹ አላት፡፡ ዋናው መፍትሔ ቤተ ክርስቲያን ለሀገር የተሰጣትን የነቢይነት አገልግሎቷን መፈጸም ነው፡፡

¹⁹ ዶናልድ ክላርክ የኤድስን በሽታ ከ600 ዓመታት በፊት በአውሮፓ ታይቶ ከነበረው በቦኒክ በሽታ ጋር በማመሳሰል እንዲህ ይላል፡፡ A Parallel with the Bubonic Plague: The AIDS plague has been compared to the Bubonic plague which swept through central Europe in the fourteenth century and Killed about 25 per cent of the population.

According to Rosens History of Public Health, the church rediscovered the means by which a disease can be controlled by looking in the book of Leviticus. The church found the principles of quarantine for patients with contagious diseases in Leviticus 13:46 As long as one has the infection he remains unclean. He must live alone he must live outside the camp. Once it was demonstrated that the practice of quarantine brought leprosy under control, the same principle was applied against the Bubonic plague. The plague was brought under control and millions of lives were saved (MCMillen,P12) There is an important parallel between the Bubonic plague and the AIDS plague the application of biblical principles is again the key to stopping the spread of the disease. We Christians must sound the alarm and proclaim that unless people totally cease sexual promiscuity and get back to biblical morality, then they may eventually contract AIDS and die. Donald S.Clarke, *ibid*, p. 44

በቀደመው ዘመን በእስራኤል ለነገሥታት የሚናገሩ የነቢይነት አገልግሎት የነበራቸው ካህናትና ነቢያት ነበሩ። የእግዚአብሔር አሳብ ምን እንደሆነ እውቀው ሕዝቡንም የሚመክሩና የሚያስጠነቅቁ ነበሩ። ይህ ተልዕኮ ዛሬም ለቤተ ክርስቲያን አላት። ለራሷ ሕዝብና ለሌላውም ሕዝብ እውነት የሆነውን በመግለጥና በመናገር የነቢይነትን አገልግሎት መፈጸም የቤተ ክርስቲያን ተግባር ነው።

ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ በቃሉ ያለውን ቅዱስ አሳቡን ማስረዳት ሕዝቡ ወደ እውነት እንዲመለስ የማድረግ ኃላፊነት አለባት። ቤተ ክርስቲያን ዝም ካለችና በሽታው ካልተገታ ሀገር ተረካቢ ይጠፋል፤ የሀገር ልማት ይታተታል፤ የማኅበራዊ ችግሮች ይባባላሉ። ከሁሉም በላይ ግን እግዚአብሔር ያዝናል።

ስለሆነም ቤተ ክርስቲያን ከእግዚአብሔር የተሰጣትን የነቢይነት አገልግሎት መፈጸም አለባት። እግዚአብሔርም ከቁጣው ይመለስ ዘንድ አመንዝሮች ከክፉ መንገዳቸው እንዲመለሱ እያስተማረች ስለ ራሷ ሕዝብና ስለሌላውም ሁሉ ንስሐ መግባትና ከእግዚአብሔር ምሕረትን መጠየቅ ይገባታል።

ማጠቃለያ

በነህምያ ዘመን እርሱ ወደ ኢየሩሳሌም እስከመጣበት ጊዜ ድረስ እስራኤል በብዙ ስብራት እና መፍረስ ላይ ነበረች። የስብራቷና የመፍረሷ ምክንያት በእግዚአብሔር ሥርዓት አለመሄዷ፤ እግዚአብሔርን አለመፍራቷ፤ ቃል ኪዳንን አለማክበሯ ነበር። ነህምያ ቅጥሩን ለማደስ ከመነሣቱ አስቀድሞ በእግዚአብሔር ፊት በጸሎትና በንስሐ ቀረበ፤ የእግዚአብሔርን ፊት ፈለገ፤ ስለ ራሱና ስለ አባቶቹ ኃጢአት ሁሉ ንስሐ ገባ። ይህ የመጀመሪያው መንገድ ነው።

ነህምያ ምሪትን፣ ራእይን ከእግዚአብሔር ለመቀበል የእግዚአብሔርን ፊት በመፈለግ፣ በንስሐና በጸሎት የፈረሰውን ቅጥር ለመሥራት ተነሣ። እግዚአብሔርም በልቡ ባስቀመጠው መሠረት (ነህ 2:12) የፈረሰውን ለመሥራት ተነሣ። ምንም ያህል ጠላቶች ቢበዙበት ልቡ ጨከነ፤ እጁም በረታ፤ የፈረሰውን የኢየሩሳሌምን ቅጥር አደሰ። የፈረሰው ደግሞ የኢየሩሳሌም ቅጥር ብቻ አልነበረም። የፈረሰው የሰው ሕይወትም ጭምር ነበር።

ከቅጥሩ መታደስ በኋላ የሕጉ መነበብና የተረሱ የእግዚአብሔር በዓላት መከበር ጀመሩ። በዚህ ጊዜ ነው በተቀደሰ ቀን እግዚአብሔር ደስ ሲለው «የእግዚአብሔር ደስታ ኃይላችሁ ነውና» (ነህ 8:10) ብሎ ካህኑ ዕዝራ ሕዝቡን ሊያስተምርና ሊያጽናና የጀመረው። የእስራኤል ሕዝብ በዚያን ዘመን የእግዚአብሔር በዓላትን የረሳ፤ ሕጉን የዘነጋ፤ ቃል ኪዳንን የተወ፤ ለብዙ ዓመታት በመበተን የኖረ ሕዝብ ነው። እስራኤላውያን ቅጥሩን ባደሱ ጊዜ፣ የተቀደሰውን በዓል ማክበር በጀመሩ ጊዜና ሕጉም መነበብ በተጀመረ ጊዜ ለእነርሱ የመመለስ መጀመሪያ ሆነላቸው። እስራኤል በንስሐ በመመለሱ በእግዚአብሔርም ፊት በበዓሉ በመከማቸቱ በዚህ እግዚአብሔር ደስ ይለዋል።

እግዚአብሔር ደስ ሲለው ለእግዚአብሔር ሕዝብ ደስታው ይበዛለታል፤ ብርታት፣ ኃይል፣ ጉልበት ይሆንለታል። በሌላ በኩል ደግሞ የእግዚአብሔር ኃዘን በሕዝቡ ላይ ፊቱን እንዲያከብድና እንዲቆጣ ያደርገዋል። እግዚአብሔር ያዘነበት ሕዝብ እግዚአብሔር የተቆጣው ሕዝብ ነው። የእግዚአብሔር መቆጣት ደግሞ በሕዝቡ ላይ መከራን፣ መበተንን፣ መፍረስን፣ ጠጠላቶቹም ፊት መዛልንና፣ መሸነፍን ያስከትላል።

እንግዲህ አንባቢዎች ሆይ እግዚአብሔርን ደስ እናሰኘው ዘንድ ለሁላችን ማስተዋል ይሁንልን። እግዚአብሔር ደስ ሳይለው ለሕዝቡ ድል፣ ብርታትና ማሸነፍ አይኖርም። እግዚአብሔር ደስ የሚለው እርሱን ስንፈራው፣ ስንቀደስ፣ እንደ አሳቡ ስንራመድ፣ ነውር የሌለበት መስዋዕት ስናቀርብና ከእርሱ ጋር ኅብረት ስናደርግ ነው። የእግዚአብሔር ደስ መሰኘት ለቤተ ክርስቲያን ብርታትና ኃይል ነው።

እግዚአብሔርን ደስ እናሰኘው ዘንድ እርሱ ይርዳን፣ አሜን።

ኤድስና ወጣቱ²⁰

መግቢያ

በዓለማችን ከኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ጋር ከሚኖሩ ሰዎች መካከል ግማሽ ያህሉ ከ25 ዓመት በታች ባለ በወጣትነት የዕድሜ ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ወጣቱ ከፍተኛ ስድስት ስድስት አንቀሳቃሽ ሞተር ነው። የወጣቱ በብዛት በኤች. አይ. ቪ. ኤድስ መጠቃት በአገሮች የኢኮኖሚ ማገበራዊ ሕይወት ላይ የሚያስከትለውን ጉዳት ለመገንዘብ አዳጋች አይደለም። የኤድስን ወረርሽኝ ከመግታት አኳያ ክርስቲያን ወጣቶች ትልቅና ገንቢ ሚና መጫወት ይችላሉ።

ክርስቲያን ወጣቶች ሌሎችን በማስተማርና ራሳቸውን በቅድስና በመጠበቅ የሕይወት ምሳሌ በመሆን ትልቅ ለውጥ ማምጣት ይችላሉ። ስለሆነም ወጣት ክርስቲያኖች ለዚህ ትልቅ ኃላፊነት ለሚጠይቅ አገልግሎት መነሳሳት አለባቸው።

ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ምን ማለት ነው?

ኤች.አይ.ቪ (HIV) የሚለውን በዝርዝር ስንመለከት፡-

- ኤች H (Human) የሚለው ቃል መጀመሪያ ሲሆን ሰውን ለማመልከት የተጠቀሰ ነው።
- አይ I (Immunodeficiency) የሚለው ቃል የመጀመሪያ ፊደል ነው። (Immunodeficiency) የሚለው ቃል ከሁለት የእንግሊዘኛ ቃላት የተገኘ ነው። (Immunity) ማለት የሰውነት በሽታን የመከላከል አቅም ሲያመለክት፡- (Deficiency) የሚለውን ቃል እጥረት ወይም ማነስ ብለን ልንተረጉመው እንችላለን። ስለዚህም (Immunodeficiency) በሽታን የመከላከል አቅም መዳከምን ያመለክታል።
- ቪ V (Virus) ለሚለው ቃል የመጀመሪያ ፊደል ሲሆን በአማርኛም «ቫይረስ» ተብሎ ሲጠራ በዓይን የማይታይ ረቂቅ ህዋሳትን የሚያመለክት ነው። ቫይረሱ በጣም ዘመናዊ በሆነ ማጉያ መነጽር ዕዝብ ብቻ ነው መታየት የሚችለው።

ኤድስ የእንግሊዘኛ ቋንቋ ምህፃረ ቃል ሲሆን የኤች.አይ.ቪ. ኤድስ ቫይረስ ወደ ሰውነት ውስጥ ከገባ በኋላ የሰውነትን የተፈጥሮ መከላከያ ኃይል በማዳከሙ ምክንያት የሚከሰቱ በሽታዎች ስም ነው። የዚህ በሽታ መገለጫዎችም እርሱን ተከትለው የሚመጡ የሳምባ ነቀርሳ፣ የአፍና

²⁰ «ኤድስና ወጣቱ» በሚል ርዕስ በክርስቲያን ሐኪሞች ኅብረት ከተዘጋጀ ጽሑፍ በአጭሩ (በክፍል) የተወሰደ።

የጉሮሮ ቁስል፣ የቆዳ ላይ ቁስል እንደዚሁም አንዳንድ የካንሰርና የሥርዓተ ነርቮች ቀውስና ሌሎችም የተለያዩ የበሽታ ምልክቶች ናቸው።

ምንም ዓይነት የኤድስ በሽታ ምልክቶች የማይታዩበት ነገር ግን ቫይረስ በደሙ ውስጥ ያለ ሰው ከኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ጋር የሚኖር ሰው ይባላል። በአንጻሩ የኤድስ ቫይረስ በደሙ ውስጥ ያለና ከኤድስ ጋር ተዛምዶ ያላቸው የበሽታ ምልክቶች የሚታዩበት ሰው የኤድስ በሽተኛ ይባላል።

የቫይረሱ መተላለፊያ መንገዶች

1ኛ የግብረ ሥጋ ግንኙነት፡-

አብዛኛውን ጊዜ ሰው በኤች. አይ. ቪ. ኤድስ የሚጠቃው ልቅ በሆነ የግብረ ሥጋ ግንኙነት አማካይነት ነው። በአገራችን ውስጥ የተደረጉ ብዙ ጥናቶች የሚያሳዩት ከ87% በላይ ኤች. አይ. ቪ. የሚተላለፍበት መንገድ በወንድና በሴት መካከል በሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መሆኑን ነው። ኤች. አይ. ቪ. በግብረ ሰዶም ማለት ወንድ ከወንድ ጋር በሚፈጽመው «ግብረ ሥጋ» ከአንድ ሰው ወደ ሌላ ሰው ሊተላለፍ ይችላል። የሌሎች የአባላዘር በሽታዎች በተጓዳኝ መኖር በኤች. አይ. ቪ. የመያዝ አጋጣሚን ከፍተኛ ያደርጋል።

2ኛ ከእናት ወደ ልጅ፡-

በደም ውስጥ ኤች. አይ. ቪ. ከተገኘባት ነፍሰ ጡር እናት በእርግጥና ወቅት ወይም በምጥና በወሊድ ጊዜ ቫይረሱ ወደ ልጅ ሊተላለፍ ይችላል። በተጨማሪም ከተወለደ በኋላ የእናቱን ጡት በሚጠባበቅ ጊዜ ቫይረሱ ሊተላለፍበት ይችላል። በአገራችን የተደረጉ ጥናቶች እንደሚያሳዩት ቫይረሱ በደም ውስጥ ካለባት ነፍሰ ጡር እናት ወደ ልጅ የመተላለፍ ዕድል በአማካይ 40% ነው።

3ኛ በኤች. አይ. ቪ. የተበከለ ደም፡-

በኤች.አይ.ቪ. የተበከለ ደም ወይም የደም ተዋዕዖ በመውሰድ በተጨማሪም የተበከለ የሕክምና መገልገያ መሣሪያዎችና መርፌዎችን በመጠቀም ኤች. አይ. ቪ. ሊተላለፍ ይችላል። ጎጂ ባሕላዊ ልምዶች ለምሳሌ እንደተለመደ ማስቆረጥ፣ የሴት ልጅ ግርዛት፣ ጉሮሮ ማስባጠጥ ለኤች. አይ. ቪ. ስርጭት አስተዋጽኦ ያደርጋል።

የኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ስርጭት

ቫይረሱ ለመጀመሪያ ጊዜ በአሜሪካ አገር ከታወቀበት እ.ኤ.አ 1981 ጀምሮ እስከ 2003 መግቢያ ድረስ ወደ 65 ሚሊዮን የሚጠጉ ሰዎች በቫይረሱ እንደተጠቁ ሲገመት ከነዚህ መካከል 25 ሚሊዮን ያህል በሕይወት የሉም። አብዛኞቹ ተጠቂዎች የሚኖሩት ከስሐራ ቦታች ባሉ የአፍሪካ አገሮች ውስጥ ነው።

ኤድስ ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ሪፓብሊክ የተደረገው እ.ኤ.አ በ1986 ሲሆን በአሁኑ ወቅት በአገራችን ወደ 2.2 ሚሊዮን የሚጠጉ ወገኖች ከኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ጋር እንደሚኖሩ ይታወቃል። አገራችን ኢትዮጵያ በዓለም ውስጥ በሽታው በስፋት ከተሰራጨባቸው አገሮች ተጠቃሽ ናት። በአገራችን በኤድስ ሳቢያ ወላጆቻቸውን ያጡ ሕጻናት ቁጥር ወደ 1.2 ሚሊዮን እንደሚጠጉ ይገመታል። በየሆስፒታሉ በተለያዩ በሽታዎች ተኝተው ከሚታከሙ ሕሙማን መካከል የኤድስ ሕሙማን ከፍተኛውን ቁጥር ይይዛሉ።

ኤች.አይ.ቪ.ኤድስና የአባላዘር በሽታዎች

ስለ ኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ሲነሳ ሌሎች የአባላዘር በሽታዎችንም መዳሰስ ተገቢ ነው። አንድ ሰው በአባላዘር በሽታዎች ከተያዘ በኤድስ የመያዝና የኤች. አይ. ቪ. ቫይረስን የማስተላለፉ ዕድል ከፍተኛ ነው። እንደዚሁም የኤድስ ተጠቂ ሆኖ ሌሎች የአባላዘር በሽታዎች ያለበት ሰው ደግሞ የአባላዘር በሽታ ከሌለበት ሰው ጋር ሲወዳደር የኤድስን ቫይረስ ወደሌላ ሰው የማስተላለፍ ዕድሉ ከፍተኛ ነው።

እንደ አለም ጤና ድርጅት ዘገባ መሠረት በየዓመቱ በመቶ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች በተለያዩ የአባላዘር በሽታዎች ይጠቃሉ። በአገራችንም የአባላዘር በሽታ ከፍተኛ የጤና ችግር እንደሆነ ይታወቃል። ጎልተው ከሚታዩ የአባላዘር በሽታዎች መካከል ጨብጥ፣ ቂጥኝ፣ ከርክርና ባምቡሌ በዋናነት የሚጠቀሱ ናቸው።

የኤድስ ዋነኛው መተላለፊያ መንገድ የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመሆኑ ኤድስም በአባላዘር በሽታዎች ውስጥ ይመደባል። ተገቢው እርምጃ ከተወሰደ በአሁኑ ወቅት በሕክምና መዳን የሚችሉትን የአባላዘር በሽታዎች ስርጭት መቆጣጠር ይቻላል ይሆናል። ለበሽታው የሚሰጠው ሕክምና የኤድስ ስርጭትን ለመቀነስ እገዛ ያደርጋል። ሆኖም ግን በዓለማችን የብዙ ሰው ሕይወት በመቅጠፍ ላይ የሚገኘውን ፍቱን መድኃኒት ያልተገኘለት ኤድስን መቆጣጠር ቀላል አይደለም። በቅርቡ ወደ አገራችን የገቡና በገበያ ላይ የዋሉት የዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒቶች የሕመምተኛውን ጤንነት ከማሻሻል አኳያ ከፍተኛ ጠቀሜታ እንዳላቸው ቢታወቅም ቫይረሱን ከሰውነት ሙሉ በሙሉ የማስወገድ አቅም የላቸውም። የሕክምና ጠበብቶች ከፍተኛ ጥረት በማድረግ ላይ ቢገኙም እስካሁን ለኤድስ አጥጋቢ ክትባት አልተገኘም።

ስለዚህ ለአባላዘር በሽታዎች ሊያጋልጡ የሚችሉትን ማንኛውንም ባሕርያት ማስወገድ ዋነኛው ቀዳሚ ተግባር ነው። ከጋብቻ በፊትና ከጋብቻ ውጭ ከሚደረጉ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሙሉ በሙሉ መታቀብ አማራጭ የማይገኝለት ብቸኛ መፍትሔ ነው።

ማጠቃለያ

ኤች. አይ. ቪ.ን ለመከላከል የክርስቲያን ወጣቶች ድርሻ፡-

1. ክርስቲያን ወጣቶች ሌሎችን ስለ ኤች. አይ. ቪ. ምንነት በማስተማር ሂደት ውስጥ ንቁ ተሳትፎ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል፡፡
2. ብዙ የተነገረለትና በእርግጥም ብቸኛ መፍትሔ የሆነው የባሕርይ ለውጥ በቀላሉ አይመጣም፡፡ ክርስቲያን ወጣቶች በእግዚአብሔር ጸጋ በመደገፍ፣ ራስን በመግዛትና በቅድስና በመመላለስ በዚህ አቅጣጫ ለሌሎች ጥሩ ምሳሌ መሆን ይችላሉ፡፡
3. ማግለልና መድልክ አዳዲስ ሰዎች በየጊዜው በቫይረሱ እንዲያዙ የሚያደርግ መሆኑ ግልጽ ነው፡፡ ማግለል ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ወገኖችና የኤድስ ሕመማን በራሳቸው እንዲያፍሩ፣ የበደለኝነት ስሜት እንዲሰማቸውና ተነጥለው እንዲኖሩ ያደርጋል፡፡ መድልክ የሚከሰተው ተገቢውን እኩል ትኩረት ወይም እንክብካቤ በመስጠት ፈንታ አንዱን ወገን ከሌላው አስበልጦ በማየት ልዩነት ሲደረግ ነው፡፡ ክርስቲያን ወጣቶች በትምህርት ቤት ውስጥም ሆነ ውጭ ለነዚህ ወገኖች የእግዚአብሔርን ፍቅርና ርኅራኄ በተግባር በመግለጥ ትልቅና ገንቢ ሚና መጫወት ይችላሉ፡፡
4. ድህነት ለኤች. አይ. ቪ. ስርጭት አስተዋጽኦ እንደሚያደርግ ግልጽ ነው፡፡ ክርስቲያን ወጣቶች ድህነትን ከመዋጋት አንጻር በተለያዩ የልማት ሥራዎች ንቁ ተሳትፎ በማድረግ መሪ ተዋናይ መሆን ይጠበቅባቸዋል፡፡

እንደ ጥሩ ተማሪ አንብቤዋለሁ፡፡

ተማሪውንም፣ አስተማሪውንም፣ ጸሐፊውንም አንባቢውንም ይናገራል፡፡

ቄስ በላይነህ አለማየሁ
የጉለሌ ቤቴል ወንጌላዊት
ቤተ ክርስቲያን መካነ ኢየሱስ ካህን

ይህ በዶ/ር መልሳቸው የተጻፈ መጽሐፍ እግዚአብሔርን ስለ መፍራት፣ ስለ ቅድስና፣ ስለ መሥዋዕት፣ ስለ መልካም ሥራ፣ ስለ እግዚአብሔር ኃዘንና ቁጣ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረንን ነገሮች የተለያዩ ጥቅሶችን በማሰባሰብ በጣም ጠቃሚ የሆነ ሥራ ሠርተዋል፡፡ ይህን መጽሐፍ በተለይም የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎችና ሌሎችም የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች በማጣቀሻነት ሊጠቀሙበት እንደሚችሉ አሳስባለሁ፡፡

ምህረቱ ጴ. ገታ
በኢቫንጅሊካል ቲዮሎጂካል ኮሌጅ
የአካዳሚክ ዲን ረዳት

ስለ እውነተኛ አምልኮ ምንነት፣ ስለ ቅድስና እንዲሁም ምሳሌያዊ ሕይወት መኖርን በተመለከተ ሊኖር የሚገባው ትክክለኛ ግንዛቤ በወንጌል አማኞች ዘንድ እየተለወጠና መጽሐፍ ቅዱሳዊነቱ እየላላ ያለ በሚመስልበት በአሁኑ ወቅት ይህቺ በዶ/ር መልሳቸው መስፍን የተዘጋጀች መጽሐፍ ጥሩ ምክርን ይዛ ቀርባለች፡፡ ከእግዚአብሔር ቃል አንፃር የቀረበ እጅግ ብዙ ጠቃሚ ምክሮችን በውስጣ ይዛለች፡፡ በእምነታቸው አዲስ የሆነው ሆነ በጌታ ቤት የቆዩ ወጣቶች፣ ጎልማሶችና ሌሎችም ቢያንባቡት እጅግ በጣም ትጠቅማለች፡፡ አንብቧል፡፡

ዘለለው አርጋው
የኢትዮጵያ ሙሉ ወንጌል
ሥነ መለኮት ኮሌጅ አካዳሚክ ዲን